

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 274

Poznań, sobota dnia 18 czerwca 1932

Rok XXVII

Słowa a czyny

Z istoty przysposobienia narodu do obrony na wypadek wojny wynika, że jest to — w stopniu, rzec można, jeszcze wyższym, niż polityka zagraniczna — dziedzina, w której społeczeństwo — mimo różnic politycznych — z rządem, jakiegokolwiek jest jego miano, współpracować powinno, w której jednak każdy rząd ma obowiązek postępować tak bezstronnie, tak wyłącznie w ogólnym interesie narodowym i państwowym, by społeczeństwo z rządem współpracować mogło.

Omawiając to zagadnienie w początkach czerwca, zostawiliśmy zupełnie na uboczu — rzecz samo się przez się rozumie — pełnienie służby wojskowej jako obowiązku bezwzględnie wobec państwa, nie podlegającego żadnej dyskusji, a ponadto stosunek do armii jako takiej, jako całości; przytem podkreśliliśmy, że każdy partyjnie niezacietrzewiony Polak pragnie w armii widzieć tylko armię, oddaną sprawie obrony państwa. Natomiast krytycznie odnieśliśmy się do poczynań pewnych kół wojskowych. „Sanacyjny” „Dzień Pomorski” temu się „przeciwstawił i wziął owe koła wojskowe i ich poczynania w obronę.

Na nasze przypomnienie maja roku 1926 „Dzień Pomorski” odpowiada, że, jeżeli podnosi się zarzut wciągnięcia armii do obrachunków wewnętrznych, to trafia on także w te wojska, które stanęły „po stronie partyjnego rządu Witosza”. To nie odpowiada prawdzie, bo odnośne wojska walczyły z rozkazu Prezydenta Rzeczypospolitej w obronie konstytucji i istniejącego stanu prawnego przeciwko rewolucji.

Od naszych uwag o łafciuchu poczynań „sanacyjnych”, które cień rzuciły na mundur oficerski, począwszy od nocnego zbiorowego napadu na b. ministra skarbu Zdziechowskiego, a skończywszy na Brześciu, „Dzień Pomorski” ucieka ogólnikowym wybiegiem, jak gdyby fakty te, które Polskę okryły hańbą, nie były notoryczne w rzetelnej opinii publicznej.

Zkolej podnieśliśmy zarzut nie mniej konkretny:

„Za objaw też wysoce ujemny i szkodliwy uważamy skierowywanie oficerów wysokiej szarży na takie czy inne tereny wyborcze, celem prowadzenia tam agitacji partyjnej i walki na rzecz „sanacji”, — walki, która w dodatku nie przebiegała w środkach. Przypominamy rolę generała Dreszera, przyslanego przy ostatnich wyborach z Warszawy do Poznania na naczelnego komisarza wyborczego B. B. na obszar wojewódzki”.

„Dzień Pomorski” woła wobec tego: Jak to? Czy w Sejmie nie zasiadał oficer tak wysokiej szarży, jak generał, t. j. generał Józef Haller? Czy nie było tak z płk. Modelskim? Czy nie jest tak z płk. Fr. Arciszewskim?

Tak wygląda „argumentowanie” czołowych organów obozu rządowego. Przecież myśmy nie robili „sanacji” zarzutu z tego, że na ławach parlamentarnych B. B. zasiadają generałowie i pułkownicy. Konstytucja udziela wojskowym biernego prawa wyborczego, i rzecz jest w porządku. Ale konstytucja odmawia wojskowym czynnego prawa wy-

Ferment w Niemczech rośnie

**Krwawe starcia komunistów z hitlerowcami — Walki uliczne
Napady na policję**

Berlin, 18. 8. (PAT.) W Hamburgu doszło do krwawego starcia między komunistami i policją. Policja ostrzeliwana przez demonstrantów dała do tłumu salwę karabinową, raniąc 3 osoby. 2 policjantów odniosło ciężkie rany. W czasie zajścia dokonano licznych aresztowań. Z zagłębia Ruhry nadchodzi wiadomości o zaostrzającym się z każdym dniem wśród mas napięciu politycznym. W całym szeregu miejscowości miały miejsce walki uliczne między komunistami i szturmówkami hitlerowskimi. W czasie

strzelaniny szereg osób odniósł rany. We Wrocławiu szturmówki urządziły pochód demonstracyjny z orkiestrami. Przed gmachem rządowym przywódcą szturmówek śląskich przyjął defiladę bojówek, prowadzoną przez osławionego Heynesa. Policja zachowała się biernie. W godzinach wieczornych bojownicy hitlerowscy zaatakowali w pobliżu gmachu przyzium policji żydowski kondukt pogrzebowy. Policja i w tym wypadku zachowała się obojętnie.

**Wielkie manifestacje bezrobotnych w Berlinie przed min.
pracy i w ratuszu**

Berlin, 18. 6. (PAT.) W okolicy gmachu ministerstwa pracy doszło wczoraj w południe do gwałtownych zaburzeń. Tłum bezrobotnych i inwalidów usiłował wtargnąć do gmachu ministerstwa. Grupie manifestantów udało się dostać do środka, czynnie przytem atakując pełniących u wejścia służbę policjantów. Grupa ta miała zamiar dotrzeć do gabinetu ministra. Wezwane silniejsze oddziały policji zdołały demonstrantów usunąć z gmachu oraz tłum rozproszyć.

Berlin, 18. 6. (PAT.) Bezrobotni urządzili dzisiaj w ratuszu demonstra-

cję, która miała przebieg podobny do zaburzeń w gmachu min. pracy Rzeszy. Grupa, złożona z kilkudziesięciu osób, wdarła się na salę posiedzeń komisji budżetowej rady miejskiej, domagając się rozmowy z nadburmistrzem Sahmem, w celu przedłożenia mu swych postulatów. Wobec odmowy nadburmistrza przyjęcia natychmiast delegacji, bezrobotni, wycofawszy się z sali obrad, odmówili opuszczenia gmachu ratusza. Dopiero wzmocniony oddział policyjny zdołał wyprowadzić demonstrantów.

torczego do Sejmu i Senatu i czyni to z ważkich względów, by wojskowi nie byli wciągani w wir wyborczych walk partyjno - politycznych ze szkodą armii jako całości. A cóż dopiero sądzić o odkomenderowywaniu z Warszawy na prowincję oficerów wysokiej szarży do kierowania kompanją partyjno - wyborczą B. B., w której główną rolę odegrały bojówki „sanacyjne” i ich pałki i rewolwery, tak, że np. w Poznaniu poważny i spokojny obywatel przyplacił te metody życia?

To też stwierdzamy raz jeszcze, że scharakteryzowane wzyw poczynania wyrządzają wielką krzywdę i szkodę armii polskiej jako takiej, wazując, że szerokie masy zwykły fakty generalizować i utożsamiać jednostki względnie koła odnośne z całością. Tego rodzaju poczynania muszą być potępione przez wszystkich obywateli, szczerze pragnących, by armja była wyłącznie armją i była otoczona nie tylko szacunkiem, ale i miłością całego polskiego patriotycznego ogółu. Nie można deklamować o interesie państwa, o powadze armji, o konieczności pokoju wewnętrznego, a czynami zadawać kłam słowom.

Również tylko ogólnej sprawie narodowo - państwowej winny służyć organizacje wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, przygotowując swych szeregowców do ewentualnej zbrojnej obrony granic Rzeczypospolitej. Tymczasem główna w tej dziedzinie „sanacyjna” organizacja „Strzelec” spełnia zadania partyjnej bojówki dla celów politycznych, nie mówiąc już o moralnej wartości dużej części jej członków.

Stosunek społeczeństwa ziem zachodnich (z małemi wyjątkami) do organizacji, tak rozumiejącej wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe, jak „Strzelec”, jest i pozostanie nega-

tywny. Stają obok „Strzelca” z konieczności w święta sprawności i przy podobnych uroczystościach — niejako symbolicznie wobec wroga zewnętrznego — inne organizacje półwojskowe, stroniące od walk partyjno - politycznych, a tem bardziej od bojówkarstwa, ale kto mniema, że zmienił się ich stosunek do „Strzelca”, że między nimi a „Strzelcem” zaistniała spójnia i współpraca, oddaje się wielkiemu złudzeniu.

Niedawno na święcie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w Brodnicy wojewoda pomorski p. Kirtiklis mówił o konieczności stworzenia armji rezerwowej, opartej o zgodę wewnętrzną. Jak ta „zgoda” wyglądała w przeszłości, wiemy z terorystycznej działalności „strzeleckiej”. Jak „zgoda” „sanacyjna” przedstawia się w teraźniejszości, wiemy niemniej; właśnie, niedawno — jak o tem pisaliśmy za „Słowem Pomorskim” — bojówki „sanacyjnych” zorganizowanych rezerwistów hulali na wiecach Stronnictwa Narodowego na Pomorzu. Jak „zgoda” ta będzie wyglądała w przyszłości, jak się „sanacyjne” organizacje półwojskowe zachowają przy następnej sposobności politycznej, szczególnie przy następnych wyborach, życie wykaże.

Jest tak wielki rozdźwięk między słowami, gloszonymi przez „sanację” w pewnych okresach dla werbowania sobie grą taktyczną zwolenników, a realnemi jej czynami, że społeczeństwu słowa, choćby najpiękniejsze, nie wystarczą. Zgodę wewnętrzną w społeczeństwie budować można wyłącznie na gruncie zaufania. Na budowniczego zgody obóz rządzący nie ma żadnych kwalifikacji, bo olbrzymia większość społeczeństwa żywi do niego, jego szczerości i jego szumnych zapowiedzi w celach ubocznych — całkowicie niezaufań.

Z Lozanny

Konferencja w Lozannie rozwija się dotychczas bez wstrząsów i tak, jak można było przewidzieć. Wszystko zmierza ku tymczasowemu moratorium i ku wielkiej konferencji gospodarczej.

Żadna konkretna decyzja w sprawie odszkodowań i długów zapaść w Lozannie nie może z powodu nieobecności na konferencji Stanów Zjednoczonych, które nie chcą zgodzić się na skreślenie długów wojennych, pokrywanych przez państwa sprzymierzone odszkodowaniami. Wszystkie mowy, jakie wygłoszono w Lozannie, zawierały słowa nadziei, że Stany Zjednoczone jednak przystąpią do ogólnych obrad. Ma to się stać przy pomocy zwołania światowej konferencji gospodarczej, która sprawami reparacyjnymi zajmować się nie będzie. Tymczasem wszyscy czekać muszą na wybory jesienne nowego prezydenta Stanów, oraz na objęcie władzy przez nowego wybrańca, co nastąpi w marcu 1933 r.

Państwowym sprzymierzonym nie pozostało nic innego, jak udzielić tymczasowego moratorium Niemcom. Taki jest sens uchwały pięciu mocarstw, ogłoszonej przez nas wczoraj. Na czas trwania konferencji lozańskiej, która, o ile przekształci się w wielką światową konferencję, obradować może kilka miesięcy, Niemcy nie będą płaciły odszkodowań, choć moratorium Hoovera upływa 1 lipca b. r. Ulgę tę mogły mocarstwa uczynić, gdyż ich pierwsza rata wobec Stanów przypada dopiero 1 grudnia. A może do tego czasu nowy prezydent Stanów Zjednoczonych zdobędzie się na czyn heroiczny?

W każdym razie odszkodowania coraz wyraźniej giną w mrokach zapomnienia. Nawet o bezwarunkowej części reparacji (około 660 milionów mk.) już się nie mówi. Nie mówi się też nic o nowych możliwościach wydobycia choć częściowo pieniędzy z Niemiec, obciążając odszkodowaniami koleje niemieckie, ewentualnie umiędzynarodowiając je, jak to wysuwali we Francji pp. Painlevé i sen. Berenger w „Revue de Paris”.

Zdaje się więc, że narazie problem odszkodowań niemieckich jest w Lozannie załatwiony. Co będzie dalej, zależy od Ameryki. Niemcy są zadowolone, bo świat coraz więcej daje dowodów, że na odszkodowania nie liczy, a od Rzeszy nie domaga się żadnych rekompensat.

Pozostaje w Lozannie do załatwienia sprawa Anglii, państw naddunajskich pomocy dla Europy środkowej, no i konferencja światowa, która ma rozpocząć „nową erę” w życiu świata. Jest to obszerne pole do intryg i do przetargów. Polska coraz więcej będzie zainteresowana temi sprawami.

W przemówieniu swym w Lozannie p. Mac Donald oświadczył, że kontrakty, umowy i podpisy muszą być szanowane i nie mogą być jednostronnie zrywane, ale zaraz dodał, że umowy niewykonalne muszą być zniesione. Czyli dwuznaczność doktryny pacyfistycznej została przez p. Mac Donalda podtrzymana.

Kanclerz von Papen może zacierać ręce. Uzyskał faktyczne moratorium — świetny precedens na przyszłość — nic wzamian nie ofiarował, nawet platonicznej deklaracji pacyfistycznej, że Niemcy nie będą uciekały się do wojny. Może więc z powodzeniem poświęcać się kokietowaniu w Lozannie Francuzów swoją świetną wymową francuską i uprzejmościami, jakich mu podobno może pozazdrościć mister Stresemann. Ten von Papen, to jak się okazuje, nowy wielki „Europejczyk”, który czeka na tego, kogo mógłby nabrać.

Niebezpieczny projekt

dla rolnictwa i jego wierzycieli hipotecznych

Z kół rolniczych piszą nam, co następuje:

Jednym z najgroźniejszych skutków kryzysu jest fakt tak często obserwowany w życiu codziennym, że przedmioty dużej wartości bywają sprzedane przeważnie drogą licytacji za cenę śmiesznie niską. Taka licytacja nie tylko rujnuje dłużnika, ale często nie zaspakaja nawet jednego wierzyciela, starczając ledwo z małą nadwyżką na pokrycie kosztów przetargu. Skutkiem takich egzekucyj, fatalnym dla obu stron, przeciwdziałła ustawa z 25. II. 1932 r.: „O zmianie niektórych przepisów Ustawy Postępowania Sądowego Cywilnego 1864 r. i Ustawy o przetargu przymusowym i zarządzie przymusowym”, ogłoszona w Dz. Ust. R. P. z 29. II. 1932 r. pod pozycją 8. Ustawa ta w art. II. wprowadza zmiany w dotychczasowych przepisach o przetargu przymusowym i zarządzie przymusowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej w tym kierunku, że wprowadza osobny dział po par. 34 pod tytułem: „II-A. Oszacowanie Nieruchomości”. Zgodnie z temi przepisami nieruchomości, mająca być sprzedana w drodze przymusowego przetargu winna być oszacowana, a na podstawie wyniku oszacowania sąd ustanawia wartość nieruchomości. Nadto sąd ustala cenę wywołania, poniżej której nieruchomości nie będzie na licytacji sprzedana, a która stanowi 2/3 oszacowania, o ile nie ma wyższej oferty.

Ustawa ta, wprowadzając utrudnienia niewątpliwie egzekucje, spotkała się jednak z uznaniem szerokiego ogółu społeczeństwa. Dzięki niej właściciel nieruchomości ma pełną gwarancję, że otrzyma za swą nieruchomość faktyczną cenę, odpowiadającą w przybliżeniu jej wartości. Wierzyciele zaś zabezpieczeni rzeczowo nawet ci, którzy są na dalszych miejscach hipotecznych, w razie przetargu otrzymają swą należność, o ile leży ona w granicach 2/3 wartości.

Ten moment jest dla wierzycieli bardzo korzystny. Jest bowiem rzeczą ogólnie znaną, że odnośnie większości nieruchomości ziemskich na pierwszym miejscu hipotecznym stoi wierzyciel Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego. W razie więc przetargu w obecnej kryzysowej chwili niewiele znalazłoby się wierzycieli, którzy mogliby pokryć pretensję Ziemstwa oraz pozycje, które w myśl obowiązujących ustaw ją wyprzedzają (pretensje skarbu państwa itp.). Los ich ratuje wspomniana ustawa. Nie mówię już o dalszych wierzycielach, którzy zabezpieczeni są na trzecim lub dalszych miejscach hipotecznych, a którzy w braku tego postanowienia skazani by byli na stratę całej swej wierzycielności, gdyż tylko nieliczni z nich dysponowałiby potrzebnym kapitałem, by pokryć wyprzedzających ich wierzycieli. Tak więc właściciel jak i wierzyciele odczuwają dobrodziejstwo tej ustawy.

Ma jednak stać się rzecz, która przekreśliłaby wszystkie wyżej wspomniane korzyści, a postawiła jednego wierzyciela przed wszystkimi, dając mu specjalne prerogatywy.

Otóż Poznańskie Ziemstwo Kredytowe wygotowało projekt uchwały sejmiku, który w najbliższych dniach ma zostać uchwalony (we wtorek, 21 bm.). W tym projekcie Ziemstwo pragnie niezależnie od egzekucji sądowej przeprowadzać swą własną egzekucję czyli przetargi przymusowe nieruchomości w zakresie własnej administracji.

Czy dany obiekt będzie poddany przymusowej sprzedaży czy też nie, o tem ma decydować dyrekcja Ziemstwa w drodze uchwały. Całe postępowanie w myśl tego projektu przeniosłoby się z sądu do biura wyznaczonego przez Ziemstwo notariusza. Cena zaś wywoławcza w pierwszym terminie miałaby zgodzić z art. 17 tego projektu odpowiadać sumie, na jaką nieruchomość została oszacowana przy udzieleniu pożyczki Ziemstwa. Gdyby zaś w pierwszym terminie przetargowym nikt tej ceny nie zaakceptował, wówczas art. 45 tegoż projektu postanawia, że w nowym terminie przetargowym cenę wywoławczą stanowić będzie ustalony przez dyrekcję niższy szacunek nieruchomości, t. j. „suma odpowiadająca conajmniej niespłaconej pożyczce Ziemstwa z doliczeniem wszelkich zaległości, kosztów egzekucji oraz podatków i ciężarów poprzedzających pożyczkę Ziemstwa”. Tak więc Ziemstwo chce uzależnić los egzy-

stencji innych wierzycieli od postanowień dyrekcji.

Trudno zgodzić się z tym jedynym w swoim rodzaju projektem.

Mamy przecież sądy — pocóż więc przędzić postępowanie na drogę pozasądową. Dlaczego jeden wierzyciel ma stanąć na tak wyróżnionym stanowisku, dlaczego cena wywoławcza miałaby nie uwzględniać innych wierzycieli rzeczowo zabezpieczonych? W tym wypadku znowu zaistniałaby dla dalszych wierzycieli groza sytuacji z przed 29. II. 1932 r., o której wyżej wspominałem.

Sądzę, że zarówno właściciele ziemscy, jak też dalsi wierzyciele hipoteczni, których suma wierzycielności przekracza znacznie sumę wierzycielności Ziemstwa, zgodnie w tej chwili orzekną, iż nie chcą tego rodzaju pre-

Zabawa w bolszewizm w obozie B. B.

Poseł klubu B. B. p. Mackiewicz ogłasza w redagowanym przez siebie konserwatywnym „Słowie” wileńskim artykul p. n. „W otwarte karty — Arsztanowanie p. Schillera. Artykul p. Świaniewicza”.

P. Mackiewicz powołuje się na aresztowanie p. Schillera we Lwowie za uprawianie komunizmu, i stwierdza, że ogłoszone przez znanego reżysera hasła są identyczne z temi, jakie odzywają się z „Kurjera Wileńskiego”, organu miejscowej „sanacji” radykalnej. Propagandę, uprawianą przez „Kurjer Wileński”, a zwłaszcza przez jego współpracownika p. Dembińskiego, nazywa p. Mackiewicz „zabawą w bolszewizm”. Poczem tak pisze:

„Donosiliśmy już, że w sobotę wieczór p. prezes Abramowicz, działający z ramienia Bloku, prosił nas o zawieszenie polemiki. Usłuchaliśmy tego wezwania. „Kurjer Wileński” go nie wysłuchał. Wprost przeciwnie — wydrukował nowe listy i nowe napaści. Nie odpowiadaliśmy na nie, gdyż uważaliśmy, że dla spraw o zabawieniu osobistym nie warto tej polemiki przeciągać. Dziś jest co innego. Oto „Kurjer Wileński” wydrukował ideowy artykuł p. Świaniewicza, po którym musimy powtórzyć oskarżenie o komunizm z temi oczywiście zrozumiałymi zastrzeżeniami, że nie uważamy nikogo za agentów III międzynarodówki. Uważamy tylko, że ideologia, głoszona przez grupę p. Dembińskiego, w częściach istotnych pokrywa się z komunizmem, a różni się w częściach nieistotnych”.

Następnie p. Mackiewicz polemizuje obszernie z artykułem p. Świaniewicza, dowodząc, że żadne wysiłki nie przekonują go o tem, iż hasła, głoszone w „Ku-

Coraz ostrzej i ciekawiej

Spór pomiędzy wileńskiem „Słowem”, organem „sanacyjnych” konserwatystów, a „Kurjerem Wileńskim”, organem radykalów „sanacyjnych”, który wynika na tle stosunku „sanacyjnej” młodzieży komunizującej, obfituje w coraz gwałtowniejsze akcenty polemiczne. Oto próbka: „Słowo”, polemizując z „Kurjerem Wileńskim” pisze:

„Nie zgadza się z etyką dziennikarską udawać niezależnego publicystę, a pocichu brać pieniądze rządowe. Do takich frywolności, takiego pajacowania apetytu nie mamy...”

„Prócz tego specjalne są warunki, które sprawiają, że zarzut pobierania pieniędzy staje się hańbiący. Oto rok 1932 jest rokiem kryzysu. W naszym kraju krowy są sprzedawane rolnikom za podatki.”

„Nie jesteśmy zbyt wielkimi demokracjami, lecz na tyle nas stać, żebyśmy uważali wyciąganie pieniędzy od rządu... w chwilach obniżki pensji urzędników, ciężkich kłopotów wszystkich podatników — za rzecz nieprzyzwoitą i hańbiącą”.

W odpowiedzi na to „Kurjer Wileński” tak tłumaczy na co wolno brać subwencje rządowe, a na co nie wolno:

„Za robotę rozbijacką wewnątrz swego obozu, za skalowanie najbardziej wartościowej, ideowej i silnej grupy młodzieży, za dopomaganie zwycięstwu endecji w wyborach akademickich — trudno, doprawdy wypraszać od rządu subsydja. Dziennikarz, który się na to zdobydzie, okaże się w sytuacji więcej, niż fałszywej...”

„Z pieniędzy państwowych ma moralne prawo korzystać ten tylko, kto

Obóz Wielkiej Polski Kobiet

Kurs kandydatek

rozpoczyna się dziś, w sobotę, 18 czerwca, o godz. 20, w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65, w podwórzu, prawo, I piętro.

Obecność kandydatek obowiązkowa.

rogatyw, dających tak bezwzględne stanowisko dyrekcji jednej instytucji, że chcą natomiast i tego żądają, by jedynie sądy jako instancja bezstronna, jak dotąd, załatwiały sprawę tak ważną, jak przeprowadzanie przetargów przymusowych.

Całe społeczeństwo winno jak najenergiczniej przeciwstawić się temu projektowi, — który dałby w ręce dyrekcji Ziemstwa tak daleko idące, wprost dyktatorskie uprawnienia, od których niema możliwości odwołania, a które stoją w rażącej sprzeczności z podstawową zasadą ustawodawstwa polskiego — dwu-instancyjności.

tacji diecezji, powiadamiam uprzejmie, że podpis umieszczony pod artykułem „Tendencyjność pismaka endeckiego w Radziejowie” w nr. 130 „Dnia Kujawskiego” jest niegodziwym i bezprzykładnym nadużyciem.

Ks. Dr. Blericq, kanclerz.”

Nowe to fałszerstwo dziennika „sanacyjnego” wciągające J. E. ks. biskupa Laubitza w obrachunki partyjne, i to niemądre, jest tak niesłychane, że samo siebie piętnuje.

Niezrozumiała hojność

(*) Kurator okręgu wileńskiego p. Szelągowski w wywiadzie w „Kurjerze Wileńskim” podkreśla konieczność zaspokajania potrzeb mniejszości narodowych. Stwierdza on, że potrzeby ludności białoruskiej wyrażały się dotąd w istnieniu dwu gimnazjów białoruskich w Wilnie i w Nowogródku, ale ich stan materialny jest nader ciężki, tak, że dalsze utrzymywanie obu zakładów pozostaje pod znakiem pytania. Z tego faktu finansowego kurator Szelągowski wyciąga następujące wnioski:

„Pozostaje jedyny środek, by Białorusinom zapewnić możliwość kształcenia się w języku białoruskim w dotychczasowych rozmiarach. Jest nim przejęcie wspomnianych szkół na etat państwowy. Z takim wnioskiem kuratorjum występuje do p. ministra W. R. i O. P. Wniosek ten ma na względzie stworzenie warunków nauki dla młodzieży białoruskiej, równorzędnych z resztą młodzieży”.

Trochę oczom nie wierzymy. Niedawno „Białoruska Krynica” wręcz pisała, że w białoruskich szkołach średnich dominują wpływy komunistyczne; doszło do tego, że na jednej z majówek wygłaszano przemówienia komunistyczne, że po niej musiano relegować sprawców z szkół, że z gimnazjum białoruskiego w Wilnie usunięto 80 osób. Premjowanie Białorusinów zdumiewa w tej chwili, kiedy musimy ze względów oszczędnościowych ograniczać szkolnictwo polskie. Więc dla swoich zakałamy szkoły, a mamy przejmować na etat państwowy zakłady, w których szerzyła się gwałtownie propaganda antypolska i antypaństwowa.

Jedno z źródeł dochodu „II. Kurjera Codz.”

Przed tygodniem miał się zacząć w Warszawie proces „II. Kurjera Codz.” przeciw Adolfowi Nowaczyńskiemu, został jednak odroczone na wniosek p. Rappaporta, adwokata „I. K. C.”. Wobec tego A. Nowaczyński zaczął na łamach „Gazety Warszawskiej” ogłaszać dokumenty, które pierwotnie miał zamiar przedstawić sądowi. Pierwsza sprawa dotyczy pieniędzy, pobranych przez „II. Kurjer Codz.” od krakowskiego cechu rzeźnicko-wędliniarskiego, za co cech ten miał spokój, w sprawie cenników. Czytamy, co następuje:

„II Kurjer Codz.” pobierał roczną subwencję w kwocie 12.000 złotych od zarządu cechu rzeźnicko-wędliniarskiego w Krakowie, jako tak zwany z wiedeńska „Szwiggeld”, za co tenże cech „miał spokój w sprawie swoich cenników”.

Na publicznym zebraniu cechu rzeźnicko-wędliniarskiego dnia 21. 10. 28 w Krakowie, na Kotłowie, starszy cechu rzeźnicko-wędliniarskiego, p. Andrzej Różycki (Sławkowska 22) oświadczył że cech stoi tak mocno i dobrze finansowo, iż może sobie pozwolić na opłacanie lokalnej prasy, za co w rezultacie „ma spokój w sprawie cenników”.

Zainterpelował wtedy p. A. Różyckiego generalny sekretarz Związku Cechów Rzeźnicko-Wędliniarskich, p. St. Kapałczyński z Poznania, jako to prasa miał na myśli p. A. Różycki. I wtedy otrzymał od p. Różyckiego odpowiedź, że „II. Kurjer Codz.”, organ przyszłego posła z B. B., p. Dąbrowskiego. Potwierdził to następnie inni członkowie zarządu cechu, między nimi p. Salawa (Mały Rynek 4).

Stronnictwo Narodowe

Koło Wilda

Zebranie miesięczne odbędzie się we wtorek, 21 b. m., o godzinie 20-tej w salce p. Zawadki, Górna Wilda 75. Na porządku obrad referat p. mec. dr. Szelba p. t. „Czy nie będzie lepiej?”

O liczne i punktualne przybycie prosi

ZARZĄD.

przedewszystkiem dobru państwa służyć”.

Spór zaczyna przybierać coraz ostrzejszy i coraz bardziej interesujący wyraz.

Nowe fałszerstwo „sanacyjne”

W Inowrocławiu zaszedł ostatnio fakt niezwykły nawet na miarę „sanacyjnych” metod postępowania, a mógący rywalizować ze znanymi fałszywymi ulotkami komunistycznymi, które w swoim czasie wypuszczono z oficyny „Dziennika Poznańskiego”.

Oto inowrocławski „sanacyjny” „Dzień Kujawski” (odbitka toruńskiego „Dnia Pomorskiego”) pomieścił w numerze 130 z dnia 9 bm. silnie nastawiony list przeciwko narodowemu „Dziennikowi Kujawskiemu” podpisany „Biskup Laubitz”.

W związku z tem otrzymała redakcja „Dziennika Kujawskiego” z kurji arcybiskupiej w Gnieźnie poniższe pismo:

Kurja Arcybiskupa.

„Gniezno, d. 13.6. 1932 r.

„L. dz. 5249/32

Przy odpowiedziach należy się powołać na powyższy numer.

„POLECONY!”

„Z polecenia Jego Ekscelencji Ks. Biskupa Laubitza, przebywającego na wizy-

Parodia sprawiedliwości w Gdańsku

Hitlerowców, którzy zamordowali radnego miejskiego w Nyttychu sąd uwalnia od winy

Gdańsk, 18. 6. (PAT.) Zakończył się tu proces przeciw hitlerowcom: Rudzińskiemu, Samulewiczowi oraz Schwartzowi.

Rudziński oskarżony był o zabójstwo a 2 pozostali o udział w tem zabójstwie, popełnionem na osobie socjalisty Gruhna, radnego miejskiego z Nyttychu.

Na mocy wyroku sądowego Rudzińskiego uniewinniono od odpowiedzialności za zabójstwo, ponieważ miał on być pijany do tego stopnia, że należało go uznać za niepoczytalnego. Skazano R. jedynie za obrażenia cielesne zadane żonie Gruhna na 2 tygodnie aresztu, a ponieważ od czasu zabójstwa

aż do procesu przebywał w więzieniu, przeto zwolniono go. Pozostałych hitlerowców, również uniewinniono.

Wyrok ten wywołał w sejmie gdańskim, gdzie odbywało się o tej porze posiedzenie komisji, wielkie poruszenie, nie tylko wśród socjalistów, lecz również między ugrupowaniami prawniczymi.

„Danz. N. Nachr.“ w krótkim komentarzu stwierdzają, że podobne wyroki sądowe poważnie zagrażają bezpieczeństwu publicznemu i wykazują, że widocznie w kodeksie karnym, obowiązującym na terenie wolnego miasta, istnieją duże luki.

Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Dublinie

Dublin, 18. 6. (PAT.) Przygotowania do XXXI. międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, który ma się rozpocząć w Dublinie, dnia 20 bm., mają się ku końcowi. Miasto przybiera coraz bardziej odświętny wygląd, tonąc w barwach papieskich i narodowych. Dekoracja pochłonęła około 100.000 funtów ang. i zapowiada się wspaniale.

Daje się zauważyć rzadkie nawet, jak na Irlandję przepełnienie kościołów, gdzie się odbywają specjalne rekolacje na intencję Kongresu, a cała ludność przystępuje do spowiedzi i komunji św.

Z dostojników kościelnych pierw-

szy przybył arcybiskup westminster-ski ks. kard. Bourne. Przyjazd Prymasa Polski ks. kard. Hłonda oraz ks. ks. biskupów Szelażka i Przeździeckiego spodziewany jest w niedzielę, albo w poniedziałek.

Legat papieski ks. kard. Lauri, b. nuncjusz papieski w Warszawie, przybędzie specjalnym parowcem z Anglii w poniedziałek.

Kongres rozpocznie się oficjalnie dnia 22 w kościele katedralnym, zakończy się 26 mszą pontyfikalną w „Phoenix Parku“ przed specjalnie w tym celu wzniesionym ołtarzem polowym.

Podpisanie paktu o nieagresji z Sowietami?

Warszawa, 18. 6. (Tel. wł.) W prasie porannej pojawiły się pogłoski, że rokowania w sprawie podpisania paktu o nieagresji pomiędzy Polską, a Sowietami dobiegły już końca.

Podpisanie paktu ma nastąpić w Warszawie w dniach najbliższych. Według krążących pogłosek ma przybyć w tym celu do stolicy wysoki urzęd-

nik komisariatu spraw zagranicznych Stomoniakow.

Natychmiast po dokonaniu ostatnich formalności w Warszawie ma nastąpić podpisanie paktu o nieagresji pomiędzy Francją a Sowietami.

Sprawa paktu z Rumunją byłaby jeszcze otwarta w celu znalezienia odpowiedniej formuły w sprawie Besarabji (w)

Echa postawienia kandydatury prez. Hoovera

Nowy Jork, 18. 6. (PAT.) Zakończona w Chicago narodowa konwencja partji republikańskiej krytykowana jest ostro przez prasę nie tylko demokratyczną, ale nawet republikańską.

Republikański „Sun“ nazywa ją górą, która urodziła mysz; brak odwagi, hipokryzja w stosunku do prohibicji w redakcji platformy stronnictwa, zemści się na partji. Jednak republikanie żywią nadzieje — pisze „Sun“, że demokraci na swojej konwencji, która się odbędzie w dn. 27 bm. okażą takie same tchórzostwo. Sama platforma jest zbiorem pustych słów, oraz wykrętów, a często obrazą zdrowego rozsądku Amerykanów.

Również republikańska „Evening Post“ porównuje zwycięstwo Hoovera na konwencji w Chicago ze zwycięstwem Tafta na konwencji z 1912 r. Maszyna administracji federalnej

zgniotła szlachetną inicjatywę tych, którzy pragnęli jasno przedstawić kwestję prohibicji. Zdaniem „Evening Post“ sekretarz skarbu Mills zdezerterował.

Republikański „New York Herald Tribune“, zbliżony do Białego Domu oraz do sekretarza skarbu jest jedynym dziennikiem, chwalcącym sprężystą organizację partji i rekord Hoovera, nie ocenia on jednak uchwalonej platformy.

Demokratyczny „New York Times“ stwierdza, że przeważa ilość stronnictwa konwencji chicagowskiej była za otwarciem odwołaniem prohibicji. Uchwała przeszła nieznaną większością dzięki poparciu delegatów stanów południowych. Dziennik stwierdza niepopularność Hoovera i wzywa demokratów, aby nie brali przykładu ze swoich republikańskich przeciwników.

Rumunia zwraca się do Ligi o pomoc?

Wiedeń, 18. 6. (PAT.) Dzienniki wiedeńskie donoszą z Bukaresztu, że Rumunia ma w najbliższym czasie zwrócić się do Ligi Narodów by prosić o pomoc i pośrednictwo w sprawie uregulowania rumuńskich stosunków finansowych.

Oficjalne kroki Rumunii będą pod-

jęte w naj bliższych dniach. Titulescu, który opuścił Bukareszt i wyjechał do Lozanny, otrzymał pełnomocnictwo do podjęcia odpowiednich kroków w Lidze Narodów.

Francja miała udzielić Rumunii rady, by ta zwróciła się do Ligi Narodów.

„Sowieckie oblicze Niemiec“

London, 18. 6. (PAT.) Na półkach księgarń londyńskich ukazała się wysoce interesująca książka znanego publicyisty angielskiego Cecil F. Melville'a pod sensacyjnym tytułem „Sowieckie oblicze Niemiec“.

Książka ta jest analizą ściślejszej współpracy politycznej i wojskowej pomiędzy Rzeszą niemiecką a związkiem sowieckim w ciągu ostatnich 10 lat.

Melville szczegółowo bada podstawy jakie stworzył traktat w Rapallo, a następnie cytuje w chronologicznym porządku fakty współdziałania Reichswehry i niemieckiego przemy-

słu wojennego z czerwoną armją. W konkluzji dochodzi do przekonania, że Niemcy rządzone są przez Reichswehrę, w której decydującą rolę odgrywają te same czynniki junkierskiego pruskiego, które doprowadziły do wojny wszechświatowej.

Obecna polityka Niemiec jest tylko dalszym ciągiem polityki Bismarcka, której podstawą był sojusz wojskowy z Rosją. Aczkolwiek Rosja się zmieniła nazewną i jest dzisiaj czerwona, to jednak, jak wynika z książki Melville'a, reakcja pruska bez skrępułów kontynuuje politykę Bismarcka z Rosją bolszewicką.

Echa katastrofy

Montreal, 18. 6. (Pat.) W katastrofie na parowcu cysternowym „Cymbellin“ zginęło, jak dotychczas zdolano stwierdzić, 23 osób, w tej liczbie kapitan straży ogniowej i 3 strażaków.

Zamiary Wilhelma

Berlin, 18. 6. (PAT.) B. cesarz Wilhelm — jak donosi prasa — zamierza przenieść swą siedzibę do Koblurgu w Niemczech, i jesienią wziąć osobiście udział w uroczystości zaślubin następcy tronu szwedzkiego z ks. Sybillą v. Sachsen Koblurg Gotha, których zaręczyny ogłoszono przed kilku dniami.

Tragiczny egzamin

Warszawa 18. 6. (Tel. wł.) W Pińsku 19-letnia Róża Hajsokinówna, zdając egzamin maturalny z matematyki, popadła w obłąkanie.

Kiedy przewieziono ją do Warszawy, Hajsokinówna chciała wyskoczyć z okna pociągu i zawisa na kłamece od drzwiczek przedziału. Wciągnięto ją z powrotem do wagonu i odstawiono do szpitala dla umysłowo chorych. (w)

LWOWSKA FABRYKA CHEMICZNA

„TLEN“

podaje niniejszem do łask. władomości, że dnia 18 czerwca 1932 otworzyła Skład detalicznej i hurtowej sprzedaży przy pl. Wolności 1 (gmach św. Wojciecha).

P 18 980-7224

O oszczerczą znie wagę

W uzupełnieniu naszych wczorajszych relacji z rozprawy p. Kossowskiego przeciw Hamerskiemu o oszczerczą znie wagę, należy stwierdzić, że zeznania przesłuchanych wczoraj świadków, dały wynik ujemny dla oskarżonego, nie wykazując najmniejszych podstaw do podniesionych zarzutów.

Dzisiaj proces toczy się w dalszym ciągu. Odczytano akta i pisma i przesłuchano prokuratora sądu okręgu, dr. Elmera, którego zeznania były dla oskarżonego druzgocące. Prok. Eimer odparł z całą stanowczością zarzut, jakoby pod wpływem czymkolwiek działał w sprawie karnej przeciw Hamerskiemu o zbrodnię sfalszowania dokumentu.

Sąd powziął uchwałę co do tego, w jakim zakresie rozpatrywać będzie odwołania obu stron i odroczył rozprawę do popołudnia.

Przepowiednia pogody na niedzielę:

W dalszym ciągu chłodno i pochmurno z przelotnymi deszczami.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 6. 1932 r.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało tendencję wyczekującą. Obroty były nieco ograniczone z powodu braku materiału w niektórych papierach.

Z pożyczek państwowych większy popyt na 5 proc. Poż. konwers. po 33 1/2 oraz na 4 proc. Poż. Inwest. po 85 1/2, — ostatnia jednakże bez obrotu i notowania. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 8 proc. listy dol. stare po 56 1/2 bez obrotu, zaś 8 proc. listy dol. amort. handlowano po 53.—, jak również 4 proc. listy zast. konwert. po 25 proc. w transakcjach; natomiast znikli nagle cały ukazujący się w dniach ostatnich materiał w 6 proc. listach żytnich, wobec czego płacono za nie 12.— przy braku materiału.

Z akcji bankowych poszukiwano w dalszym ciągu Bank Polski po 70.— bez obrotu. W obrotach nieoficjalnych płacono za 4 proc. Premjówki dol. 47 1/2 oraz za 3 proc. Poż. bud. 33.— przy zupełnym braku materiału.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papier procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 32 1/2 P.
8% listy dolarowe w zlocie amortyzacyjne 53% +
4% listy zast. konw. Pozn. Ziemstwa Kred 25% +
Tendencja wyczekująca.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w War-

szawie 8.80 1/2 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.90 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 210.40 zł., gotówka 208.50 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.91 do 174.17 zł., gotówka 173.57 zł.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 18. 6. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71.3 kg. (121 f. w. h.); 2) żyta pomorskiego 69.95 kg. (119.1 f. w. h.); 3) pszenicy poznańskiej 74.8 kg. (127.1 f. w. h.); 4) pszenicy pom. 74.35 kg. (126.4 f. w. h.); 5) jęczmienia poz. i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa poz. i pom. 43.55 kg. (74.1 f. w. h.).

Ceny transakcyjne.

Zyto 15 tonn par. Poznań 23,00

Ceny orientacyjne

Zyto 22,50— 23,00

Usposobienie spokojne. 23,00— 24,00

Pszonice 19,50— 20,50

Usposobienie spokojne. 20,50— 21,50

Jęczmień 64—66 kg. 20,00— 20,50

Jęczmień 68 kg. 20,00— 20,50

Usposobienie słabe. 20,00— 20,50

Owies 34,00— 35,00

Usposobienie spokojne. 38,00— 40,00

Mąka żytnia 65% wł. work. 14,00— 14,25

Usposobienie spokojne. 12,25— 13,25

Otręby żytnie 13,50— 14,50

Otręby pszenne 11,00— 12,00

Otręby pszenne (grube) 14,00— 15,00

Łubin niebieski 14,00— 15,00

Łubin żółty 14,00— 15,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach:

żyta 105 tonn, pszenicy 150 tonn, maki żytniej 60 tonn, otrab żytnich 10 tonn, otrab pszenicznych 5 tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 18. 6. 1932 r.

Dewizy:

trans. sprzed. kup.

Belgja 124,23 124,56 123,94

Holandja 360,65 361,55 359,75

Londyn 32,45 32,65 32,52

Nowy Jork 8,923 8,943 8,903

kabel 35,05 35,14 34,96

Paryż 26,40 26,46 26,34

Praga 173,90 174,33 173,47

Szwajcaria 45,65 45,88 45,42

Włochy 211,75

Berlin 211,75

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

5% poż. konw. 35, 5 34,25

4% poż. dolarowa 47,25

7% poż. stabil. 44,63 44,75

10% poż. kolejowa 97,50

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski 0,00— 70,00

Tendencja utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg

reszta za 100 kg.

Berlin, 18. 6. 1932 r.

Pszonice march. 75—76 kg. 252,00—254,00

Tendencja spokojna.

Zyto march. 186,00—188,00

Tendencja spokojna.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 162,00—170,00

Tendencja spokojna.

Owies march 156,00—160,00

Tendencja spokojna.

Mąka pszenna 31,00— 34,75

Tendencja utrzymana.

Mąka żytnia 70% 25,25— 27,25

Tendencja utrzymana.

Otręby pszenne 10,10— 10,65

Tendencja spokojna.

Otręby żytnie 10,00— 10,80

Tendencja spokojna.

Groch Victoria 17,00— 23,00

Groch drobnny jadalny 21,00— 24,00

Groch pastewny 15,00— 19,00

Peluszka 16,00— 18,00

Bób 15,00— 17,00

Wyka 16,00— 18,00

Łubin niebieski 10,00— 11,00

Łubin żółty 14,50— 16,00

Kuchy lniane 37% 10,30— 10,40

Kuchy z orzecha ziemnego 10,60

Kuchy mielone (maczka) 10,80

Wytłoki suche paryt Berlin 8,70

Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg 10,00

Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin 10,90

Ogólna tendencja prawie stała.

Giełdy zbożowo - towarowe

Warszawa 17. 6. Zyto 26.50 — 27.50,

pszenica 29 — 29.50, pszenica stara 28 do 28.50. Usposobienie spokojne.

Kraków, 17. 6. Pszenica dworska

czerwona 29 — 29.50, biała 28.50 — 29, tar-

gowa stand. 28 — 28.50, żyto dworskie stand.

26.50 — 27, targowe stand. 26.25 — 26.50,

mąka pszenna okr. krak. grysikowa 47.50

do 49, 45 proc. 46.50 — 47, 60 proc. 45.00 do

45.50, mąka żytnia okr. krak. 65 proc. 43.50

do 44, mąka żytnia okr. poz. 65 proc. 43.50

do 44. Tendencja nieco słabsza, dowozw

średnk

Północ — południe (linja Menu?)

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Berlin, 17 czerwca.

W organizmach państw i narodów dzieje się tak, jak w organizmach ludzkich. Gdy następuje z jakiegokolwiek powodu wstrząśnienie, albo osłabienie, odzywają się zdawna zapomniane bliźny i wszelkie punkty „minoris resistentiae”. Czasem to bywa początkiem niedobrego procesu, innym razem odezwał się takiego zadawnionego pęknięcia jest raczej tylko przykrem przypomnieniem historycznym, a w najgorszym razie wskazówką, że bliźna nie jest jeszcze zupełnie zagojona, i że pęknięcie przy sprzyjających okolicznościach może się odnowić.

Nie przeceniamy znaczenia konfliktu, jaki ujawnił się z okazji zniesienia zakazu S. A. między rządem Rzeszy, a południowymi Niemcami z Bawarią na czele. Wywołało go w gruncie rzeczy wstrząśnienie, jakim było dla Niemiec obalenie rządu Brüninga i dojście do władzy rządu Papena. Nie było to przesilenie rządowe, jakich wiele się widuje. Między obydwojema rządami panuje przepaść światopoglądów.

Jak wiadomo, nowy rząd Rzeszy, reprezentujący konserwatywne żywioły pruskie i opierający się na hitlerystach, zniósł zakaz hitlerowskich formacji S. A. oraz zakaz noszenia mundurów. Stało się to najbardziej na zewnątrz widoczną przyczyną konfliktu, który zarysował się już przedtem w polemice prasowej i na konferencji prezydentów wspomnianych krajów z kanclerzem Papenem u prezydenta Hindenburga, przybierając realną postać z chwilą, gdy Badenja i Bawaria na swoich terytorjach nie tylko podtrzymały zakaz demonstracji i pochodów, ale wydały zakazy noszenia mundurów, nie pytając się zupełnie o rozporządzenie prezydenta Rzeszy. (Nawiasem mówiąc, odnośny telegram piszący te słowa w wydaniu porannym „Kurjera Poznańskiego” z dnia 16 bm. został przy transmisji zniekształcony nie tylko stylistycznie, ale i co do treści, przeinaczony miejscami w odwrotnym sensie).

Istota konfliktu wyraża się w tem, że obalenie Brüninga otworzyło bramę do władzy w Rzeszy żywiołom i warstwom, wobec których południe Niemiec znajduje się w opozycji nie od dzisiaj.

Ewolucja hitlerystów przybrała w ostatnim czasie zupełnie wybitnie kierunek typowo pruski, co wyraziło się przy wyborach w opowiedzeniu się wschodnich połaci Rzeszy za Hitlerem. Tradycje Wielkiego Kurfürsta, Fryderyka II i Bismarcka przyjęte zostały przez hitlerystów świadomie, jako podstawa polityki, skierowanej na wschód. Z tradycją pruską sprzymierzył pozatem hitlerystów ideologię, wrogą wszelkiej myśli demokratycznej, i opartą na wojskowym rygorze, przeciwstawiając się tamsamemu bardziej zawsze demokratycznemu południu. Niepozabawiony głębszego znaczenia jest fakt, że pierwszym rządem, popieranym przez hitlerystów, jest rząd wyłoniony z dawnej kasty panującej w Prusach, która, zbankrutowawszy politycznie w wyniku przegranej wojny, dąży dzisiaj do odegrania się. W rządzie Papena odżyły dawne Prusy i ich dążenia do hegemonji nad Rzeszą. Hitlerystom, zapętrzonemu w ideały Bismarcka, odnalazł w tym nawrocie pokrewieństwa pierwiastków, na których sam wyrastał i z którymi historycznie się łączy (mimo różnic socjalnych, oraz przeobrażenia struktury społecznej i warunków życia).

Pisząc przed kilku miesiącami o generale Groenerze, zwróciliśmy uwagę, że pochodzi on z wirtumberskiego korpusu oficerskiego, który zdawna odznaczał się sui generis tradycjami demokratycznymi. Otóż nie jest przypadkiem, że właśnie południowiec Groener stał się pierwszą i niejako symboliczną ofiarą ostatnich wypadków w Niemczech. Południowe Niemcy wyrastały w gruncie rzeczy na innej zupełnie tradycji politycznej, niż północny wschód. Przedewszystkiem południe Niemiec podlegało w swoim czasie o wiele silniejszym wpływom kultury francuskiej i zachodnich idei demokratycznych, które napływały tam dość silnie z wybitnymi odcieniami liberalizmu. Rok 1848 był ich dosadnym wyrazem. Z drugiej strony urabiał psychikę Niemca południowego katolicyzm, również nie w sensie absolutystyczno-państwowym, lecz raczej demokratycznym. Ten duch liberalno-

demokratyczny wzmacniał się i pogłębiał w przeciwstawieniu do dawnych absolutystycznych rządów państw i państwów niemieckich, co prowadziło jednocześnie w drodze kontrastu do wzmocnienia idei połączenia się Niemiec w Rzeszę i przekroczenia granic, zbyt skostniałe zakreślonych przez dynastję.

Tymczasem utworzenie Rzeszy przyszło nie z południa, ale ze wschodu — i rzecz ciekawa — Bismarck, dla którego absolutystyczno-dynastyczne momenty stanowiły przeszkodę w budowie Rzeszy, znalazł w tych liberalizujących prądach południowych Niemiec sprzymierzeńca przeciwko dynastjom. W krótkim jednak czasie Prusy zaciążyły bezapelacyjnie nad Rzeszą Niemiecką, która prosto stała się ich narzędziem i wyrazem ich ducha. Gdy przyszła katastrofa, przegrały w pierwszym rządzie Prusy. Rola pierwiastka wschodnio-pruskiego osłabła narazie w Rzeszy. Na wierzch — nawet personalnie — wydobyły się

Z ruchu antysemitycznego w Niemczech

Zydowska Ag. Tel. donosi, że nowy rząd nar.-socjalistyczny prowincji Anhalt polecił dyrekcji teatru „Friedrichstheater” w Dessau usunięcie ze swego zespołu wszystkich aktorów pochodzenia żydowskiego.

Z Oranienburga donosi to samo źródło o napadach hitlerowców na domy żydowskie, połączonych z biciem szyb.

Ta sama agencja donosi o rozporządzeniu wydalającym Żydów wschodnioeuropejskich z Wielkiego Księstwa Luxemburg. Mianowicie na podstawie ustawy, uchwalonej w r. 1920 i uprawomocnionej w r. 1928, wszyscy cudzoziemcy, pragnący mieszkać w W. Ks. Luxemburgu ponad 6 miesięcy, winni zwrócić się do odnośnych władz o wydanie im odpowiednich zezwoleń pobytu. Doniedawna ustawa ta nie była stosowana, i dopiero w kwietniu r. b. obywatele państw obcych w Luxemburgu otrzymali od policji wezwanie złożenia odpowiednich podań, jeśli pragną pozostać w kraju. Skutkiem wezwania policji około 400 Żydów wschodnioeuropejskich złożyło odpowiednie deklaracje, lecz w tych dniach 360 z nich otrzymało zawiadomienia, że władze administracyjne uchyliły ich prośby, wobec czego muszą oni opuścić terytorjum księstwa luxemburskiego.

Wobec tego Żydzi, którym grozi deportacja, utworzyli komitet obrony, na czele którego stoją dr. Max Rosenfeld i Roubel. Komitet projektuje podjęcie interwencji u wyższych władz administracyjnych, a w razie jej nieskuteczności odwołać się do opinii publicznej kraju i zagranicy.

Żydzi wobec hitlerowców

Zydowska Agencja Telegraficzna donosi z Paryża, że działacz sjonistyczny Żabotyński wystąpił na wielkim wiecu żydowskim z przemówieniem o ruchu hitlerowskim w Niemczech. Mówca jest zdania, że samoobrona jest jedynym skutecznym środkiem obrony Żydów niemieckich przed „pogromami hitlerowskimi”. P. Żabotyński wątpi w skuteczność kontrpropa-

gandy żydowskiej i pro-żydowskiej. Należy również odrzucić sugestję, wysuwaną przez pewne koła żydowskie w Ameryce, według której Żydzi niemieccy mieliby powrócić do ghetta. Jedyną możliwością zwalczania „pogromów band hitlerowskich” jest otwarta walka wręcz. Należy zorganizować 40-tysięczną młodzież żydowską w odpowiednich oddziałach „samoobrony narodowej”.

P. Żabotyński nie wątpi, że 50 młodzieńców-Żydów potrafi odeprzeć atak 200 „chuliganów”, hitlerowcy bowiem — jego zdaniem — są świetnymi „pogromczykami”, lecz „pożalowania godnymi bojownikami”.

JERZY DROBNIK.

gandy żydowskiej i pro-żydowskiej. Należy również odrzucić sugestję, wysuwaną przez pewne koła żydowskie w Ameryce, według której Żydzi niemieccy mieliby powrócić do ghetta. Jedyną możliwością zwalczania „pogromów band hitlerowskich” jest otwarta walka wręcz. Należy zorganizować 40-tysięczną młodzież żydowską w odpowiednich oddziałach „samoobrony narodowej”.

P. Żabotyński nie wątpi, że 50 młodzieńców-Żydów potrafi odeprzeć atak 200 „chuliganów”, hitlerowcy bowiem — jego zdaniem — są świetnymi „pogromczykami”, lecz „pożalowania godnymi bojownikami”.

Z Stronnictwa Narodowego

Zebranie powiatowe w Poznaniu

W Poznaniu w salce przy ul. św. Marcina 65 odbyło się zebranie przedstawicieli kół i mężów zaufania powiatu poznańskiego, pod przewodnictwem pos. J. Kaweckiego. Protokół prowadził p. A. Weychan ze Stęszewa. Referat o sprawach gospodarczych i politycznych wygłosił pos. Z. Dembiński, podkreślając specjalne położenie rolnictwa, które pociąga za sobą zastój i ogólnie zubożenie. Referat wywołał żywą dyskusję, w której zabierali głos pp.: J. Pulwicz z Tarnowa Podgórnego, H. Stecki z Kiekrza, E. Musidłowski z Puszczykowa, Holarz i Szeib z Poznania i in. Odpowiadali pp. posłowie, poczem uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

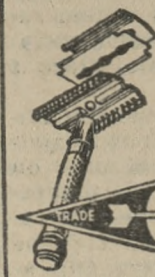
„Zebrani w dniu 15 b. m. przedstawiciele kół i mężowie zaufania Stronnictwa Narodowego w powiecie poznańskim wyrażają całkowitą solidarność z uchwałami parlamentarnymi Klubu Narodowego z maja i czerwca b. r. Wobec groźby niebezpieczeństwa niemieckiego, zebrani potępiają wszelkie rozbijanie jedności społeczeństwa polskiego, gdyż tylko w jednolitym i zgodnym wysiłku ogółu jest gwarancja skutecznego odparcia wrogich zażądań. Zebrani uznają za konieczne wzmocnić organizację Stronnictwa Narodowego przez zakładanie nowych kół i ożywienie działalności oraz przez szerzenie hasła i zasad programowych Stronnictwa.

Zebranie powiatowe w Pleszewie

Zebranie odbyło się w sali p. Schneidera. Przewodniczył dr. Jan Białasik, protokół prowadził p. Stanisław Szymczak. Sprawozdanie poselskie zdał pos. J. Kaweckie, który w dłuższym przemówieniu omówił ogólne położenie kraju. Drugim z kolei mówcą był poseł dr. Harrembski, który wskazał na niebezpieczeństwo niemieckie i nawoływał do organizowania się w Stronnictwie Narodowym. Wywody obu mówców zebrani przyjmowali bardzo gorąco.

Po przeprowadzonej dyskusji powzięto jednomyślnie te same uchwały, jak na zebraniu powiatowym w Poznaniu. Następnie przystąpiono do wyboru zarządu powiatowego, do którego weszli: pp. dr. Jan Białasik, S. Meliński, S. Szymczak, S. Lonc, F. Szulczyński z Pleszewa, oraz pp.: Wincenty Misiek z Wieczynka, S. Kwiatkowski z Żegocina, A. Woźny z Kotowiecka, S. Knappe z Karsów, M. Skowroński z Krzywosądów. Do rady wojewódzkiej wybrano pp.: Wincentego Misia, dr. Białasika i Michała Skowrońskiego.

DWOMA POCIĄGNIĘCIAMI...

Nowy nożyk GILLETTE jest idealnym nożykiem dla wrażliwej skóry.

Służy również do aparatów z 3-ma otworami.

nw 11201

Poświęcenie pomnika ś. p. ks. biskupa Julien

Co roku składa Francja hołd swym poległym w czasie ostatniej wojny i modli się za nich w bazylice na wzgórzu Notre Dame de Lorette w północnej Francji.

W roku bieżącym uroczystość ta odbyła się w niedzielę 12 czerwca przy udziale około 20 tysięcy ludzi i przybrała charakter wielkiej manifestacji katolickiej i narodowej z tej racji, że z tegorocznym świętem zmarłych połączono również odsłonięcie i poświęcenie pomnika ś. p. biskupa Julien.

Odsłonięcia i poświęcenia pomnika dokonał ks. kardynał Lienart po świetnym przemówieniu ks. biskupa Dutoit z Arras, sławiącego ks. biskupa Julien jako apostoła pokoju.

W czasie obiadu w Souchez ks. biskup Dutoit wygłosił dłuższe przemówienie, w którym dziękował wszystkim przybyłym gościom za uświetnienie swą obecnością pięknej uroczystości. Specjalnie zwrócił się przytem do ks. prał. Łagody, zapewniając go, że „serdeczni przyjaciele Mgr. Julien zawsze byli najwierniejszymi przyjaciółmi Polski”.

Na popołudniowym nabożeństwie, podczas którego przemawiał ks. kardynał Lienart o ś. p. biskupie Julien jako o biskupie-społeczniku, śpiewy wykonał chór dzieci polskich. Tego samego dnia o godz. 17.30 w bazylice miejscowej odprawione zostało nabożeństwo polskie z przemówieniem, poświęceniem ś. p. biskupowi Julien jako wielkiemu kapłanowi, patriocie i przyjacielowi Polski.

Udział Polonii w uroczystościach tych był bardzo liczny. W Notre Dame de Lorette zgromadziło się 1200 Polaków ze sztandarami.

Koncert Paderewskiego na polskiej fali

Dzisiaj rano podaliśmy wiadomość, która zelektryzowała całą Polskę. Ignacy Paderewski wyraził poraz pierwszy zgodę na grę przed mikrofonem radiowym z tem zastrzeżeniem, że koncert jego transmitowany będzie tylko i wyłącznie przez polskie stacje nadawcze. Podkreślić tu należy ten gest Paderewskiego w stosunku do rodaków, którzy słuchać będą jego koncertu na fali radiowej, zwłaszcza, że mistrz tonów wielokrotnie odmawiał zagranicznym broadcastingom występów przed mikrofonem, odrzucając wysokie honoraria.

Dnia 25 bm. o godz. 15 rozpocznie się transmisja recytatu Ignacego Paderewskiego, który wykona szereg utworów Chopina. Transmisja odbędzie się drogą kablową, recital nadany zostanie przez wszystkie polskie stacje nadawcze.

Dnia 27 bm. zaś między godz. 21 a 23 nadany zostanie wielki koncert z Paryża, który transmitowany będzie również przez wszystkie rozgłośnie. W koncercie tym, poświęconym muzyce polskiej, weźmie udział orkiestra Straram'a pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga, zaś jako soliści wystąpią Artur Rubinstein, Paweł Kochański oraz uczeń Paderewskiego p. Tadlewski.

Zapisz się na członka wspierającego kwartalną 3 zł.

T. C. L., roczna składka 12 zł.

USUWA NALOT TYTONIOWY CHRONI ZĘBY PRZED ZEPSUCIEM

DENTOSAN

ANTIBIOTYK

SP. ZOO.

DENTOSAN

nw 11217

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Rzemiosła a wieś

Mówi się ciągle o wpływie kryzysu rolniczego na położenie przemysłu i handlu, ale mało kto zdaje sobie sprawę, jak różnolite i głęboko sięgające są skutki zubożenia wsi dla naszego przemysłu.

Tak np. daje się obecnie zauważyć charakterystyczne zjawisko, że nowe warsztaty rzemieślnicze powstają nie w miastach, lecz po wsiach. Objaw ten należy tłumaczyć tą okolicznością, że przeważną część czeladników pochodzi ze wsi: w województwie poznańskim istnieje zwyczaj przekazywania gospodarstwa rolnego tylko jednemu z dzieci, inne natomiast dzieci oddaje się na naukę rzemiosła, wyposażając je przy usamodzielnieniu się. Z tego powodu, w obecnych warunkach gospodarczych, czeladnik pozbawiony w mieście możliwości zarobkowania osiada w swej wsi rodzinnej, gdzie ma widoki pozyskania klienteli, jak też oparcie o dom rodzicielski. Ta okoliczność w dużym stopniu zaciężała na warsztatach w małych miastach, które przez to straciły część odbiorców wiejskich.

Innym skutkiem pauperyzacji wsi jest fakt wykonywania pewnych robót, kodzielniczych przez pracowników dominjalnych. Dzieje się to w szczególności w zakresie prac ciesielskich, kołodziejskich, siodlarskich i rymarskich. W wielu wypadkach właściciele ziemscy angażują na deputat bezrobotnych czeladników, którzy wykonują zamian prace, dawniej poruczone rzemieślnikom w sąsiednim mieście. Weźmy, dla przykładu, zawód siodlarsko-rymarski:

Do niedawna istniał zwyczaj, że właściciel ziemski zawierał z siodlarzem kontrakty roczne na ryczałtowe dostarczanie (według liczby koni) nowej uprzęży wzgl. na wykonywanie wszelkich reparacji. Natomiast obecnie, wskutek niewypłacalności właścicieli ziemskich, takich kontraktów się nie zawiera, a naprawę uprzęży porucza stangretom itp. domorosłym „majstrom”. Mniejsza własność ziemska korzysta przede wszystkim z pracy bezrobotnych czeladników siodlarskich, którzy w sposób domokrażny obchodzą wsie, szukając zatrudnienia za minimalną opłatą.

Również dawniej nie spotykamy, a zanotowaliśmy w ub. roku w niektórych okolicach jest zwyczaj handlu zamiennego np. w piekarstwie. Piekarz przyjmuje od okolicznych gospodarzy zboże, zamian za które dostarcza im co tydzień odpowiednią ilość pieczywa, dowożąc to pieczywo na wieś. Zazwyczaj zamienia się 60 kg chleba za 100 kg zboża.

W innych znowu rzemiosłach, jak np. w mało-miasteczkowym szewstwie, oddaje się robotnikom rolnym wyroby zamiast za gotówkę — za przekazy na kasy dominjalne. W takich wypadkach rzemieślnik liczy się z tem, iż w przyszłości będzie mógł zrealizować owe przekazy. Swoją drogą, biedni szewcy coraz silniej odczuwają konkurencję obuwnictwa mechanicznego, zalewającego jarmarki taniem obuwiem ludowym.

Tak to dzieje się naszemu rzemiosłu po małych miasteczkach. Bywa tam gorzej nawet, niż po wsiach... A pomocy znikąd nie widać!

Z ZAGRANICY

(z) Prolongata kredytów amerykańskich dla niemieckiego Gold u. Disconto Banku. W najbliższych dniach ukonieczne mają być rokowania w sprawie przedłużenia redyskontowania kredytu, udzielonego przez amerykańskie konsorcjum bankowe niemieckiemu Gold u. Disconto Bankowi w wysokości 50 milj. dol., których płatność przypada na 1 lipca r. b. Kredyt ten prolongowany ma być po raz drugi na rok. Przewidywana jest spłata w jednej racie 10 proc. ogólnej sumy. Stopę procentową ustalono o jeden procent powyżej stopy redyskontowej New York Federal Reserve Bank, do czego dojdzie ma prowizja ½ proc. rocznie.

Krótkie informacje gospodarcze

— Firma Stolberg Zink A. G. w Niemczech zamknęła wszystkie swoje kopalnie cynku i ołowiu.

— Senat amerykański przyjął projekt ustawy, wprowadzającej cło na miedź w wysokości 4 centów na 1 b. Cena miedzi w U. S. A. wynosi obecnie 5 ½ centa, przeto wprowadzenie cła oznacza obciążenie ceny w wysokości około 75 proc.

Standaryzacja artykułów rolniczych

Rozwój miast, wielkich ośrodków konsumpcji, specjalizacja państw w kierunku przemysłowym, względnie surowcowym, różniczkowanie się upodobań konsumpcji itp. wpłynęły na to, iż zatracił się i zatracą się coraz bardziej kontakty producenta artykułów rolniczych z konsumentem tychże artykułów. Producent rolny nie posiadając znajomości upodobań konsumenta, nie znając okresów natężenia popytu rzuca na rynek wytwory swojej produkcji bądź w ilości nieodpowiadającej zapotrzebowaniu, bądź też jakości nie odpowiadającej upodobaniom konsumenta. Nierównomierne obsylenie przez producenta rynku zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym wywołuje zjawisko olbrzymich wahań cen artykułów rolniczych, które istnieje nawet w okresach normalnych rozmiarów produkcji rolniczej, a zaostroża się w okresach nadprodukcji.

Wspomniane wahania cen wywierają swój ujemny wpływ na ceny płacone przez konsumentów oraz na ceny płacone producentom, stwarzając okoliczności sprzyjające powstaniu długiego łańcucha pośrednictwa pomiędzy producentem a konsumentem. O ile objawy nieusprawiedliwionej rozpiętości cen płaconych producentom oraz płaconych przez konsumentów mają miejsce na rynku wewnętrznym, to w tym znaczniejszym stopniu występują one, pomijając koszty przewozu w handlu zagranicznym. W tem ostrzejszej formie dają się odczuć dla producenta rolnego koszty pośrednictwa handlowego w państwach wysoko uprzemysłowionych, gdzie rozwój miast, wielkich ośrodków konsumpcji, przybrał większe rozmiary. Należy stwierdzić, iż koszty pośrednictwa handlowego są o wiele większe niżby to wynikało z konieczności przejęcia ryzyka, które wypływa z olbrzymich wahań cen na rynkach odbiorczych. Jest rzeczą charakterystyczną, iż w okresie kryzysu rolniczego, w okresie nadprodukcji koszty pośrednictwa handlowego niepomiernie wzrosły. Wynika to z tego, iż z jednej strony wzrosło ryzyko powstające wskutek wahań cen, z drugiej strony — pośrednictwo handlowe wykorzystywało sprzyjającą okoliczność zatracenia wszelkiej orientacji u producenta w sytuacji i cenach na rynkach odbiorczych.

Jaką rolę w walce z nadmiernymi kosztami pośrednictwa handlowego może odegrać standaryzacja? Standaryzacja umożliwi konsumentowi otrzymanie towaru stałe określonej jakości, producentowi umożliwi dostosowanie swoich wytworów do upodobań rynków odbiorczych. Standaryzacja stanowi pierwszy krok na drodze ujawniania oraz pewnej normalizacji cen, gdyż bez standaryzacji jest to zupełnie niemożliwe. Przy standaryzacji producent łatwiej będzie mógł się zorientować, że za towar określonej jakości otrzyma określoną cenę i trudniej będzie wprowadzić go w błąd, że wyprodukowany przez niego towar nie jest tej jakości, za jaką w mieście płaci się dobrą cenę. Na drodze standaryzacji będzie umożliwione pod każdym względem racjonalne obsylenie rynku, co w znacznym stopniu zmniejszy koszty pośrednictwa handlowego oraz wahań cen. Oczywiście sama standaryzacja nie będzie wystarczającą przy racjonalizacji obrotu handlowego artykułami rolniczymi; konieczna jest organizacja handlowa producentów, która umożliwiłaby koncentrację podaży.

W Polsce pośrednictwem handlowym w zakresie artykułów rolniczych prawie w 100 proc., poza dzielnicą zachodnią, trudnią się Żydzi. W rękach żydowskich prawie w 100 proc. znajduje się wywóz: jaj, szczeni, pierza, drobiu, bydła, cieląt itp. Z pośrednictwa handlowego w zakresie tych artykułów szerokie rzesze Żydów w Polsce ciągną zyski, znajdując w tem swoje utrzymanie.

Szczupłe ramy artykułu nie pozwalają na rozważenie wszystkich argumentów, które przemawiają za koniecznością wprowadzenia standaryzacji artykułów rolniczych, nie pozwalają również na stwierdzenie tego, w jak silnym stopniu standaryzacja przynosi, względnie może przynieść korzyść producentom rolnym oraz w jak silnym stopniu bije w nieusprawiedliwione olbrzymie zyski ży-

dowskiego pośrednictwa handlowego w Polsce. Pragniemy jedynie stwierdzić, iż wszelkie argumenty mocne i dosadne, które w imię poprawy sytuacji rolnictwa przemawiają za standaryzacją artykułów rolniczych w Polsce, są słabsze od interesów żydowskich w naszym państwie. Ze strony sfer rolniczych były niejednokrotnie podnoszone potrzeby wprowadzenia standaryzacji tego lub innego artykułu rolniczego.

Postulaty sfer rolniczych nigdy nie były całkowicie uwzględniane, aczkolwiek były wyrazem najistotniejszych ich potrzeb. Od paru lat toczy się walka o wprowadzenie pełnej standaryzacji wywozu masła i chociaż w zakresie tego artykułu wywóz spoczywa prawie w 90 proc. w rękach producentów, to jednak wpływy żydowskich eksporterów, którzy reprezentują tylko 10 proc. wywozu, są tak silne, że do pełnej standaryzacji wywozu masła dotychczas nie doszło. Należy zaznaczyć, iż za pełną standaryzacją wywozu masła przy każdej okazji wypowiadają się gorąco sfery producentów masła, które, jak zostało wspomniane, reprezentują prawie cały, z małymi wyjątkami, wywóz masła. Standaryzacja wywozu jaj stanowi przykrą parodię standaryzacji i eksport tego artykułu, jak to wynika z niejednokrotnych zarzutów odbiorców zagranicznych, pozostaje nadal na niskim poziomie jakościowym.

Najciekawsza jest historia ramowej ustawy standaryzacyjnej. Ustawa ta została opracowana w 1930 r. i początkowo miała być wydana w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a później miała być uchwalona przez Sejm. Za ustawą tą gorąco opowiadały się wszystkie organizacje rolnicze, wysuwając jedynie to zastrzeżenie, by nadzór nad jej wykonaniem miał minister rolnictwa, który posiadając bliski kontakt ze sferami rolniczymi, wykonywałby ją w ich interesie. Dwuletnia walka sfer rolniczych o ramową ustawę standaryzacyjną przyniosła zwycięstwo mocniejszemu, jak zwykle, interesom żydowskim. Ustawa standaryzacyjna wskutek usilnych zabiegów kupców żydowskich, na czele z posem Wiślickim, została wycofana i jak słychać nie ma

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) Sprawa ulg podatkowych dla pośredników. Rozporządzenie ustalające wykaz surowców i półfabrykatów, których sprzedaż na rachunek firm nieopłacających podatku przemysłowego podlegały podatkowi obrotowemu tylko od prowizji (art. 8 pkt ostatni noweli do ustawy o państwowym podatku przemysłowym), ogłoszone będzie w najbliższym już czasie. Związek Izby przystąpił ostatnio do przyspieszonej rewizji propozycji, jakie uprzednio zgłosił w tej mierze ministerstwu skarbu, przyczem ustalił, iż wykaz ów winien m. in. odpowiadać założeń, iż dany artykuł nie jest wytwarzany w kraju i że sprzedaż jego odbywa się na rachunek firm zagranicznych. Kierując się pozyskaniem w tej materii zapewnieniami, przyjąć można, iż na odnośnej liście znajdują się bezwzględnie surowce i półfabrykaty, za których uwzględnieniem wypowiedziała się Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi z uwagi na ich istotne znaczenie dla włókiennictwa.

Z KRAJU

(k) Dokoła ceny zboża. Zniżka cen na giełdzie ziemiopłodów, która dotknęła szcze gólnie ceny żyta, spadła dość niespodziewanie na rolnictwo. Jest ona tem bardziej przykra, że przypada na okres, kiedy rolnictwo przystąpiło do realizacji reszty posiadanej zboża. Przypadają obecnie terminy płatności licznych zobowiązań wobec banków. Niespodziewanej podaży zboża nie potrafiły wchłonąć interwencyjne poczynania Państw. Zakładów Przemysłowo - Zbożowych, wobec czego nadmiar zaczął się nad rynkiem, obniżając ceny. — W związku z tem słyszy się głosy niepokoju, czy miarodajne koła przygotowują się do podjęcia stosownej akcji interwencyjnej bezpośrednio po żniwach, kiedy niewątpliwie rolnictwo zaleje rynek nowymi zbiorami. — Dotąd jednak wiadomo tylko, że Bank Polski przygotowany jest do wszczęcia akcji w zakresie rejestrowego kredytu pod zastaw zboża. Akcja kredytowa zostanie w tym roku podjęta wcześniej niż w latach minionych. Kredyty na ten cel będą wynosić około 60 milj. zł. — Niewiadomo niestety, jak przedstawiają się fundusze P. Z. P. Z. na akcję interwencyjną po żniwach. Ujawnienie przygotowań P. Z. P.

Krakowskie Towarzystwo Ubezpieczeń

„FLORJANKA“

Spółka akcyjna w Krakowie

rozpoczęło działalność na mocy koncesji, udzielonej postanowieniem Ministerstwa Skarbu, Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń z dnia 14 marca 1932 roku, L. UU/1605/2/32, zawierając ubezpieczenia w działach ubezpieczeń:

- od pożaru, pioruna i eksplozji,
- od gradobicia,
- od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- od następstw wypadków,
- od odpowiedzialności cywilnej,
- i samochodów od szkód.

Spółka akcyjna „Florjanka“ przejmując na podstawie układu z Krakowskim Towarzystwem Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie ubezpieczenia prowadzone w tem Towarzystwie we wszystkich wyżej wymienionych działach ubezpieczeń, dając ubezpieczającym możliwość przemiany istniejących umów ubezpieczeniowych przy zastosowaniu nowych korzystnych warunków ubezpieczeń.

Przejmując również, na podstawie wspomnianego układu, urzędzenia techniczne Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń, wypróbowane w wieloletniej chlubnej działalności tej dla kraju zasłużonej instytucji, zapewnić może Spółka akcyjna „Florjanka“ ubezpieczającym ulgi i udogodnienia, z których korzystali w Krakowskim Towarzystwie Wzajemnych Ubezpieczeń, przy poważnym wzmocnieniu gwarancji finansowej, opartej na pełnowpłaconym, nieobciążonym kapitale akcyjnym w sumie 2 500 000 zł.

Dotychczasowe agencje i przedstawicielstwa Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń są czynne także dla Spółki akcyjnej „Florjanka“, której zarząd podjął już prace w celu ułatwienia ubezpieczającym przemiany ich ubezpieczeń na umowy zawarte bezpośrednio ze Spółką akcyjną „Florjanka“.

Zarząd Spółki składa się z PP.: D-ra S. Skrzyńskiego i A. Einhorna, jako prezesa i wiceprezesa, oraz PP. J. A. Jeziorańskiego, A. Śliwińskiego, D-ra H. Rittermanna i K. Witkowskiego, jako Członków Zarządu. zw 15021

być wydana w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, tak jak nie była uchwalona przez Sejm. Walka o standaryzację artykułów rolniczych stanowi niesłychanie interesujący przyczynek do charakterystyki stosunków panujących w Polsce. Będzie musiała być przeprowadzona na każdym odcinku życia gospodarczego długotrwała walka, zanim sfery rolnicze we własnym państwie uzyskają należyte prawo głosu.

W. Wojski.

Z. mogłoby podzielać uspokajająco na podenerwowany rynek zbożowy.

(k) Rygory nowej ustawy o egzekucji podatkowej. Informowaliśmy już o daleko sięgających rygorach nowej ustawy o egzekucji podatkowej. Przewiduje ona m. in. odbieranie od płatnika przysięgi na zgodność przekładanego wykazu majątkowego, możliwość uwięzienia płatnika w razie odmowy złożenia przysięgi itp. Projekt przewiduje w art. 74, że zajęcie ruchomości organ egzekucyjny będzie mógł oddawać pod nadzór osobie trzeciej. W tych wypadkach płatnik będzie ponosił całkowite wydatki za przechowywanie oraz będzie obciążony wynagrodzeniem za dozór odpowiednio do poniesionych trudów przez dozorcę. Sam natomiast będzie posiadał b. słabo zabezpieczone prawa, bowiem dozorca zajętych ruchomości nie będzie odpowiadał za ich przypadkowe uszkodzenie lub nawet zagnięcie w czasie przechowywania lub w czasie transportu. Płatnikowi nie będzie służyło przytem prawo roszczenia do wierzyciela ani do urzędu skarbowego. Jak widzimy, nowa ustawa o egzekucji podatkowej zawiera bardzo ciężkie postanowienia dla płatników.

(k) Stacja bunkrowa „Polmin“ w Gdyni obsłuży Bałtyk. Państwowe zakłady naftowe „Polmin“ przystępują niebawem do budowy własnej stacji bunkrowej w Gdyni oraz zbiorników na ropę i produkty naftowe. Zostaną one postawione na molo rybackim na nadbrzeżu angielskim w basenie Południowym, na samym końcu molo, w miejscu, gdzie znajduje się dzisiaj hangar ośrodka morskiego P. W. i W. F. Urząd Morski oddaje „Polminowi“ na ten cel teren 6 000 m². Stanie tam zbiornik do oleju gazowego (na 1 000 tonn oleju) oraz dwa inne zbiorniki dla benzyny i nafty, przeznaczonej dla konsumpcji lokalnej. Stanie tam także skład towarów beczkowych i dom na biura. Stacja bunkrowa będzie wyposażona w najnowsze urządzenia i rurociągi do bunkrowania (zaopatrywania w paliwo) statków motorowych. M. in. przewidywane jest, po powstaniu tej stacji bunkrowej, zawijanie do Gdyni statków motorowych, zachodzących na Bałtyk, które będą przychodziły tylko po bunkier. Z biegiem czasu „Polmin“ chce uruchomić specjalny statek bunkrowy. Do budowy tych wszystkich urządzeń „Polmin“ przystępuje niezwłocznie po sfinalizowaniu odnośnej ustawy.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Dzień „Sokoła”

Apel do społeczeństwa

W ostatniej chwili przypominamy o jutrzejszej zbiórce ulicznej na cele „Sokoła”.

Niech nikt, obserwując manifestację zbrojnego pogotowia narodu, zorganizowaną w odpowiedzi na zakusy niemieckie, nie odmówi chociażby najskromniejszego datku do puszkii kwestarek, pamiętając, że „Sokolstwo” sta-

ło i stoi w pierwszym szeregu tegoż pogotowia.

Datki na rzecz „Sokoła” można również składać w administracji „Kurjera Poznańskiego” lub sekretarjacie „Sokoła” przy placu Świętokrzyskim 3, I ptr., który jutro w niedzielę będzie otwarty od godz. 8 do 18.

Lewandowska znów na widowni

Tęgo jeszcze brakowało!

Około trzech miesięcy temu zapadł w sądzie poznańskim wyrok, mocą którego Marja Lewandowska z Poznania skazana została na rok więzienia za usiłowany szantaż. Nie trzeba przypominać, kto to jest Marja Lewandowska i jakiego rodzaju było przestępstwo, za którym poszła tak surowa kara.

Przypominamy tylko, że trybunał skazał Lewandowską, nie przyjmując orzeczenia rzeczoznawców, psychiatrów, prof. Horoszkiewicza i Borowieckiego, co do stanu jej poczytalności, przypominamy dalej, że w ówczesnym procesie rolę oskarżyciela publicznego pełnił znany z bezwzględności ścigania wszelakiego rodzaju przestępstw prokurator sądu okręgowego Hrabyk.

Już w trakcie procesu Lewandowska występowała wobec oskarżyciela publicznego z niesłychanym tupetem i zuchwałością, odmawiając m. in. odpowiedzi na jego pytania. Obecnie dowiadujemy się, że Lewandowska wytoczyła prokuratorowi Hrabykowi proces o zniewagę, obmowę i oszczerstwo. Rozprawa odbędzie się w dniu 27 bm.

o godz. 11 w sali 26 sądu grodzkiego. W charakterze świadków mają być przesłuchani adwokaci Hejmowski, Bogdański, Hoppe, Lompa i p. Włodzimierz Glabisz. Nie jest wykluczone, że sprawa toczyć się będzie, ze względu na drastyczne okoliczności, na jakie powołani są świadkowie, przy drzwiach zamkniętych.

Znając metody „życiowe” Lewandowskiej, które tak jaskrawo zostały oświetlone w przewodzie sądowym, nie dziwimy się nawet temu, że wniosła oskarżenie przeciw prokuratorowi, który nieubлагanie spełniał swoje zadanie i obowiązek, stając na straży prawa i obyczajów. Metody te zostały napiętnowane surowym, ale sprawiedliwym wyrokiem.

Sam fakt wszczęcia przez skazaną szantażystkę, nowego procesu, stanowi, nie przesądając wyniku sprawy, nowy materiał kwalifikacyjny, który stanowczo winien być wzięty pod uwagę przez Sąd Apelacyjny, przed którym prawdopodobnie znajdzie się sprawa o szantaż w wyniku odwołania od pierwszego wyroku. (z)

Tragiczna śmierć staruszka

Splonął żywcem

W niezwykle tragicznych okolicznościach zginął w ub. czwartek 76-letni mieszkaniem Kopaniny w pow. szamotulskim Jakób Rembacz.

W godzinach popołudniowych pan Rembacz zasnął niespodziewanie w swym osamotnionym pokoju. Upadł na piecyk żelazny, w którym palił się ogień. Schorowany i osłabiony staru-

szek nie miał już sił, by podnieść się. Buchające płomienie zapaliły na nim ubranie i wkrótce nieszczęśliwy począł płonąć jak pochodnia. Sytuację pogarszał fakt, że nie było nikogo w pobliżu, ktoby mógł być mu pośpieszyć z pomocą. Z powodu silnych poparzeń śp. Rembacz poniósł natychmiastową śmierć. (kl.)

Ujęcie znanych włamywaczy

Policja wysłedziła znowu i odstawiła do sądu dwóch znanych przestępców. Władysława Plenznera i Jana Dolskiego, obu bez stałego mieszkania. Dokonali oni w dniu 24 maja kradzieży tek ze znaczkami wartości około 300 zł w składzie p. Pelagii Koszewskiej przy ul. Wielkiej 28. W dniu 10 czerwca obaj przestępcy skradli 3 ubrania ze składu p. Grześkowiaka przy ul. Wrocławskiej 10/11, a w dniu 14 b. m. lupem ich padły 2 płaszcze damskie, w magazynie p. Chymowiczowej przy ul. Ślusarskiej 2. Część rzeczy odebrano im i zwrócono prawym właścicielom. Ponadto odebrano przestępcą brązową tekę skórzaną, pochodzącą niewątpliwie także z kradzieży. (kl.)

Sprawa Stawniaka odroczone

Głośny proces przeciwko Konstantemu Stawniakowi o zamordowanie śp. Moniki Andrzejewskiej w Gnieźnie, został z powodu zawezwania dalszych świadków odwołany. (z)

KALENDARZYK

Sobota, 18 czerwca 1932.
Słońce: wschód 3,29; — zachód 20,18; — długość dnia 16 godz. 49 min.
Księżyc: wschód 21,12; — zachód 2,27; — pełnia.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Umw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano. Temperatura niska plus 9 st. Cels. Pochmurno. Wiatr północno-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne niskie 750 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 16 st. Cels., najniższa plus 8 st. Cels. Ilość opadu 9 mm.
Kal. rzk.: Marek i Marc.; jutro Gerwazy i Protazy.
Kal. słow.: Długosław; jutro Borzysław,

sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1. Ze względu na ważne sprawy i ciekawy referat uprasza się o liczny udział.

— * Związek Misyjny Polek. Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę 19 czerwca br. o godz. 7 wieczorem w sali Szkoły Społecznej przy ul. Podgórznej Nr. 12b. Wykład misyjny wygłosi p. Kahlówna. Gości i członków uprzejmie zaprasza Zarząd.

WYKŁADY

— * O romantyzmie Waltera Scotta. Dnia 22 bm o godz. 20 w sali 18 Collegium Minus odbędzie się ku uczczeniu 100-rocznicy śmierci Waltera Scotta odczyt p. dr. M. Z. Arenda pod tytułem: „Romantyzm Waltera Scotta”. Wykład zostanie wygłoszony w języku polskim, deklamacje w języku angielskim. Wstęp 50 gr. i 1,00 zł.

ZYCIE SOKOLE

— * Sokol i Sokolice! W „dzień Sokola” 19 bm zbiórki we wyznaczonych przez poszczególne Zarządy gniazd posterunkach. Niezależnie od powyższego Sokolstwo gniazd poznańskich bierze również udział w „dniu propagandy wychowania fizycznego”. Początek sztandarowe oraz druhowie i druchwy uczestniczący w imprezie W. F., winni się stawić o godzinie 8 na boisku Sokola. Zebranie pełnego Zarządu Okręgu Poznańskiego odbędzie się w poniedziałek 20 bm. o godz. 7,45 wieczorem na boisku Sokola.

WYSTAWY

— * Z Towarzystwa Przyj. Stuk Pięknych (przy pl. Wolności 18). Salon Tow. mieści obecnie wystawę Przemysłu Ludowego. Poza tem wystawiono kolekcję wewnątrz Józefa Wodzińskiego i większą ilość obrazów Witolda Tomaszewskiego. Prócz tego wystawa bieżąca, w której udział biorą: Augustynowicz, Graczyński, Maszkowski, Nehring i Osecki. Wystawa otwarta w dniu powszednim od godz. 11—17 w niedzielę i święta od godz. 12—15. Bilet wstępu wynosi 1 zł. dla młodzieży kształcącej się 50 gr.

WYCHOWANIE, KURSY

— * Żeńskie kursy techniczne w Poznaniu. Z końcem roku szkolnego, gdzie wśród młodzieży żeńskiej powstają kłopoty, związane z wyborem zawodu, na czasie będzie wskazać na pożyteczną placówkę kształcenia zawodowego żeńskiego — na koncesjonowane żeńskie kursy techniczne prowadzone już od kilku lat z ramienia Towarzystwa Przyjaciół Szkół Zawodowych Żeńskich w Poznaniu z wynikiem jak najlepszym. Celem kursów jest danie słuchaczkom wiadomości, potrzebnych do pełnienia czynności pomocniczych techników w biurach architektonicznych, budowlanych i robót drogowych: prywatnych, samorządowych i państwowych. Kursy są dwuletnie. Wymagane przygotowanie: 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej ewentl. równoznacznej lub wyższej. W wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, wyjątki są możliwe. Córkom urzędników państwowych przysługuje 75 proc. zniżka w opłatach. Zamiejscowe słuchaczki korzystają z 50 proc. zniżki kolejowej przy przejazdach za miesięcznymi biletami i na ferje. Absolwentkom kursów otwiera się rozległe i zajmujące pole pracy, obejmujące wszelkie zadania techniczne, kreślarskie lub inżynierskie, jak: planowanie projektów, opisywanie i szczegółów konstrukcyjnych i architektonicznych, kosztorysowanie, obliczenia statystyczne, oraz związane z tem prace piśmienne i rysunkowe. Początek kursów 15 września. Wpisy przyjmuje dyrekcja kursów, Poznań, Kraszewskiego 17, m. 15. Informacje i prospekty przesyła się po nadesłaniu znaczka na odpowiedź i 20 gr. na prospekt.

— * Wielka tańcówka na Sołacz. Sekcja Kobieta przy L. O. P. P. urządza w niedzielę, dnia 19 czerwca, od godz. 17.20 wielką tańcówkę na Sołacz. Wstęp do ogrodu i kawiarni wolny. Bilet dla tańczących tylko 50 groszy. Bilet upoważnia do wygrania pięknego materiału na letnią suknię. Spieszmy na Sołacz! Humor — zabawa — niespodzianka. Czyści dochód przeznaczony na budowę Szkoły Obrony Przeciwważowej.

— * Związek Drogerzystów komunikuje: Red. Leszek Gustowski wygłosi na następnym miesięcznym zebraniu Obwodów I. Związku Drogerzystów Rzpl. Polskiej w dniu 21. 6. 1932 r. zajmujący odczyt o znaczeniu dostępu do morza, na co specjalnie zwracamy uwagę, prosząc o liczny udział w zebraniu, które odbędzie się jak zwykle w Poznaniu w Domu Kupiectwa Polskiego przy ul. Zwierzynieckiej 12.

— * V. żeńska drużyna harcerska im. „Wandy” urządza w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 15 na dziedzińcu V Szkoły Wydziałowej przy ul. Wyspiańskiego, na który wszystkich sympatyków harcerstwa serdecznie zaprasza. W razie niepogody kiermasz odbędzie się w auli.

— * Związek Inwalidów Wojennych, Okręgowe Koło Poznań bierze udział w manifestacji przeciwko zakusom niemieckim na ziemi polskiej. Prosimy wszystkich członków naszych o gremjalne

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszki. Zadać w aptekach i drogerjach. nw 11207

wzięcie udziału w pochodzie. Zbiórka o godzinie 9,30 przy Wieży Górnoląskiej.

— * Chór Kościelny na Jeźcach urządza w niedzielę dnia 19 bm. całodzienną wycieczkę do Bolechowa, łącznie z Tow. Młodzieży św. Kazimierza oraz Kołem Seniorów na Jeźcach. Zbiórka na głównym dworcu o godz. 7.30.

— * Ze Starszego Harcerstwa, Zapowiedziane na dzień 17 bm. zbiórka i gremialko na Malcie zostały z powodu niepogody przełożone na dzień dzisiejszy (sobota) o godz. 20 w lokalu Bratniej Pomocy stud. przy W. S. H., al. Marcinkowskiego 7.

— * Przedstawienie amatorskie sztuki p. t.: „Padre Antonio” odbędzie się w dniu 19 bm w salach „Dworu Huggera” przy ul. Śniadeckich o godz. 20. Jest to obrazek sceniczny z życia św. Antoniego z Padwy w 5 aktach. Podczas przerwy przegrywać będzie orkiestra balalajek. Przedstawienie urządza III. Zakon św. Franciszka przy kościele OO. Franciszkanów w Poznaniu z okazji 700-lecia śmierci i kanonizacji św. Antoniego z Padwy. Czyści zysk przeznaczają się na wsparcie biednych.

— * Wentę harcerską urządza Koło Przyjaciół Harcerzy przy VIII. Pozn. Druż. Harc. im. St. Batorego w niedzielę, 19 bm o godz. 15 na dziedzińcu IX. Szkoły Powszechnej, przy ul. Marsz. Focha 59.

— * Starszoharcerska druż. im. Królowej Jadwigi obchodzić będzie z początkiem przyszłego roku 20-lecie swego istnienia i w związku z mającymi się odbyć uroczystościami urządzamy w dniu 20 bm. o godzinie 19 w Warszawiance, przy Al. Marcinkowskiego zebranie, na które zapraszamy wszystkie byłe druchwy. W razie niemożności przybycia uprasza się o przesłanie swego adresu sekretarce drch. M. Lewandowskiej, Poznań, ulica Kwiatowa 3.

— * Konsulat Lotewski podaje do wiadomości, że zgodnie z nową taryfą kolejową, wszelkie wycieczki zagraniczne, składające się z minimum 10 osób, korzystają na kolejach lotewskich, w dowolnej klasie z 25-procentowej zniżki kolejowej. Wycieczkom harcerskim i sportowym — ponad 10 osób, koleje lotewskie udzielają 50 proc. zniżki. Celem uzyskania wyżej wymienionych zniżek u władz kolejowych lotewskich należy przedłożyć spis osób i cel podróży w Konsulacie Lotewskim w Poznaniu, 27 Grudnia 2.

— * Państw. Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Poznaniu zawiadamia, że zapis chłopców w wieku 14—16 lat, którzy ukończyli przynajmniej 5 oddz. szkoły powszechnej lub trzy klasy szkoły średniej, na wydział ślusarski, stolarzski i elektromonterski przyjmuje biuro szkoły przy ul. Bergera 5 (przy Rynku Wildeckim) pokój 4a w godzinach 10—12 i 14—15. Egzamin wstępny odbędzie się 27 czerwca rb. z języka polskiego i rachunków.

— * Koło Przyjaciół Harcerstwa przy 20 P. D. H. urządza w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 15 wielką wentę harcerską w ogrodzie „Broadway” przy ulicy Starościńskiej (przy drodze prowadzącej do Sołacza). Zysk przeznaczony na obozy letnie.

— * Uczestnicy Powstania Wielkopolskiego 1918/19 im. Ignacego Paderewskiego, dział III. Zamek. Celem zwiędzenia wystawy plakatów w hali reprezent. Targów Poznańskich. Zbiórka członków oraz ich rodzin w niedzielę, dnia 19 bm. o godzinie 12 przed pomnikiem Kościuszk.

— * 4 Komp. Marynarzy Powstańców z 1918 r. Dnia 19 bm. bierzemy gremjalny udział w święcie P. W. W. F. Zbiórka o godz. 8,30 przy malokalibrowej strzelnicy przy ul. Fr. Ratajczaka.

— * Do umiarkowanej Braci Kurkowej. Bractwo Kurkowe bierze gremjalny udział w manifestacji antyniemieckiej w niedzielę, dnia 19 bm. Zbiórka w ogrodzie zoologicznym o godz. 8,15 rano skąd nastąpi wymarsz.

— * Baczność, Towarzystwo Powstańców i Wojaków okręgu I Poznań. Wobec zmiany programu Komitetu W. F. i P. W. i rozpoczęcia mszy św. o godz. 9 zarządzam zbiórki wszystkich Towarzystw dnia 19 bm. już o godz. 8 na Placu Bernardyńskim. Jeszcze raz zaznaczam, że ma to być wielka manifestacja gotowości do obrony kraju, nie wolno nam być obojętnymi wobec rozgrywających się wypadków na terenie Rzeczy niemieckiej oraz wolnego miasta Gdańska. Kto się nie stawi, zgryzeszy wobec Ojczyzny i Narodu Polskiego.

— * Z Ogniska Polek. Wycieczka do Promna i Pobiedzisk odbędzie się w niedzielę, 19 bm. o godz. 10.45.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * Otwarcie oddziału fabrycznego i-my „Tlen”. Dział w godzinach przedpołudniowych przy placu Wolności 1 (narożnik Al. Marcinkowskiego) odbyło się otwarcie składu fabryki chemicznej „Tlen” we Lwowie. Założona przed około 30-lety fabryka chemiczna „Tlen” we Lwowie jest placówką chrześcijańską i polską a głównymi jej działaniami fabrykacji są mydła

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apteka im. K. Marcinkowskiego w „Bazarze” przy ulicy Nowej — Apteka 27 Grudnia 18.

Wilda: Apteka „Pod Koroną”, G. Wilda nr. 61.

Jeżyce: Apteka „Pod Gwiazdą”, ul. Kraszewskiego 12.

Lazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckiego, nar. ul. Strusia.

W innych dzielnicach miasta pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * Ks. dr. Nikodem Medleński, tajny szambelan Jego Świętobliwości i kapelan J. E. Ks. Kardynała Prymasa obejmie wkrótce probostwo w Gostyniu.

Ks. Czesław Wojciechowski zamianowany został kapelanem J. E. Ks. Kardynała Prymasa.

— * Sodalicja Pań Konfekcyjnych w Poznaniu. Nabożeństwo Sekcji Eucharystycznej odbędzie się w poniedziałek, dnia 20 czerwca r. b. o godz. 19.30 w kaplicy sodalicyjnej.

— * Z Sodalicji Pań Zawodu Kupieckiego. Przypomina się członkom ostateczny termin zgłoszenia udziału na rekolacje zamknięte, które rozpoczynają się 5 lipca rb. o godz. 7 wieczorem u SS. Urszulanek w Poznaniu, ulica Sporna 6.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Sodalicja Zawodowych Pielęgniarek i Higienistek. Zebranie miesięczne w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 19.30 w salce Biblioteki Sodalic. św. Marcina 69 w podw. I ptr. — Tęgoż dnia o godz. 8.00 rano na bożeństwo w kaplicy p. Żółtowskiej, ulica Zielona 2, w podwórzu, parter. O liczny udział członków i gości prosi Zarząd.

— * Z Sodalicji Panien Urzędniczek. Zebranie instrukcyjne dla pp. kandydatek i aspirantek odbędzie się w poniedziałek, dnia 20 bm. o godzinie 19 przy Piekarach 2.

— * Ze Zw. Zawodowego Pracowników Kupieckich. Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 22 bm. o godz. 20-tej na

toaletowe, lecznicze, gospodarskie, środki kosmetyczne i dział balneologiczny. Kierownictwo oddziału fabrycznego w Poznaniu powierzono p. Witoldowi Teobaldowi z Poznania. Poświęcenia dokonał w obecności przedstawicieli fabryki „Tlen” pp. dyrektorów Włodzimierza Gruena i Jana Różnowskiego. ks. wikariusz Streich z parafii św. Marcina, który złożył życzenia nowej placówce handlowej rodzimego przemysłu. Z okazji uroczystości właściciele firmy podejmowali gości śniadaniem w restauracji „Adria”. (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Upadek z motocyklu.** Podczas jazdy sadła z motocyklu PZ 47 490 p. Janina Topperman (św. Marcin 31). Przy upadku p. T. odniosła tak ciężkie obrażenia na nogach i głowie, że opatrywać ją musiało pogotowie ratunkowe. (kl)

— **Tajemnicze zaginięcie.** W dniu 15 bm. z mieszkania rodzicielskiego przy Starym Rynku 76 oddał się w nieznanym kierunku 15-letni Czesław Madelski.

Chłopiec jest wzrostu 1,50 m, blondynem o niebieskich oczach, a ubrany był w granatową marynarkę, popielatą spódnię i brązowe buty. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Skradzione mięso.** Na ul. Niestachowskiej zajęła policja wóz parokrotny, na którym znajdowało się mięso z dwóch świń i cielaka. Jest podejrzenie, że świnie i cielę ukradziono. Jadących wozem Waltera Godka (ul. Fabryczna 36), i Franciszka Skrzypczyńskiego z Naramowic (Szosa Okrężna) osadzono w areszcie. (kl)

— **Czyje rowery?** W komisariacie przy ulicy Przemysłowej znajdują się 2 rowery męskie, pochodzące z kradzieży. (kl)

JARMARKI

— **Rycyzwól.** W środę, dnia 22 bm. odbędzie się ogólny jarmark (na konie, bydło, trzodę chlewną i towary kramne).

— **Z Tucholi.** (Zjazd Powstańców i Wojaków). Ub. niedzieli zjechali się do Tucholi liczni delegaci Tow. Powst. i Wojaków obwodu tucholskiego, które wypowiedziały się pójść w ślady ks. ppik. Wryczy, prezesa Okręgu Pozn., a nie pozwolić się wciągnąć na podwórkę sanacyjno-strzeleckie. Po omówieniu sprawy przez p. majora rez. dr. Praisa z Tucholi i p. Zysnarskiego z Cękycina, przystąpiono do wyboru zarządu obwodowego, w skład którego weszli pp.: dr. Prais — prezes. ks. p. rob. Mazela i Teofil Hoppe — wiceprezesi, Jan Wilant — sekretarz, Zysnarski — zastępca, B. Dobbek — skarbnik, Ossowski, Sliwice, Muzolf Nowe Suminy, Wenda, Jeleń — radni; Luczak, Sienicki i Glazik — komisja rewizyjna, Kaźmierski, Ossowski, Talaśka, Spitz, Warczak i Szczęśliwy — sąd honorowy. Komendantem wybrano por. rez. Kaźmierskiego z Bystawia. (tts)

Z Kaliskiego

— **Koło.** (Wypadek autobusowy). Na szosie Kolo-Dębie w pobliżu maj. Chełmno kursujący między Kolem a Dębem autobus wypadł do rowu, przyczem pięciu pasażerów odniosło obrażenia. Przyczyną katastrofy było uszkodzenie kierownicy.

— (Ujęcie złodzieja). Posterunek P. P. zatrzymał niejakiego Kazimierza Trzaskowskiego, karanego za rozbój, który nie umiał wytłumaczyć skąd nabył rower firmy „Pursan”. Wobec tego policja rower zabrała a Trzaskowskiego aresztowała.

— (700-lecie św. Antoniego). W bieł. tygodniu począwszy od piątku 17 bm. w klasztorze OO. Bernardynów odbywają się uroczystości kościelne związane z 700 rocznicą kanonizacji św. Antoniego. W sobotę w sali teatru urządzona będzie uroczysta akademja, w programie której będzie obrazek sceniczny z życia św. Antoniego p. t. „Zbłąkane serce”.

— (S. M. P.). Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej rozwija coraz energiczniej działalność na terenie Kola. Obecnie S. M. P. przystępuje do zorganizowania patronatu. Sekcja sportowa niedawno utworzona mimo braku fachowego kierownictwa wykazuje wielką żywotność. Wkrótce powstanie przy S. M. P. i drużyna harcerska. W ubiegłą niedzielę Zarząd S. M. P. zorganizował majówkę do Kościelca połączone z zwiedzeniem Szkoły Gospodarczej oraz Ogniska Kultury Rolniczej.

— **Słupca.** (Sprawy Banku Ziemi Kaliskiej). W dniu 28 czerwca r. b., w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, odbędzie się ogólne zebranie akcjonariuszy tegoż Banku, a więc i filij Banku w Słupcy. Porządek dzienny, pomiędzy innymi, obejmuje sprawę ważną dla wkladców dotyczącą wypłat ich należności, z uwagi na nadzór sądowy nad Bankiem.

— (Matura.) Z ukończeniem egzaminów w seminarjum nauczycielskiem w Słupcy w dniu 16. b. m., otrzymali świadectwa dojrzałości: Jan Poniecki, Tadeusz Wiśniewski, Stefan Augustyniak, Antoni Kaczmarek i Józef Hawryłow ze Słupcy. Następnie z miejscowości innych: Marjan Ambroszkiewicz, Roman Bąk, Bogdan Boesche, Piotr Chankiewicz, Czesław Dobrychłop, Józef Idaszak, Włodzimierz Jarmoluk, Kazimierz Karzunia, Józef Krysiak, Jan Krysztofiak, Roman Łodziejewski, Jan Machnik, Stanisław Mandeci, Stanisław Marcinkiewicz, Franciszek Marciszak, Franciszek Misiak, Marjan Narożniak, Roman Taszniewicz, Wiktor Robaszek, Jan Rutyna, Kazimierz Sroczyński, Zdzisław Szpek, Bohdan Wesołowski, Józef Wirkler, Juliusz Właźliński, Jan Zając, Edward Zapędowski i Alfred Zülsdorf.

— (Potajemny ubój). Policja słupska, wraz z badaczem mięsa przy rzeźni słupskiej p. Józefem Lisem, posiadając wiadomości, że rzeźnik Ciek Ogrodowski w Słupcy potajemnie bije cieleta poza rzeźnią, mianowicie w piwnicy swego domu, prawdopodobnie by uciec od kontroli weterynaryjnej tudzież uiszczenia opłat na rzecz rzeźni, przeprowadziła w ubikacjach wymienionego rewizję, odnajdując zakryte w piwnicy mięso cielece, ze sztuki potajemnie ubitej. Mięso to policja skonfiskowała.

— **Zagórów pow. koniński.** (Służąca czeka więzienie) Dziewczyna Bronisława ze wsi Skokum z okolicy Zagórowa postanowiła opuścić dom rodziców właścicieli 18-morgowego gospodarstwa i pójść na służbę do miasta. Powędrowała tedy do m. Słupcy, gdzie po trzech miesiącach służby u p. P. przeszła do p. L. Tutaj po kilkunastu dniach służby zainkasowała należne do pracodawcy 7 zł za mleko i je przywłaszczyła. Służąca sfalszowała również upoważnienia swej pani, aby pobrać pieniądze, została jednak zdemaskowana a losem jej zajęła się policja. A ma również na swem sumieniu systematyczną kradzież różnych przedmiotów podczas swej służby.

Nabywajcie książeczki premjowe

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA POZNAŃA

w Oddziale przy ul. 27 Grudnia 19.

Wylosowanie 50 premij po 100 zł dnia 31. X. 1932.

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **Bralin.** (Z życia S. M. P.) W niedzielę, 12 b. m. odbył się zlot obwodowy Stow. Młodzieży Polskiej okręgu kępińskiego, w którym wzięły udział następujące S. M. P.: Baranów, Bralin, Kępno, Osiny, Ostrówiec, Mroczeń, Wodziezna, Wyszanów, Stupia p. K., Kuźnica śl., Turkow, Domasłów, Myślniew i Mnichowice, oraz Młode Polski z Bralina, S. M. P. Domasłów z własną orkiestrą. Przybyło 260 druhow i 31 druhen. — Pochód ułaj się do kościoła na Półko, gdzie nabożeństwo odprawił ks. Bielezewski. Po nabożeństwie wrócono do Bralina na zebranie uroczystościowe, które zgaił i zebranych powitał w serdecznych słowach p. Kutner. Chóry męski i żeński S. M. P. wykonały kilka udatnych pieśni, poczem referat ideowy wygłosił prezes okręgu dh. Pankowski, wskazując na zadania i pracę członków S. M. P. Po południu odbyły się zawody lekkoatletyczne. (ck)

— **Gniezno.** (Wystawa szkolna) Wystawa prac uczennic szkoły przemysłowej i kursu gospodarczego odbędzie się w auli Miejskiej Szkoły Przem. Handlowej w sobotę, niedzielę i poniedziałek. Otwarcie wystawy nastąpi w sobotę o godzinie 17 tej. Wstęp bezpłatny.

— (Manifestacja antyniemiecka.) Dnia 15 b. m. w salce magistratu odbyło się zebranie przedstawicieli wszystkich organizacji polskich z miasta Gniezna w sprawie urzędzenia wielkiej manifestacji antyniemieckiej. Wytonił się Komitet, na czele którego stanął p. aptekarz Wierzbaczewski jako prezes, Marceł Kujawski jako sekretarz i Walenty Kostenski jako skarbnik. Manifestację postanowiono urządzić w niedzielę, dnia 19 b. m. o godz. 12 na rynku gnieźnieńskim. Jako mówca wystąpi p. redaktor Cieślak. (br)

— **Gostyń** (Prymicje). Miasto nasze było świadkiem podniosłej uroczystości. W środę dnia 15 bm. złożył Bogu pierwszą ofiarę mszy św. ks. Edmund Winkler. Podczas uroczystej mszy św. wygłosił okolicznościowe kazanie ka. kanonik Skrzybrowski. Po nabożeństwie udzielił neoprezbiter błogosławieństwa.

— **Grodzisk.** (Ze zlotu Młodych Polek) Przy pięknej słonecznej pogodzie odbył się w niedzielę tegoroczny zlot Stow. Młodych Polek okręgu bukowski. Rano zebrały się uczestniczki Zlotu w liczbie 489 druhen, przybyłych z bliższej i dalszej okolicy, przed Strzelnicą. Z orkiestrą Straży Pożarnej na czele wyruszone na uroczystą mszę św., którą odprawił patron tut. Stow. ks. m. Zygmański. Po sumie odbyła się na St. Rynku defilada, następnie wyruszone do Strzelnicy na uroczystą akademję, którą zgaił patron okręgowy S. M. P. ks. Jadrzyk z Buku i oddał przewodnictwo w ręce ks. prob. Kruski. Program akademji składał się z referatu delegatki Zw. Stow. Mł. Polek z Poznania ze śpiewów i deklamacji chórów oraz żywego obrazu. Podczas akademji składały prezeski swe sprawozdania roczne oraz wręczono dyplomy zasłużonym działaczkom. Po wspólnym obiedzie w sali Strzelnicy, wyruszone na stadion powiatowy, gdzie popisywały się poszczególne Stow. Na zakończenie zlotu odbyła się zabawa taneczna.

— (Pierwsza Komunia św.) W ub. niedzielę przystępowały dzieci tutejszej parafii św. Jadwigi w liczbie 203 do pierwszej Komunii św.

— (Na biedne dzieci.) Urządzone staniem Tow. Pań św. Wincentego & Paulo impreza na biedne dzieci, przystępujące do pierwszej Komunii św. przyniosła czystego zysku blisko 1000 zł, co Tow. umożliwiło w znacznej mierze spełnienie zadania.

— (Jubileusz.) Znany na tutejszym gruncie obywatel p. Teofil Wierzejewski obchodził 15 bm. 25-lecie istnienia swego handlu bławatów, który w roku 1907 wykupił z rąk żydowskich. Jest to najstarsze przedsiębiorstwo tego rodzaju w mieście.

— (Srebrne gody.) W sobotę 18. bm. obchodził długoletni członek korporacji miejskich, mistrz blacharski, p. Michał Wosiński z małżonką swą Marią z domu Królikowska, 25-lecie pożycia małżeńskiego.

— **Kępno.** (Zlot Młodych Polek) W niedzielę odbył się zlot Stowarzyszeń Młodych Polek okręgu kępińskiego na który przybyły następujące stowarzyszenia: Baranów, Bukownica, Donaborów, Doruchów, Grabów, Grabów Wójtostwo, Jankowy, Kępno, Kierzno, Krażkowy, Książenice, Mikorzyn, Morawia, Olszowa, Opatów (Osiny), Ostrzeszów, Podzamcze, Raków, Siemianice, Świba, Wodziezna, Laski, Stupia nie przybyły: Bralin, Rogaszyce i Wyszanów. Pochodem z orkiestrą wyruszone z Domu Katolickiego przez rynek na nabożeństwo, poczem udano się na zebranie zlotowe, które zgaiła w imieniu okręgu prezeska p. Hajdrychówna Chór S. M. P. Kępno, wykonał bardzo udatnie pod batutą p. Schmidta kilka pieśni. Doskonale ujęty referat wygłosiła p. Śmierzewska z Poznania. Po przerwie obiadowej wyruszył pochód liczący przeszło 300 druhen z Domu Katol. na probostwo. W ogrodzie drużny wykonały kilka korowodów, a orkiestra wykonała koncert. (ck)

— **Kobylin.** (Osobiste). W środę 15 bm. odprawił prymicje kapłańskie ks. Czesław Grzonka w kościele farnym w Pempowie.

— (Z jarmarku). Ostatni jarmark, wykażal w jasny sposób położenie szerokich warstw ludności w dobie obecnego kryzysu gospodarczego. Cały rynek zajęty był przez stragany żydowskie, a targowisko przez bydło i konie. Ruch coprawda wielki, lecz kupujących bardzo mało. Zadowolili się musiano oglądaniem tandety żydowskiej. Zydzi pomimo wykrzykiwania nie robili interesów, Kupców zaś naszych zauważyć można było stojących przed swymi składami i wyczekujących na klientelę. (hk)

— **Oborniki.** (Kradzieże) Jednej z ostatnich nocy wtargnęli dotychczas niewyśledzeni włamywacze do biura Mleczarni Spółkowej w Mur. Goślinie i za pomocą rozprucia kasy ogniotrwałej skradli 1470 zł gotówki oraz 4 weksle na ogólną sumę zł 863.— Dochodzenia w toku. — Z podwórzca Urzędu Skarbowego w Obornikach skradziono dnia 14 bm. na szkodę rolnika Maksymiliana Klingsporna z Ludom pow. Obornicki, rower męski, wart 200 zł. (Kka)

— **Szamotuły.** (Prymicje) W poniedziałek, 13. b. m. odbyły się prymicje ks. Marjana Bogackiego. Tysiączne tłumy wiernych zapełniły świątynię. Przy pięknie przybranym ołtarzu odprawił ks. M. Bogacki pierwszą mszę św. przy asyście ks. dziekana Kaźmierskiego, ks. Heroda i ks. Nowickiego. Podniosłe kazanie wygłosił chrześny prymicjanta, ks. radca Putz z Poznania. Po nabożeństwie udzielił ks. Bogacki błogosławieństwa rodzinom, krewnym i wszystkim wiernym.

— (Święto P. W. i W. F.) W ub. niedzielę odbyło się u nas święto P. W. i W. F. Większość nagród zdobyło miejscowe Stow. Młodzieży Polskiej i klub sportowy Szamotuły.

— (Śmiertelny wypadek.) Robotnik Jan Lange z Słonaw był zatrudniony wywożeniem gliny. W pewnej chwili opuściła się ziemia i przyduśła nieszczęśliwego. Z powodu pęknięcia czaszki nastąpiła śmierć natychmiast. Ś. p. Lange osierocił żonę.

— (Samobójstwo.) Umysłowo chory 21-letni Stanisław Jankowski z Welny wskoczył w celach samobójczych do rzeczki Welny. Denata wydobyto już martwego. (sc.)

Z Pomorza

— **Milobądź pod Tczewem.** (Z Tow. Ludowego). Dnia 12 bm. obchodziło tutejsze Tow. Ludowe 25-lecie swego istnienia. Po uroczystym nabożeństwie odbył się wspólny obiad na sali p. Dulskiego, następnie zebranie jubileuszowe, które zgaił prezes p. Szczygalski. Po południu odbył się koncert w ogrodzie, na zakończenie zabawa taneczna. (ds)

— **Wejherowo.** (Sprzedaż realności). Zarząd Główny T. C. L. w Poznaniu sprzedał swą realność w Zagórzu, składającą się z zabudowania i kilkudziesięciu morgów roli. Uzyskana gotówka zużyta zostanie na wykończenie najważniejszych prac w nabytej przez T. C. L. reszłowie w Bolszewie, gdzie, jak wiadomo, stanie Uniwersytet Ludowy.

Do miłośników Puszczykowa, Puszczykówka i okolicy

Od Tow. Miłośników Puszczykowa i okolicy otrzymujemy następujące uwagi:

Tow. Miłośników Puszczykowa, Puszczykówka i okolicy ma na celu spopularyzowanie u szerokiego ogółu społeczeństwa m. Poznania tychże miejscowości jako ośrodka wypoczynkowego i zdrowotnego. Wobec dogodnej komunikacji kolejowej wzgl. autobusowej i bliskiej odległości od Poznania nie dziw, że od dziesiątków lat zjeżdżają do Puszczykowa tysiące osób. Nie chcąc więc zupełnie zrezygnować z tak koniecznego dla zdrowia i odświeżenia sił i energii pobytu w czasie urlopów i wakacyj lub po ukończeniu pracy codziennej na świeżym powietrzu wśród lasów, pól i łąk, nad rzeką lub jeziorem, należy z konieczności zwrócić uwagę na pięknie i uroczono położone okolice podmiejskie.

Tow. Miłośników Puszczykowa pragnie otoczyć odpowiednią opieką tę okolicę, zaopatrując je w wszelkie urządzenia, uprzyjemniając pobyt w nich, oraz konieczne dla zdrowia i wypoczynku. Z tej racji powstać ma z inicjatywy władz centralnych i komunalnych m. Poznania t. zw. Komitet Regionalny, który w zakresie działania objąć ma okolice m. Poznania w promieniu 15 klm. Zadaniem Komitetu jest opracowanie racjonalnych planów zabudowań według nowoczesnych wymagań urbanistycznych oraz staranie się o rozwój miejscowości podmiejskich w celu stworzenia dla ludności miejskiej znośniejszych warunków pod względem zdrowotnym i estetycznym.

Mając na względzie z jednej strony piękne i zdrowe położenie miejscowości podmiejskich m. stoł. Poznania, a w szczególności Puszczykowa, Starego Puszczykowa, Puszczykówka i Ludwikowa wśród lasów, pagórków, dolin, łąk nad rzeką i jeziorem, zaś z drugiej strony konieczność tworzenia nowych dróg i ulic, budowy schronisk, placów zabawowych dla dzieci, boisk, kortów tenisowych, plaży nad Wartą, ulepszenia komunikacji kole-

jowej i autobusowej. W tym celu założyło się Tow. Miłośników Puszczykowa, Puszczykówka i okolicy z siedzibą i sekretarjatem w Poznaniu, ul. Rzeczpospolitej (biuro Spółki Osadniczej), ażeby akcją uprzyjemnienia pobytu w Puszczykowie nie tylko wyłączenie i stałe opierać na działalności władz państwowych i komunalnych, lecz wziąć udział i współdziałać z władzami całego społeczeństwa m. Poznania. Staraniem towarzystwa będzie ochrona lasów, krzewów i drzew przed swawolnym niszczeniem, odmiecanie lasu, placów, dróg i ulic, zwilżanie szos i ulic, ustawienie koszu do papieru i odpadków, ustawienie ławek wypoczynkowych, kiosków do sprzedaży mleka, owoców itp., zakładanie i upiększanie ogródków i balkonów, z premjowaniem tychże, budowy schronisk w lesie względnie nad lasem oraz obniżenie ceny biletu kolejowego do Puszczykowa, Puszczykówka i Ludwikowa.

Jak wynika z powyższego, zakres działania i zadania towarzystwa są olbrzymie. Zarząd i rada pomocnicza Towarzystwa Miłośników Puszczykowa, Puszczykówka i okolicy jednakże ogromem tych zadań się nie zraża. Urzeczywistnienie ich atoli w głównej mierze zależeć będzie od tego, jakiego poparcia udzieli towarzystwu ogół społeczeństwa m. Poznania, dla którego dobra towarzystwo się zawiązało, jak również ogół mieszkańców gmin, dla których rozwoju towarzystwo pracować zamierza.

Niechże więc wszyscy, mimo trudnych warunków gospodarczych, zapisują się chętnie w poczet członków towarzystwa, bądź czynnych, bądź wspierających, a w niedalekiej przyszłości stworzymy z Puszczykowa, Puszczykówka i okolicy kulturalne i estetyczne letnisko podmiejskie. Składka miesięczna wynosi tylko 1.— zł. Sekretarjat Towarzystwa znajduje się w Poznaniu, aleje Marcinkowskiego nr. 11 (Dyrektor p. Różyński — Bank Kwilecki Potocki).

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

JAK PRZEZ NOC POWSTAJE CAŁA LITERATURA

(Poznański konkurs muzyczny i jego plan)

Sensacja w dziedzinie sztuki — Czego nie było, a co odrazu wyrosło — Poza nagrodami — Rapsod Maklakiewicza — Msza Szymanowskiego — Co z Krakowa? — Poznań i jego młoda twórczość — Kompozycje „dziecinne” — Piętnaście nazwisk, dzieł — A to przecież nie wszystko.

Konkurs kompozytorski Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego, o którego wynikach donosiliśmy już, wymaga dalszego oświetlenia, a to ze względu na to, że następstwa, jakie wywołał, są wprost sensacyjne, jeżeli je wziąć w całości. Sensacją jest przede wszystkim fakt, że naraz, niemal przez noc, powstała u nas cała wielka literatura, i to w dziedzinie, w której właściwie panowała próżnia i ciemność. Idzie o literaturę oratoryjno-kantatową, która w Polsce prawie nie istniała, poza niewielu chlubnymi wyjątkami z dawniejszych lat. Otóż konkurs ten, do którego stanęła w ogromnej przewadze młodsza i najmłodsza generacja kompozytorów polskich, wydobyl na powierzchnię około dwudziestu dzieł o znaczeniu podstawowym, nie licząc nawet partytur, które na konkurs przybyły, lecz z tych lub innych powodów nie mogły być przy rozstrzygnięciu brane pod uwagę. Ale na tem nie koniec.

Bo z powodu konkursu i pod jego impulsem powstał jeszcze cały szereg dzieł, które z różnych powodów do konkursu wogóle nie stanęły. Na to chciałbym dzisiaj zwrócić uwagę, bo wtedy dopiero występuje na jaw pełne znaczenie konkursu, oraz tej chwili, jaką przeżywa nasza twórczość.

Więc przede wszystkim tegoroczny laureat państwowej nagrody muzycznej J. A. Maklakiewicz. Napisał on wybitną i ciekawą rzecz (Rapsod „Ca ira”), w której chórowi powierza czasami rolę recytatora na tle samodzielnej i rytmicznie bardzo zróżnicowanej partii orkiestrowej. Problem rytmicznej recytacji mas chóralskich nie jest oczywiście nowością, ale tylko na zachód i na wschód od nas. U nas jest on nowością. Maklakiewicz jeden z pierwszych wprowadza do polskiej praktyki chóralnej ten interesujący problem. Pod względem brzmienia i instrumentacji jest to rzecz dosyć awangardowa, operująca śmiało zestawieniami dźwięków, barwnymi i rytmicznymi. Wykonanie jej będzie stanowiło prawdopodobnie sensację.

Szymanowskiemu konkurs nasunął myśl napisania polskiej mszy z towarzyszeniem małego zespołu instrumentalnego. Rzecz nie została wykończona — budzi jednak wśród muzyków zrozumiałe zainteresowanie.

Maliszewski napisał dwa duże dzieła — mianowicie: „Missa solennis” i „Requiem”. Są to partytury pomysłowe na wielkie zespoły orkiestrowe i chóralne, pisane wypróbowaną dawną, dobrą techniką, w której autor posiada wielką swobodę. Są to utwory koncertowe, stawiające chórom duże wymagania, dając im w zamian rozległe pole do popisu. Nie było dotąd tego rodzaju dzieł u nas.

Sternicka-Niekraszowa, młoda kompozytorka warszawska, napisała dalszy ciąg znanego już w Poznaniu „Oratorjum”. Rzecz posiada pełen liryzmu wyraz i wskazuje na głębokie przejęcie się mistycznym tekstem (napisanym przez Jana Niekraza).

Kraków reprezentują prace Wallek-Walewskiego i Garbusińskiego. Wallek-Walewski napisał rodzaj pasji do tekstu wyjętego z Pisma świętego. Punkt ciężkości spoczywa oczywiście w chórach i to szczególnie w chórach męskich, traktowanych z wielkim znanstwem i umiejętnością. Partie solowe mają wyraz zarówno dramatyczny jak i kontemplacyjny. Całość utrzymana w stylu umiarkowanym. Garbusiński napisał z myślą o konkursie dwie partytury: „Crux fidelis” i „Lauda Sion”. Są to partytury pisane wybitnie w stylu konserwatywnym z wyraźnym zamiłowaniem do faktury polifonicznej. W stylu tym zdobywa Garbusiński b. poważne rezultaty, czego najbardziej wartościowym dowodem jest „Crux fidelis”. Bachowska polifonia tego hymnu i bardzo ładna a poważna inwencja — przy braku większych trudności technicznych — sprawia, że utwór ten znajdzie szerokie i godne siebie zastosowanie w praktyce naszych chórów.

Po Warszawie i Krakowie idzie Poznań, którego zainteresowanie dla konkursu było również niemałe.

Znane już z wykonania „Magnificat” ks. dr. Gieburowskiego powstało z okazji konkursu.

S. B. Poradowski również z myślą o konkursie pisał swe duże partytury: „Koń Światowida” i „Pieśń o wiośnie” — obie do słów Zegadłowicza. „Koń Światowida” jest to oratorjum pogańskie w trzech częściach z solami (tenor — uosobienie człowieka, baryton — właśnie ów „Koń Światowida” ma być uosobieniem rytmu, muzyki i słowa). Rzecz zakrojona na większą skalę kończy się fugą „Pieśń o wiośnie” tegoż kompozytora jest utworem mniejszym, obejmującym chór, orkiestrę i sopran solo. Przystępność faktury i niewielkie rozmiary dają możliwość łatwego wykonania tego dzieła.

Dr. T. Szeligowski napisał kantatę do starych tekstów maryjnych p. t. „Pieśni Maryjne”. Jest to prawdopodobnie najciekawsza partytura tego płodnego i wewnętrzną dynamiką naładowanego kompozytora. Wyraz cierpliwej, agresywnej, wybuchowej, gorącej partii orkiestrowej i chóralnej, zmienia się na łagodny i ciepły w partjach solowych, pisanych z myślą o takiej wykonawczyń jak słynna dziś na Zachodzie śpiewaczka polska Maria Modrakowska. Partytura ta należy do najciekawszych, w realizacji także prawdopodobnie wzbudzi sensację. Ja — niżej podpisany — napisałem również dwie rzeczy, których nie mogłem przedstawić sądowi, ponieważ należałem do organizatorów konkursu. Moje „Pastorałki” do słów Czyżewskiego są utworem większym (trzy części i dwa intermezza), w którym próbowałem również zastosować recytację chóru na tle deklamacji solisty i towarzyszenia samej perkusji (różne bębny, dzwonki itp.). Taką recytację stosowałem już w jednej z poprzednich moich partytur („Rapsod” z orkiestrą), ale na tle normalnych dźwięków orkiestry. „Pastorałki” wymagają wielkiego aparatu wykonawczego. Poza tem napisałem suitę dziecięcą do wierszyków Porazińskiej p. t. „Z Wotusowej izby”. Jest to szereg (czternaście) krótkich numerów orkiestrowych solowych i chóralnych. Znamieniem jest, że podobną dziecięcą partyturę napisał do słów Ilakowiczówny laureat tego konkursu, kompozytor poznański Tadeusz Kassern. Również Wojtowicz, młody warszawski kompozytor-pianista, napisał kantatę dziecięcą, która będzie nawet wykonana na tegorocznym festiwalu międzynarodowym w Wiedniu. (Te trzy dziecięce utwory, z których dzieci same będą miały prawdopodobnie najmniej poaciechy — mogą stanowić program koncertu same dla siebie).

Z powyższego zestawienia widać, że Poznań w ogólnym wysiłku reprezentuje się dwiema nagrodzonymi partyturami i sześcioma z poza konkursu — razem ośmioma. Nie byle co!

Zestawienie zatem rzeczy konkursowych i pozakonkursowych wygląda następująco. Warszawa: Maliszewski, Maklakiewicz, Kondracki, Szymanowski, Palester, Perkowski, Niekraszowa — siedmiu kompozytorów, siedem partytur. Kraków: Walewski, Garbusiński — trzy partytury. Paryż: Labuński — jedna partytura. Poznań: Gieburowski, Kassern, Szeligowski, Poradowski, Wiechowicz — pięciu kompozytorów, osiem partytur. Razem dzieł piętnaście partytur — piętnaście nazwisk. Nietrudno chyba zrozumieć, jakiej miary wydarzenie mamy przed sobą.

Stanisław Wiechowicz.

Poznań.

Pisma nadesłane

„Przeszłość”. Nr. 6. Treść: St Wasylewski: „O pamiętnikach J. Gniewosza” — J. Gniewosz: „Dwa jarmarki w Zarkach w 1855 i 1861 r.” — T. Ziolkowski: „Jan Konstanty Zupański, księgarz poznański” — M. Miłuda: „O wiankach” — Prof. Z. Dąbrowski: „Nauki ścisłe w Grecji starożytnej. Od Pitagorasa do Sokratesa.” — Z pamiętnika rosyjskiego oficera-Polaka — P. Ganzyński: „Niekóre szczegóły z życia angielskich polityków i monarchów” — Adr. Red. Poznań, Ul. Karwowskiego 22 III.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu odbędzie zebranie w dniu 21. b. m., t. j. we wtorek, w Bibliotece Uniwersyteckiej przy ul. Franciszka Ratajczaka 4—6. Na porządku dziennym ważne sprawy bieżące, początek o godz. 18.

Z powodu setnej rocznicy zgonu Waltera Scotta wygłosi prof. dr. Marjan Z. Arend odczyt o znakomitym powieściopisarzu, urządzony staraniem Koła Anglistów U. P. Początek o godz. 20-tej, sala 10 Collegium Minus, „Valy Wazów.”

Przypominamy raz jeszcze, że dzisiaj o godz. 20-tej w sali Tow. Przyjaciół Nauk przy ul. Seweryna Mielżyńskiego urządza poznańskie - pomorskie Koło Tow. Bibliotekarzy Polskich obchód uroczysty ku czci ś. p. Bolesława Erzepkiego, tyle zasłużonego badacza i pracownika na polu kultury narodowej.

Karta żałobna Akademii Umiejętności.

Z Krakowa piszą nam: Rok ubiegły zapisał się w rocznikach Akademii Umiejętności aż sześciu żałobnymi klepsydrami. W tem dwiema z Poznania, gdzie zakończyli życie ś. p. prof. Bolesław Erzepki i prof. dr. St. Dobrzycki. Nadto z członków - Polaków zmarli ś. p. Bohdan Szyszkowski, Franciszek Krzyształowicz i Edward Flattau, zaś z członków obcych Ulrich v. Willamowitz-Mollendorf. (kt)

LITERATURA

Jeszcze „żydostwo” matki Mickiewicza.

Z Wilna donoszą nam: Przedstawiłem przed niedawnym czasem wywody p. Euzejusza Łopacińskiego, który badaniem przez siebie archiwalniami wykazał, skąd się wzięła fałszywa legenda, jakoby Barbara Mickiewiczowa, matka Adama była „żydowskiego pochodzenia”. Błąd polegał jak wiadomo na tem, że w wieku XVIII parę rodzin Majewskich było neofickimi. P. Łopaciński, przedstawiając całą genealogię matki Mickiewicza, wykazał dokumentami, że pochodziła ona z Majewskich autentycznych, chrześcijańskich i szlacheckich z dziada pradziada. Nie spodobalo się to syjonistycznemu „Nowemu Dziennikowi” w Krakowie i jakiś p. Z h-l zaatakował p. Łopacińskiego z niemałą pasją, powtarzając dawno zbite przez p. Łopacińskiego supozycje i hipotezy W „Dzienniku wileńskim” stwierdza teraz p. Łopaciński, że wszystkie te przypuszczenia i opowiadki właśnie sprostował do zera i wyraża zdumienie, że pisarz żydowski przy nich się upiera, nadszając w dodatku swoim wywodom formę napastliwą. (wz)

TEATR

Nowy teatr w Warszawie. Piszą nam z Warszawy: Niewiadomo, prawdę mówiąc, czy teatr przy ul. Karowej, przetrzany obecnie ogromnym kosztem przez ZASP, będzie otwarty już na jesień, lecz przemawiałby za tem fakt, że ZASP zaangażował na kierownika repertuaru p. Jana Lorentowicza, zaś na sekretarza p. Jerzego Kossowskiego, wybitnego belletrystę. Kapitały, jakie będą uwieszone w przeróbach — sięgają sum krociowych — czerpie podobno ZASP z funduszy „na dom Aktora”, fundusze zaś same ściągają z publiczności, zmuszając dyrekcje teatrów aby dobijały do biletów datki dziesięciogroszowe. Zakupił podobno ZASP za część tych sum jakiś plac budowlany a teraz wypuścił weksle, mające za podkład tę nieruchomości. Posadę dyrektora administracyjnego obejmuje p. Jan Pawłowski, główna sprężyna ZASP-u i główny organizator zeszlenczonych pamiętnych szturmów ZASP-u na dyrekcje miejskie i prywatne. Rezultat tego ataku objawił się jak wiadomo zniechęceniem publiczności do zrzeszonych aktorów i do teatru — który to stan przetrwał cały sezon i przyniósł nieobliczalne szkody. (tw)

SLAWISTYKA

W Pradze o Cieszkowskim - synu. Z Pragi piszą nam: Wydawany przez „Prager Presse” dodatek kulturalny, którego polską rubrykę redaguje, tak świetnie dr. Magr. zajął się postacią zgasłego świeżo w Poznaniu ś. p. Augusta Cieszkowskiego. Autor wspomnienia, p. Walter Kuehne, śledzi stale podzwieki filozofii Cieszkowskiego w świecie dzisiejszym i zaznajamia z niemi czytelników wspomnianego pisma. Tym razem kreśli krótki życiorys ś. p. Augusta Cieszkowskiego, przedstawiając i podnosząc zasługi, jakie położył dokoła przechowania i aprzystąpienia ogółowi spuścizny myślowej swego znakomitego ojca. P. Kuehne jest z przedmiotem obznajomiony nader szczegółowo. Przypomina m. in., że ś. p. Cieszkowski zachęcił był dra Adama Zóltowskiego (dzisiaj profesora Un. Pozn.) do dysertacji przedstawionej w r. 1904 w Monachium o Cieszkowskiej filozofii czynu, która to rozprawa stała się punktem wyjścia do dalszych prac dra Zóltowskiego nad Cieszkowskim. Heglem i Krasińskim, a powierzył też dr. Zóltowskiemu pracę przy nowych wydaniach „Ojciec nasz”. Podnosi też p. Kuehne, że w Wierzeniu zjawiali się często uczeni cudzoziemscy, którzy w rozmowach ze ś. p. Cieszkowskim wnikal w świat myśli jego znakomitego ojca. (pn)

Z NASZEGO REGJONU

„SEMINARJUM WINNOGÓRSKIE”

Niema w tym tytuluiku żadnej przesady. Wszakże seminarjum uniwersyteckie to uczyony-przewodnik i zainteresowany student. Pomocą niezbędną — biblioteka. Tutaj to samo. Księgozbiór wspaniały, jakiego pozazdrościć mogłaby niejedna pracownia filologiczna lub historyczna uniwersytetu, seminarzyści to ci młodzi poloniści i historycy, co zwiedzają sławny Miłostaw i niemniej znaną Winnogórę, a kierują swe kroki ku zacisznie i uroczemu położonemu mieszkaniu ks. kanonika Koziarowskiego po rady, wskazówki. Od czasu do czasu zawita tu jakiś znany badacz ze Lwowa, Krakowa, Poznania. Bo też w tym skromnym domku praca twórcza wre i kipi. Siedzi w nim benedyktyn XX. wieku, co ma w sobie coś z pasji Lelewela, coś z pracowitości Brücknera.

Wielkopolska miała zawsze szczęście do badaczy słowiańszczyzny i filologów słowiańskich w szerokim tego słowa znaczeniu. Przypomnijmy tylko Surowieckiego, Szulca, Lekszczyńskiego i Ptaszyńskiego, z większych: Kopyczyńskiego, Nehringa, Cegielskiego, Przyborowskiego, Moraczewskiego, Maleckiego, Kasprowicza i Erzepkiego. Twórcą historycznej gramatyki jest Przyborowski, autorem pierwszych zbiorów nazw topograficznych Płak-Ptaszyński.

Dziś najwybitniejszym w Polsce i jedynym na wielką skalę poszukiwaczem nazw miejscowych jest ks. Stanisław Koziarowski, syn Trzemeszna (ur. 1874), docent Uniwersytetu Poznańskiego, członek Polskiej Akademii Umiejętności, b. redaktor „Roczników poznańskich”, wicedyrektor Instytutu Zachodnio-Słowiańskiego. Mówić szczegółowo o kilku dziesiątkach jego fundamentalnych dzieł byłoby dla ludzi interesujących się nauką również zbyt długim, jak przypominać fenomenalną erudycję, pracowitość i zapał, z jakim wertuje nieprzebrane kodeksy, rejestry, kroniki, dokumenty, akty i źródła. Dzisiaj idzie nam o to, nad czem tyle zasłużony a niestrudzony badacz obecnie pracuje?

W tece leży gotowe studjum o początkach fundacji parafialnych archidiecezji gnieźnieńskiej. Zainteresuje tedy głównie duchowieństwo. Kończy ks. Koziarowski rzecz o ziemi wrzesińskiej. Będzie to ważne uzupełnienie zbiorowej książki Akad. Koła Wrześnian, z której Dział Kultury i Sztuki zdawał sprawę (nr. 189, r. b.). Autor przejrzał w tym celu przeszło 30 tomów ksiąg ziemskich grodu w Pyzdrach. Rozdział przedostatni mówi o nazwiskach i fazach ich powstania. Uczony stwierdził, że niektóre nazwiska po wsiach u nas od 400 lat trwają jak Cnota-Cnotka, Multan-Multański, Sroka-Sroczyński, itd. Ale to nie najważniejsze. Od pięciu lat tkwi znów nasz uczyony winnogórski w nazwach miejscowych, i to na terenach dziś niemieckich. W ostatnich dniach wykończył około 200 map do 1 „Atlasu Ziemi Zachodniej Słowiańszczyzny”, który wydał prof. U. P. dr. Stanisław Pawłowski, Osobno zbierze nazwy słowiańskie z ziem zgermanizowanych i wyda dalsze (8 i 9), ostatnie już tomy badań na terenach północno-zachodnich.

Wysiłki to zatem na skalę encyklopedyczną, czyli nietylko o doniosłości naukowej, ale o znaczeniu patriotyczno-społecznym i politycznym. Systematyczny słownik nazw lechickich hen daleko po Łabę, stanie się niewątpliwie przedmiotem nieuczciwych ataków niemieckich, będzie wszakże godną rzeczą odpowiedzieć na dzisiejsze zakusy. Ziemię północno-zachodnie Polski są jedynymi, które posiadają tak skrupulatnie zebrane materiały nazw, zaginionych i istniejących topograficznych. Gdyby tak nauka czeska wyeksploatowała w podobny sposób dawną Słowiańszczyznę! Otrzymałibyśmy wtedy pełny obraz pierwotnego osiedlenia Słowian zachodnich w zwierciadle nazw topograficznych.

Środa.

Alfons Szyperski.

Książki nadesłane

Józef Birkenmajer: „Mój przyjaciel Sań-Fw”. Odbitka z „Dziennika Wileńskiego”. Wilno 1932.

Jan Lityński: „Opis fonetyczny języka ukraińskiego”. Kraków. 1932. Nakł. Polskiej Akad. Umiejętności.

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

Młodzież żeńska organizuje się

Młodzież żeńska w obozie narodowym organizuje się. I powiedzieć można bez przesady, że organizuje się we wszystkich warstwach i stanach i na każdym poziomie inteligencji. Jakis świeży, ożywczy prąd wieje z tych organizacji i pozwala ufać w lepszą przyszłość narodu, który tyle tężył, twardej, nieustępliwej pracy wydziela z najlepszej swej części, tj. młodzieży. Młodzież ta pracuje z dużym wysiłkiem, ale pracuje inaczej, niż pokolenie starsze.

Wśród pokolenia starszego kobiet było może więcej romantyzmu w pracy, patosu, była pewna wzniosłość, której naogół niema w młodzieży współczesnej. Jest zato więcej poczucia konieczności pracy realnej, jest również pewien romantyzm, ale raczej czynny, pozytywny, a nade wszystko jest wiara! Powiedzieć można, że wiara zawsze była i jest podobnie u starszych! Ale właśnie tu jest zasadnicza różnica. Bo u starszego pokolenia wiara ta wielokrotnie rozplywa się w czczych mentalizmach, u młodych natomiast wiara wiera w czyn, bez wzniosłych akcesoryj, które otacza się pokolenie starsze. Czyn ten jest prosty, jakby konieczny, wypływa spontanicznie, uwarunkowany psychiczną strukturą młodzieży i kształtuje twórczo. Tem też tłumaczyć sobie możemy wielki rozmach, z jakim rozwijają się organizacje młodzieży, przede wszystkim narodowe i rozwijając się dalej, w żywiołowym rozpędzie. Młodzi nie ustają w swej pracy! Chca tego rozpedu. Jest im potrzebny do życia i praca narodowa daje im pełnię satysfakcji. Czyż te 20-letnie szeregi przymuszają kogo do tej pracy, czy gwałtem zaciągają do organizacji narodowej, czy namawiał, lub zachęcał? Nic podobnego. To oni sami się organizują. I trzeba tylko ogłosić czas, i miejsce jakiegos zebrań. A całe zastępy przybývają tej młodzieży bez reklam i agitacji. — Poprostu chcą dla

narodu wykuwać lepszą przyszłość, chcą żyć w warunkach przez siebie stworzonych w państwie, chcą ogarnąć wszystkie dziedziny życia i nic ich nie wstrzymuje w ich rozwoju.

Podobnie więc i nasza placówka żeńska O. W. P., jaka ostatniej soboty zawiązała się w Poznaniu jest obrazem tej żywiołowej mocy ogarniającej młodzież narodową, która z tą samą siłą, a zarazem spokojem i powagą zespala swoje szeregi. Podziwiać również należy zapał tej młodzieży tak bezinteresownie karnej, zapał, wyrażający się nie w słomianym ogniu chwilowo wybuchającej fantazji, lecz w pracy realnej, mocnej, twórczej, patrzącej z ufnością, a nawet radością w przyszłość!

Zdajemy sobie dobrze sprawę z tego, że przyszłość najbliższa nie jest różowa. Ze jeden po drugim wygasają warsztaty pracy, że ginie w wielu wypadkach i ginąć będzie dorobek kulturalny przeszłości. Ze okrojony i ściśnięty budżet państwa nie pozwoli tej młodzieży zapalać i poświęcenia pełnej zajęć odpowiednich stanowisk, tem więcej, że pracują oni w obozie opozycyjnym. — Lecz nuty zniechęcenia, czy obawy o swoją przyszłość nie znajdujemy wśród tej młodzieży wcale. Nie jest ona lekkomyślna. Jest aż nadto trzeźwa młodzież współczesna! Lecz właściwie ufa i wierzy i czeka spokojnie na przyszłość lepszą. Choć bezrobotna i tem udręczona, że bezrobocie ją właśnie w największej mierze dotyka — młodzież ta żyć pragnie na zasadach kultury, jaką jej przyświeca obóz narodowy i spokojnie znosi zleknunkury, uważając je w twórczym optymizmie za chwilowe. Nie popada w zniechęcenie. Gdy nie może żyć z cieniem zawodem — żyje organizacyjnym i tu znajduje oparcie, siłę i pociechę. Tu usmierzają się bunty młodzieńcze i troski codzienne i wykuwa człowiek, karny, mocny, człowiek trzeźwy, czujny, o chłodnym spojrzeniu w przyszłość, o gorącej duszy; człowiek jutra!

I nie tylko młodzież męska, do takiej organizacji jest zdalna. Okazuje się, że te same walory duchowe, te sa-

me odczucia i potrzeby drzemają w duszach młodzieży żeńskiej. Inaczej, dlaczego na pierwsze wezwanie stawiały się tak tłumnie, dlaczego tak ochoczo zapisywały się do szeregów O. W. P.? Dlaczego tak garnęły się do tych prac, ćwiczeń, obowiązków, gdyby nie odczuwała wewnętrznej konieczności takiej właśnie, a nie innej formy organizacyjnej? Jest to fakt znamienity. Młodzież niekiedy szybciej czuje to, co starsi widzą później. Jest to twórca praca intuicji, właściwość młodego wieku. Ale nade wszystko, jest nieskazitelnym poczuciem siusności Młodzień wie, że ma siusności i garnie się pod sztandary organizacji z wewnętrznym poczuciem, że robi dobrze.

To też nietylko nadzieja, ale i pewność, że nowo założona placówka żeńska O. W. P. pracować będzie na zdrowych zasadach tej organizacji i rozwijać nadal pomyślnie i wykuwać przyszłość wysiłkiem równie twardym i ciężkim, lecz radości pełnym, jaki cechuje młodzież męską. Praca jest już rozpoczęta, w bieżącą sobotę rozpoczyna się kurs kandydatek. Można zapisywać się na członka codziennie w lokalu O. W. P. lub na zebraniach. A więc, młode! czuwajcie! Czuwajcie i wstępujcie w kadry tej organizacji, która da wam radość i szczęście.

Koleżanka.

„Ruch kobiecy“

Ukazał się drugi numer lwowskiego „Ruchu Kobiecego“, z następującymi artykułami: „O zdrowy rozsądek“, „Doniosłe odkrycie polskiej uczoności“, „Polski Fidak Żeński“. Pismo zawiera najświeższe doniesienia z życia organizacyjnego towarzystw żeńskich w całej Polsce, oraz specjalnie kronikę krakowską i lwowską.

Znamienny jest artykuł pierwszy „O zdrowy rozsądek“, podpisany literami H. P., w którym czytamy między innymi następujące uwagi:

Jeżeli chodzi o wytworzenie w naszym społeczeństwie tej koniecznej dozy zdrowego rozsądku i umiejętności

realnego patrzenia na życie, to pomocne w tem mogą być bardzo kobiety. — Nie ulega kwestji, że kobieta ma bardziej wyrobiony zmysł praktyczny, niż mężczyzna, patrzy na życie bardziej realnie, nie ma bowiem na ogół nic z doktrynerstwa, które tak często zaciemnia męczyźnie pogląd na daną sprawę. Ta cecha charakteru kobiet jest wynikiem faktu, że musiały one od dawna, jako panie domu i gospodynie, stykać się bezpośrednio z życiem, z temi drobiazgowymi nieraz sprawami, które jednak wymagały rozsądnego rozstrzygnięcia, w życiu rodziny bowiem odgrywały ważną rolę. Musiały przytem obliczać i kalkulować na podstawie całkiem konkretnych danych. To też kobieta nie lubi układać planów przy zielonym stoliku dla jakichś utopijnych celów, umie natomiast praktycznie, realnie ustosunkować się do wymogów życia i zgodnie z tem obmyśleć plan działania. Oprócz tego kobieta, która dopiero od niedawna i w stosunkowo niewielkiej liczbie pracuje w związkach i organizacjach, nie jest tak podatna na wpływy różnych hasel, nie zna skłonności do doktrynerstwa i nie jest żarzona manją teoretyzowania, jednym słowem ma więcej zdrowego rozsądku, niż naogół mężczyźni. Ta różnica w sposobie myślenia występuje jaskrawo na polu pracy społecznej.

Nie dosyć jednak skonstatować braku, trzeba także umieć im zaradzić. To też weźmy się do pracy i propagujmy słowem i czynem panowanie zdrowego rozsądku wśród szerokich warstw naszego społeczeństwa, tak by zrozumiały one jego potrzebę i nie stawali przeszkód w przeprowadzeniu w przyszłości reform niezbędnych do uzdrowienia całego naszego życia państwowego i społecznego. H. P.

T. C. L. a oświata ludu dokona cudu. Przy imieninach, zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegramów T. C. L.

Anita Garibaldi

Heroína miłości

Miłość romantyczna otacza świetlaną aureolą postać tej niezwykłej Kreolki. Miłość płomienna, ofiarna dla ukochanego ponad wszystkich José, wyniosła ją na heroinę romansów. Imieniem jej rozbrzmiewają dziś całe Włochy, w pięćdziesiątą rocznicę śmierci Garibaldiego, czcząc w niej towarzyszkę życia i bojów wodza „czerwonych koszul“, jednego z budowniczych zjednoczonych Włoch.

Zbudziły się wspomnienia. Czasopisma włoskie podają życiorysy, fotografie i listy. Enulio Curatulo poświęcił jej piękną książkę. Czyta się jak romans. Niezwykłe też losy życia Anity. Miłość była treścią jej życia. Słuchała głosu serca i za głosem tym szła do ostatniego tchnienia. Przyplaciła życiem. Ostatnie jej słowa były: „José, dzieci, Włochy!“

Urodziła się w Marinhos, w prowincji Santa Catarina z don Benita Riveira de Silva i Maria Antoniny de Jezus. Na chrzcie otrzymała imię Anny, które bohater włoski zmienił na pieszczotliwie: Anita, imię dziś na cześć jej często dawane małym Brazylijkom. Nie była pięknością. Mówią o czarnych oczach i kruczonych włosach otaczających delikatny owal twarzy i smukłej postaci. Musiała posiadać jednak wdzięk, niezwykły i czar i duszę nieprzeciętną, jeżeli od pierwszego wejrzenia podbiła serce bohatera.

Spotkanie nastąpiło niespodzianie. Garibaldi wygnaniec z własnej ojczyzny, skazany na śmierć, staje na ziemi amerykańskiej, by i tu walczyć w obronie wolności. Jest właśnie w przybitym nastroju ducha, zdala od przyjaciół, z uczuciem pustki w sercu i wielkiej samotności. Zaproszony przez kogoś z znajomych przygodnych w La Barra, wszedł obojętnie do obcego domu i ujrzał — Anitę.

„To była Anita! matka moich dzieci — pisze później w pamiętnikach — towarzyska mego życia w dobrej i złej doli. Kobieta odważna, o jakiej zawsze marzyłem.“

*) Emilio Curatulo. Anita Garibaldi Heroína dell' amore. Milano — Roma 1932.

Spoglądali na siebie w milczeniu, jak dwoje ludzi, którzy zobaczyli się nie po raz pierwszy i w głębi pamięci szukają nici złotej wspomnień, co ich łączy. Wreszcie Garibaldi pierwszy przerwał milczenie i rzekł: „Ty będziesz moją“. Tu devi essere mia.

I Anita posłuszna głosowi serca zostaje jego na zawsze, na życie i śmierć. Bez chwili wahania, bez cienia trwogi idzie za głosem przeznaczenia.

Romantyczna to naprawdę historia. Otacza ją tajemnica nieprzenikniona. Tym romantyczniejsza więc jeszcze. W pamiętnikach swych Garibaldi opisując tragiczną śmierć Anity, dorzuca oto wyznanie: „Jeżeli była wina, to była tylko moja! A przecież była wina; łącząc wążem bezgranicznej miłości dwa serca, zlamala istnienie niewinności. Ona umarła, a on jest pomszczony. Tak, pomszczony! W dniu, w którym wierzyłem, że wydrę ją śmierci, ścisnąłem jej rękę, licząc ostatnie uderzenia pulsu, z ust jej ostatnie odbierałem tchnienie, kiedy, o rozpacz, w ramionach trzymałem zimne już tylko ciało — wtenczas zrozumiałem wielkość mego przewinienia!“

Daremnie starano się zgłębić tajemnicę tej winy. Sądono, że może Garibaldi miał na myśli ojca Anity, któremu porwał z domu córkę, narażając na los niepewny, a co prawdopodobniejsze, owym „niewinnym pomszczonym“ był zapewne porzucony mąż lub narzeczony. Kiedy Dumas wydając pamiętniki, ki zwrócił się do Garibaldiego z prośbą o wyjaśnienie tych słów, tak tajemniczych, generał przeczytawszy, odrzekł z westchnieniem: „niech tak zostanie“. I dotąd nikt nie zgłębił tajemnicy.

Ślub Garibaldiego z Anitą odbył się w Montewideo w kościele św. Franciszka Asyjskiego 1842 roku. Miodowe miesiące spędzają wśród walk „dla świętej sprawy ludów“. Anita walczy przy boku męża. W jednej z potyczek wzięta do niewoli, myli czujność strażcy, przedziera się przez lasy, omija niebezpieczne zasadzki i szczęśliwie dobiega po kilku dniach do obozu męża. Pośród walk rodzi się pierwszy syn, Menotti. Brak bieleziny i najkonieczniejszych rzeczy zmusza Garibaldiego

do udania się do kilkanaście mil odległego miasteczka. Zanim zdołał powrócić, Anita z dwutygodniowym synkiem musi uchodzić przed napaścią. Dosiada konia, niemowlę przywiązuje chustą i ucieka w las, gdzie cudem, wyczerpaną, mąż odnajduje.

Takie życie obozowe, pełne trudów pędzi Anita lat kilka, aż wreszcie nastaje kilka lat spokojnych w Montewideo. Spokój szczęścia rodzinnego zatruwa Anicie tylko — zazdrość. Kocha bezgranicznie i jest zazdrosna o każde spojrzenie, o kwiaty rzucane bohaterowi, o słowa uznania. A ukochanego José otacza urok sławy, tak zdradliwy i niebezpieczny, potęgują go jeszcze jasne włosy i oczy błękitne, podbijające serca pięknych Brazylijk. Dla spokoju domowego obcina nawet Garibaldi długie włosy, które Anicie zdawały się najbardziej niebezpieczne.

Tymczasem z Włoch nadchodzą pomyślniejsze wieści. Garibaldi tęskni i marzy o powrocie do kraju. Wysła naprzód żonę z dziećmi i w kilka miesięcy później, po kilkunastu latach wygnania staje na ziemi włoskiej. Dnia 21 czerwca 1848 roku ląduje w rodzinnym mieście, Nizzy, należącej wówczas do Włoch. Oddaje się zaraz sprawie narodowej. W Rieti formuje legjon rzymski. Anita podąża za nim. Za nim przedziera się przez strażę do Rzymu, pielęgnuje po szpitalach rannych i towarzyszy mężowi. A kiedy Garibaldi opuszcza mury Wiecznego Miasta, Anita przedziera się z nim przez następujące wojska austriackie i toskańskie. Straszny to odwrót. Bohaterska tak dotąd kobietę opuszczają teraz siły. Długa ta wędrówka pod osłoną nocy, o głodzie i w ciągłej obawie, zadaje jej cios śmiertelny.

Czwartego sierpnia — jest to rok 1849 — zbiegowie dotarli pod Rawennę. Umierając, na pół przytomną Anitę składa Garibaldi w ubogiej chałupie braci Ravaglia. Lecz niema już dla niej ratunku. Anita umiera. „Taki był zgon — pisze Gniatkowski w swej pełnej entuzjazmu książce o Garibaldi — jednej z najpiękniejszych wzorów kobiecy; kobiety, w której się jednoczy romantyzm bohatera i

życia wieków średnich z myślą i uczuciem kobiety 19 wieku.“

Od ciała drogiej zmarłej gwałtem odrywają Garibaldiego przyjaciele, nagle o pośpiech, bowiem straż austriackie już są na tropie. Bracia Ravaglia przyrzekają pochowanie zwłok, lecz w obawie kary, jaka grozi za pomoc okazaną zbiegom, czynią to pośpiesznie i wiatr zwiewa piasek odkrywając ciało. Znajduje ono wreszcie zasłużony spoczynek na cmentarzu parafji Mandriole, skąd po dziesięciu latach Garibaldi przynosi je do grobów rodzinnych w Nizzy. Spoczywają tu lat sześćdziesiąt i dwa, aż w pięćdziesiątą rocznicę śmierci wodza „czerwonych koszul“, na rozkaz Mussoliniego składa je naród włoski na wzgórze Janikulskiem, jednym z siedmiu wzgórz Wiecznego Miasta, skąd pomnik Garibaldiego góruje nad stolicą Italji.

Popioły Anity złożono pod pięknym pomnikiem dłuta artysty, Rutelli. Pomnik ten wyobraża Anitę na koniu, z maleńkim synkiem u łona, pędzącą w dal. Artysta uwiecznił dramatyczny moment bohatera Kreolki, znany z jej życia. W uroczystym złożeniu prochów i odsłonięciu pomnika, które odbyło się dnia 4 czerwca r. b., wziął udział cały naród włoski, z królewską parą włoską na czele. Ten hołd królewski oddany popiołom Anity po tylu latach, stał się niejako ostatnim aktem przedwójnej wroźby. Młodzieńczej bowiem Anicie wroźby kiedyś cyganka, że pozna, pokocho i poślubi przybysza zza obcych mórz. pokona z nim liczne niebezpieczeństwa, odniesie zwycięstwa i umrze, jako królowa.

Po śmierci Anity życie Garibaldiego potoczył się dalej, zawsze w blaskach chwały. Stał się też bożyszczem kobiet, nieobojętnym zresztą na czule słowa i hołdy. Lecz, pomimo dwukrotnych ślubów — nieszczęśliwych z młodzieńką markizą Raimondi, następnie z Franceską Armosino — w sercu Garibaldiego nie wygasła nigdy pamięć tej wielkiej miłości. Anita królowa w niem zawsze.

Aniela Koehlerówna.

ŻYCIE SOKOLE

Doroczny „Dzień Sokoła“

Niech każdy w miarę możliwości przyczyni się w niedzielę chociażby skromną ofiarą do poparcia Sokolstwa

Dorocznym zwyczajem staje sokolstwo wielkopolskie przed społeczeństwem, tym razem nie w celu pokazania swego dorobku na polu wychowania fizycznego, czy też obywatelskiego — lecz aby nasze społeczeństwo dowiedziało czynem, że ściśle jest zespolone z organizacją sokoła, że w każdej chwili udzieli jej poparcia moralnego i materialnego.

Obecnie chodzi właśnie o stronę materialną. Wiadomo doskonale wszystkim, że sokolstwo idzie wyłącznie o własnych siłach, nie otrzymuje żadnego poparcia finansowego, nie rozporządza specjalnymi funduszami. A tymczasem w przełomowym okresie, jaki teraz przeżywamy, uważa za swój obowiązek narodowy nie ograniczać zakresu działalności, lecz iść dalej zdrowie ziarno na bujną glebę zwłaszcza młodego pokolenia, wierząc niezłomnie, że ziarno to wyda stokrotne owoce. I wydaje. a najlepszym dowodem są nasze złoty okręgowe, czy dzielnicowe, z których każdy przeistacza się we wspaniałą manifestację tężyny fizycznej i duchowej.

Wierzmy niezłomnie, że społeczeństwo wielkopolskie, tak zawsze ofiarne dla idei sokołej, nie zawiedzie również w niedzielę, w dorocznym „Dniu Sokoła“ pokładanych w niem nadziei. Nikt nie może w obecnych czasach wymagać, aby składano jakieś większe ofiary, ale na drobne, chociażby na-

wet groszowe datki każdego jeszcze stać. A z tych drobnych mogą urosnąć sumy, które umożliwią sokolstwu prowadzenie jego owocnej pracy w dotychczasowym zakresie i rozwijanie działalności stosownie do wymagań chwili.

Zatem niech wszystkie gniazda wyteżą swe siły, aby w niedzielę zebrać jak najobfitsze plony. Przedewszystkiem we własnym interesie powinny zarządy dopilnować, aby zbiórka się udała. Należy zatem wydelegować dostateczną ilość zbierających i pouczyć ich odpowiednio, jak się mają zachowywać.

Będzie to swego rodzaju wyścig sprawności organizacyjnej. Zobaczymy kto w tych szlachetnych zawodach odniesie zwycięstwo i nie omieszkamy o tem donieść, wymieniając gniazda, które przeprowadziły najlepiej zbiórki.

Na zakończenie przypomniemy, że należy zaraz po przeliczeniu zebranych pieniędzy i odciążeniu przypadającej gniazdu kwoty odesłać resztę niezwłocznie do przewodnictwa dzielnicowego (przekazem na P. K. O. 207-211) z dokładnym podaniem rozrachunku. Zatem „Szczęść Boże“ druchny i druhowie! Wierzmy, że szeroki ogół nie zawiedzie nas i „Dzień Sokoła“ będzie pięknym dowodem jak ściśle są więzy łączące sokolstwo ze społeczeństwem Wielkopolski.

Referenci okręgowi w przewodnictwie

Na pierwszym zebraniu konstytucyjnym poszczególnym członkom przewodnictwa przydzielono jako referentom następujące okręgi: gnieźnieński — drh red. Powidzkiemu, grodzki — drh Hoffmanowi, inowrocławski — drh Gładyszowi, jarociński — drh Kargemu Wład., kępiński — drh Stońskiemu, koniński — drh Felne-

rowi, kościański — drh Wolskiemu, leszczyński — drh Herniczkiemu, łowicki — drh Maćkowiakowi, ostrowski — drh Śliwińskiemu, poznański — drh dr. Celichowskiemu, rogoziński — drh Roskoszowi, średzki — drh Bochenkowi, wągrowiecki — drh Liberze, wolsztyński — drh Kargemu Bol, wroniecki — drh Weselikowi.

Uchwały Rady Dzielnicowej Wielkopolskiej

Wszystkie poniższe rezolucje nasz doroczny sejmik sokoli przyjął jednomyślnie

Na odbytym w dniu 5 czerwca zjeździe rady dzielnicowej, o którego przebiegu referowano w „Kurjerze“ zaraz nazajutrz, poddano szczegółowemu rozpatrzeniu i dyskusji całokształt pracy organizacyjnej w specjalnych obradach kilku komisji, których rezultatem było powzięcie szeregu uchwał i rezolucji, tak o charakterze ściśle organizacyjnym, jak i ogólno-ideowym.

Zaraz przy zagajeniu obrad mocnym patriotycznym przemówieniem przedłożył drh prezes dzielnicowy następujące uroczyste oświadczenie:

„Zjazd rady Sokolstwa wielkopolskiego, reprezentującej 350 gniazd sokolich zachodnich rubieży Rzeczypospolitej Polskiej, stwierdza swe niezłomne trwanie przy szczytnych swych ideałach i chlubnych tradycjach, których ukoronowaniem była hojnie przelana krew ofiarna w zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim 1918/19 roku. Wobec zuchwałych i obecnie już zupełnie jawnie i oficjalnie przez wroga niemieckiego głoszonych dążeń do zaboru ziem odwiecznie polskich, Sokolstwo wielkopolskie stwierdza swe stałe pogotowie narodowe ku obronie każdej piędzi ziemi polskiej do ostatniej kropli krwi, oświadczając uroczyście, że duch sokoli jest dziś ten sam, jak w promiennych chwilach wyzwolenia!“

Powyższe oświadczenie przyjęto wśród ogromnego zapachu burzliwymi oklaskami.

Poniżej umieszczone rezolucje uchwalono podczas popołudniowych obrad plenarnych w myśl wniosków poszczególnych komisji.

Z KOMISJI ORGANIZACYJNEJ:

I. Wobec wielkich trudności, z jakimi walczyć musi Sokolstwo, tak naskutek ataków nieprzychylnych nam czynników z zewnątrz, jak i wewnątrz wobec ogólnego przesilenia gospodarczego, rada dzielnicowa stwierdza konieczność tem większego spotęgowania naszej sprawności i wydajności organizacyjnej, wzywając wszystkie gniazda do pogłębienia ducha i świadomości sokołej, do obowiązkowości w pracy i karności organizacyjnej. Ujawnione spotęgowanie podstawowych cnót sokolich będzie dowodem stałej żywotności i narodowej wartości Sokolstwa, a tem samem pełną ręką zwycięskiego przetrwania.

II. Zjazd rady dzielnicowej przypomina uchwałę zesłoroczną, że gniazda winny za zgodą rodziców organizować pod swą opieką młodzież tak męską, jak i żeńską, któraby przejąwszy się już zambodu ideą sokołą, stanowiła przyszłe wartościowe kadry sokołe. Równocześnie rada dzielnicowa ponownie kieruje usilną prośbą do przewodnictwa Związku o przyspieszenie opracowania regulaminów dla młodzieży.

III. Rada dzielnicowa poleca przewodnictwu utworzenie stałej komisji oświatowo-kulturalnej, któraby dostarczała gniazdom dzielnicowym gotowych referatów okolicznościowych, jako też czuwała nad całokształtem wychowania społeczno-obywatelskiego naszych drużyn sokolich.

IV. Zjazd rady dzielnicowej poleca członkom, zasiadającym w wydziałach i sejmikach powiatowych oraz w magistratach i radach miejskich, aby domagali się także dla naszej organi-

zacji równych z innemi towarzystwami zasiłków, jako pochodzących z ogólnych podatków, składanych również przez Sokolstwo.

V. Rada dzielnicowa wyraża przewodnictwu podziękowanie za wyjątkowo i pełną poświęcenia pracę dla dobra Ojczyzny.

Z KOMISJI TECHNICZNEJ:

I. Ze względu na warunki, w których pracują gniazda nasze, zaleca się ćwiczenia złotowe, oparte na toku lekcyjnym, nadsyłać przynajmniej na rok przed zlotem.

II. Celem postawienia gimnastyki sokołej na odpowiednim poziomie zaleca się wszechstronne przeszkolenie nasamprzód naczelników i naczelniczek okręgowych kursów, a następnie przeprowadzenie odnośnych kursów w okręgach i gniazdach w ten sposób, aby naczelnikami gniazd i okręgów mogli być tylko wykwalifikowani Sokoli.

III. Zdając sobie sprawę z tego, że od naczelników gniazd zależy poziom stanu gimnastyki sokołej, należy przy wyborze naczelników gniazd kierować się względami, kwalifikacji technicznej, wieku i powagi danego kandydata.

IV. Zjazd rady dzielnicowej wnosi o jaknajspieszniejsze zatwierdzenie regulaminów spoczywających w Związku.

Z KOMISJI FINASOWEJ:

I. Zaleca się gniazdom utworzenie komisji dochodów niestałych, któreby starały się o przysporzenie funduszy na podtrzymanie działalności gniazda i umożliwienie jego rozwoju.

II. Przypomina się uchwałę rady dzielnicowej z r. 1930, aby zarządy okręgowe wydzielaly pewne kwoty na potrzeby organizacyjne okręgowych wydziałów Sokolic.

III. Rada dzielnicowa wyraża życzenie, aby zaległe składki gniazd do okręgu, dzielnic i Związku, o ile powstały w ciągu roku sprawozdawczego z powodu zmniejszenia się liczby członków, odpisane były odnośnym gniazdom w końcu roku obrachunkowego.

Z KOMISJI DLA SPRAW SOKOLIC:

I. Komisja dla spraw Sokolic zwraca się ponownie do zarządu Związku z prośbą o skompletowanie związkowego wydziału Sokolic celem umożliwienia mu normalnej i owocnej pracy oraz o przyspieszenie nowelizacji regulaminu Sokolic i powołanie do rozpatrzenia go przedstawicieli dzielnic.

II. Komisja dla spraw Sokolic nakłada z całym naciskiem obowiązek na prezeski wydział okręgowych i gniazd, aby baczną zwracały uwagę na literaturę, na której się nasze druchny i nasza młodzież, a stwierdzając demoralizujący wpływ rozszerzanego także na prowincji pisma tygodniowego „Tajny Detektyw“, komisja przed pismem tem i podobnem przestrzega nasze druchny.

III. Komisja dla spraw Sokolic przypomina rezolucję z roku ubiegłego o ścisłym przestrzeganiu używania przepisowego stroju gimnastycznego i lekkooletycznego.

IV. Komisja dla spraw Sokolic wyraża dzielnicowemu wydziałowi Sokolic, a przedewszystkiem przewodniczącą jego i wiceprezesce dzielnic, druchnie Halinie Rozmiarkowej, gorące podziękowanie za nieustrudzoną pracę na niwie sokołej.

Wszystkie powyższe rezolucje oraz wnioski komisji rewizyjnej o absolutorium dla skarbnika i całego przewodnictwa dzielnicowego — zjazd rady dzielnicowej uchwalił jednomyślnie.

Praca naszych Sokolic

Powstały dwa nowe wydziały okręgowe

Wągrowiec. Zarząd Okręgu Wągrowieckiego zwołał zebranie celem utworzenia okręgowego wydziału Sokolic. Zebranie to zagał prezes drh Rybarczyk w obecności zarządu okręgu oraz druchen i druchów z miejscowego gniazda. W półgodzinnym referacie wyjaśniła druchna Dobroczyńska cel i zadania Sokolic oraz program pracy. Po ożywionej dyskusji przystąpiono do ukonstytuowania wydziału okręgowego, który przedstawia się następująco: druchna dr. Kubińska — przewodnicząca; pierwszą zastępczynią — drch Masłowska; druga — drch Filipowska; sekretarka — drch Bartkiewiczówna; skarbniczka — drch Kuźmowa; nac. okręgowa — drch Kopydłowska. Drh prezes Rybarczyk zaznaczył, iż zarząd kooptuje trzy druchny do swego grona.

Na zakończenie zabrała głos drch przew. Kulińska, zapewniając w gorących słowach, iż wydział okręgowy będzie się usilnie starał o wzmocnienie sokołego ruchu żeńskiego, docierając tam, gdzie druchen jeszcze niema i szerząc ideę sokołą.

Leszno. Odbyło się tu zebranie zarządu, celem ukonstytuowania okręgowego wydziału Sokolic. Z zarządu okręgu byli obecni druhowie: Kotlarski, Skopowski, St. Szurkowski, W. Szurkowski, Szulczykówna i Ratajczakówna. Gniazdo męskie reprezentował prezes Szurkowski, a z żeńskiego gniazda druchny: Orłowska, Misiakowa, Parzyszowa, Skopowska i Szurkowska. Dzielnicowy wydział reprezentowała druchna Sobczyńska z Pleszewa, która wygłosiła treściwy referat organizacyjny. Po ożywionej dyskusji — mianowano jednogłośnie drch Pelagję Parzyszową przewodniczącą okręgowego wydziału Sokolic, a równocześnie wiceprezeską okręgu. Na propozycję druchny Parzyszowej przyjęto do okr. wydz. następujące druchny: Kaz. Orłowską, Janinę Misiakową, Lucję Szurkowską, Kaz. Kozłowską, Annę Kozerską Józefę Szulczykównę i Zofję Ratajczakównę.

Na zakończenie zebrania drh prezes Kotlarski złożył wydziałowi serdeczne życzenia, a drch Sobczyńska apelowała do druchen leszczyńskich, aby nie ustawały w pracy, lecz ją po-

głębiały i stały się wzorem dla innych w całej dzielnic.

Poznań. Pod koniec ub. miesiąca założono przy okręgowym wydziale koło Sokolic L. O. P. P. w myśl powziętej uchwały na zjeździe druchen Okręgu Poznańskiego w dniu 10 kwietnia. Zarząd tego koła ukonstytuował się następująco: drch Dziembowska — przewodnicząca; drch Kielczewska — zastępczynią; drch Stońska — sekretarka; drch Kinclowa — zastępczynią; drch Schubertowa — skarbniczka oraz druchny Dobroczyńska i Herniczkowa — radne.

Jednym z pierwszych zadań koła będzie propaganda wśród gniazd żeńskich Okręgu Poznańskiego na rzecz wstępowania i zapisywania się na członków L. O. P. P.

Piechcin. Odbył się tu występ Sokolic. Rano o godz. 6 i pół wyszerowało gniazdo żeńskie pod kierownictwem druchny prezeski W. Namysłowskiej i naczelniczki W. Zdrowówny z sztandarem i orkiestrą na czele na kalwarję pakoską na mszę św. Po nabożeństwie wrócono na boisko piechcińskie, gdzie się odbyła próba ćwiczeń.

O godz. 16 rozpoczęły się popisy na ślicznie przybranym boisku. Przy dźwiękach orkiestry sokołej przerobiły druchny ćwiczenia związkowe i okręgowe oraz ćwiczenia rytmiczne ułożone i prowadzone przez druchnę prezeskę Namysłowską. Wszystko wypadło doskonale o czem świadczyły huczne oklaski zebranej publiczności. Na zakończenie prowadziła druchna naczelniczka Zdrowówna krakowiacka własnego układu, który druchny odtęczyły w kostjumach. Druhowie również popisowali się ćwiczeniami, a najładniej wypadły piramidy. Druchny niećwiczące zajęły się bufetem, strzelnicą, urządzeniem zabawy i zbieranem wstępnego, czem przyczyniły się do zasilenia kasy Sokolic. Wieczorem odbyła się skromna i bardzo miła zabawa. Zawsze zyczliwe Piechcinowi druchny z Janikowa przyjechały już rano i (przez cały dzień) uczestniczyły w imprezach piechcińskich.

Zbrodniczy film stworzył wampira Bukaresztu

W największym kinie bukareszteńskim w „Kapitolu”, wyświetlono film Langa p. t. „Morderca”. Film ten obrazuje życie i wyczyny zbrodnicze słynnego Kürtena, wampira z Dusseldorfu. Jeden z obrazów tego wstrząsającego filmu przedstawia scenę, kiedy morderca skrada się do mieszkania jednej ze swych ofiar: nastawiony w pokoju gramofon, obok którego siedzi młoda dziewczyna, gra pieśń Griega.

Z kina po seansie wychodzi młody człowiek, Joan Constantinescu; w uszach dźwięczy mu jeszcze melodia Griega, przed oczyma przewijają się obrazy mordu, widziane dopiero co na ekranie. Kroczy zwolna do domu; z oświetlonych, tłumnych ulic śródmieścia Bukaresztu wkracza do swej dzielnicy, Griwita, gdzie mieszka. Griwita — to najniebezpieczniejsza dzielnica stolicy, przedmieście zięjące nędzą, brudem iście wschodnim, gdzie niema nocy bez bójek i zbrodni w ponurych szynkach i wąskich, krętych uliczkach.

Constantinescu przechodzi obok domu, oznaczonego numerem 423. Duży, piękny gmach, w stylu willowym, jasno oświetlony, z ogródkiem od ulicy. To siedziba jednego z najbogatszych mieszkańców stolicy, Serbana, wiceburmistrza Bukaresztu, wzbogaconego na handlu bydłem. Fortuna jego sięga setek milionów lei.

Constantinescu zwalnia kroku. Z otwartego okna willi dochodzą dźwięki paterfona — melodia Griega, ta sama, którą dopiero co słyszał w „Kapitolu”. Akompaniament muzyczny do krwawego obrazu Langa. Constantinescu automatycznym krokiem zbliża się do ogrodzenia, otwiera furtkę, przechodzi przez ogród i wstępuje na ścieżkę, prowadzącą na pierwsze piętro.

W domu niema nikogo ze służby, Serban jest w mieście. Zona Serbana znajduje się w kuchni. Odwrócona tyłem do drzwi, słyszy czyjeś kroki. Nie obracając się, pyta: „Kto tam?” Milczenie. Odwraca się i spostrzega młodego człowieka o obłąkanym wyrazie twarzy. Constantinescu rzuca się na nią, zatyka jej dłoń ustami, nożem zadaje kilka ciosów. Ofiara pada na ziemię, zalewając się krwią. Zwabiona hałasem wchodzi do kuchni córka Serbana, sześciolatnia dziewczynka. I ona pada ofiarą szalu mordercy.

Dokonawszy swego czynu, Constantinescu zbiega spieszenie ze schodów i w drzwiach wyjściowych ociera się o jakiegoś mężczyznę — Serbana, który wrócił z miasta.

Alarm. Policja, pościg, oblawa w mieście i na przedmieściach. Morderca jest jednak nieuchwytny. Mija kilka tygodni. W kinie na przedmieściu wyświetlają ten sam film — „Morderca”. W dalszych reżyserskich krzesel siedzi Constantinescu. Film przewija się na ekranie. Melodia Griega, przy dźwiękach której wampir Dusseldorfu udaje się na krawa wyprawę. Constantinescu wstaje, wychodzi z kina, kieruje się ku pustym placom, rozciągającym się za szynkiem Luthera. Spotyka dziewczynkę, niosącą kubek wody... Krzyk bólu rozdziera ciszę nocną. Nadbiegają przechodnie, gwizdki policyjne, organizuje się szalony pościg. Morderca potyka się w ucieczce o kamień, pada. Tłum rzuca się nań, napoty żywego mordercę wyrwywają policjanci z rąk rozwścieczonych ludzi.

Sensacyjny proces. Wampir Bukaresztu wędruje na bezterminowe roboty w katordze w kopalniach soli. Or.

Na pożegnanie pielgrzymki polskiej na XXXI Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Dublinie, (Irlandja), przybyły na poznański dworzec osobowy tłumy publiczności. Pielgrzymka wyruszyła w piątek w południe. Prowadził ją kierownik przyboczny Kancelarii Prymasowskiej, a uczestniczą w niej J. Em. ks. Kardynał-Prymas, i księża biskupi: Przeździecki i Okoniewski. (kl.)

Zazdrosna żona bombarduje męża... ślepem nabojami

Ciekawa historia wydarzyła się świeżo w mieście Lyonie we Francji. Oto w tamtejszym garnizonie odbywał służbę powołany na ćwiczenia jakiś młody porucznik, który nawiązał stosunek z sympatyczną ośóbką. Ale młody porucznik zapomniał widocznie, że dopiero przed trzema miesiącami poślubił inną kobietę w mieście Limoges i że żona jego była srodze zazdrosna. Oficer był do tego stopnia nieostrożny, że wyjeżdżając do wojska, zabrał posag swojej żony w wysokości 5.000 franków.

Opuszczona w pełni miodowych miesięcy żona, zaczęła szukać swego małżonka, który nie uważał za stosowne powiadzić jej, gdzie będzie odslugiwał wojsko. Młoda małżonka przeszukała połowę Francji i wreszcie znalazła płochego męża w garnizonie w Lyonie. I tam dowiedziała się, że małżonek jej odbarza względami jakąś inną kobietę. Nie namyślając się wiele, poszła do sklepu z bronią i kupiła rewolwer, poczem zaczęła się przy branie koszar, a gdy wyszedł jej niewierny mąż, dała do niego 5 strzałów rewolwerowych.

Jednakże ku zdumieniu żony oraz przechodniów oficer nie tylko nie padł, ale nawet uśmiechnął się i zaszalutowawszy odszedł. Żonę przychycono i oto przed sądem wyszło na jaw, że sprzedawca broni, widząc podrażnienie kupującej niewiasty, nalałował jej rewolwer ślepem nabojami. Niedośła mężobójczyni przyrzekała z placem sędziemu, że już więcej nie będzie powtarzać swego zamachu.

Jednakże upór kobiety nie da się tak łatwo zaspokoić. Prosto z sądu poszła smętna żona do innego rusznikarza i tam kupiła nowy rewolwer oraz naboje. Poczem udała się do mieszkania swego niewiernego małżonka i znowu urządziła kanonadę. I tym razem zamach się nie udał, gdyż przezorny rusznikarz uprzedzony najwzdolniej przez swego koleżę, znowu podsunął rozwścieczonej kobiecie ślepe naboje.

Mąż krewkiej żony wołał podać się o wysyłkę do Marokka i być ostrzeliwany przez zbuntowanych Riftenów, aniżeli znośić ostrzeliwanie swojej rodzonej małżonki.

Na śladzie małpoludów

Na Sumatrze miano obecnie odkryć zwierzę, stanowiące pomost między małpą a człowiekiem. Tubylcy w obwodzie Roka zabili niedawno zwierzę płci żeńskiej, należące do gatunku orangutanów, nieznaną zupełnie uczynom. Zwierzę długie było na 43 centymetry, a ciało jego nie było owłosione. Zdania uczonych co do przynależności biologicznej tego zwierzęcia się podzieliły. Jedni widzą w niem oddawna poszukiwaną łącznik między małpą a człowiekiem, a drudzy widzą w niem członka nieznanego plemienia tubylców, znajdujące się jeszcze na bardzo niskim poziomie kultury.

Marconi i promienie śmierci

W Anglii rozeszła się sensacyjna pogłoska, że słynny wynalazca Marconi czyni obecnie doświadczenia z t. zw. promieniami śmierci. Jak podaje „News Chronicle” londyński, załadowano kilka dni temu w Londynie na statek, idący do Genui ostatni z serii aparatów, któreimi posługiwac się będzie Marconi przy swoich doświadczeniach. Jakiej natury są te aparaty, do czego mają służyć — o tem wiedzą tylko najbliżsi współpracownicy Marconiego, który ota-

cza swoje badania tajemnicą. Jak twierdzą niektórzy, aparaty te mają służyć do wytworzenia ultrakrótkich promieni, które z natury swej działają jak najsilniej na dalszy dystans.

Przy tej okazji sprawozdawca „News Chronicle” przypomina, iż rok temu oświadczył mł. Marconi, że przy użyciu krótkich fal udawało mu się zabijać ptaki i szczury na małą odległość.

Głos koguta o świecie

Radjostacja czechosłowacka w Pradze zaczyna już od kilku dni dawać znać o sobie o świecie o godz. 6.15 rano. Ktokolwiek ze słuchaczy nastawi się na falę praską, usłyszy bardzo realistyczne pianie koguta.

Historia tego sygnału nie jest taka prosta, jakby się zdawało. Trzeba bowiem wiedzieć, że prasy mistrze od sygnałów wypróbowali przedtem około 100 sztucznych kogutów, którym wtórował prawdziwy kogut ze znakomitego rodu kur czerwonych. Z konkursu wybrano kilka najlepszych głosów, urządzono z nimi drugi konkurs, mały albo eliminacyjny, zanim zdecydowano się na wybór ostateczny przyrządu, stanowiącego tajemnicę tej stacji.

Z Tow. Ziemiaków

Niedziele miesiąca czerwca obfitują w tak szaloną ilość zjazdów, zebrań, imprez różnych, że najgorliwszy członek społeczeństwa nie jest w stanie podjąć uczestniczenia w danej okolicy lub nawet w Poznaniu. A cóż dopiero członkowie Tow. Ziemiaków, którzy poza obowiązkami rodzinnymi — mają coraz bardziej skomplikowane obowiązki wobec domu i warsztatów swoich, — jak i udział w organizacjach danej miejscowości. Pragniemy, jednak, gdzie tylko jest wskazane, zaznaczyć łączność naszą z tym odłamek pracy społecznej, której zasady i cele odpowiadają naszym przekonaniom i solidaryzują się z naszym programem. I tak: „XVIII Zjazd Delegatów Katolickich Tow. Robotników Polskich” w Poznaniu dnia 12. b. m. nadzwyczaj liczny i udany — odbił się radosnym echem w sercach naszych, a z Biura Tow. Ziemiaków wyszedł telegram z życzeniami na tę uroczystość zasłużonej organizacji.

Zarządy różnych Towarzystw i Komitetów odbywają teraz ostatnie przedwakacyjne zebrania i tak Komitet Wojewódzki do spraw pomocy polskiej młodzieży akademickiej omawiał m. in. na zebraniu w dniu 13. b. m. sprawę nadmorskich kolonij Bratniej Pomocy, gdzie przyjmuje się także nie członków.

Zarząd Oddziału Wielkop. Związku Harcerstwa Polskiego i Komisja lotnisk wycekuje łaskawych zgłoszeń na przyjęcie obozów.

20. b. m. obradować będzie Komitet niesienia pomocy dla inteligencji, który walczy z wielkimi trudnościami — wyżywienie, odzież, wysyłka na kurację lub letniska całego szeregu petentów, a potem wyszukiwanie, gdzie tylko możliwe, tak bardzo upragnionej pracy.

Na cele Komitetu niesienia pomocy dla inteligencji — Wielkopolska Szkoła Muzyczna urządziła kilka koncertów uczniów swoich w sali Domu Ewangelickiego, przy ul. Wjazdowej, a mianowicie w niedzielę, dnia 19. b. m., o godz. 12 w południe, w wtorek dnia 21. b. m., o godz. 20 i w czwartek, dnia 23 b. m. o godz. 20. Komitet ufa, że tak ze względu na występy młodych wirtuozów, jak i ze względu na szlachetny cel — udział będzie liczny.

W miastach powiatowych okręgowy zjazd Kat. Tow. Robotników jak i Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej i Młodych

Polek znajdują niewątpliwie serdeczny oddźwięk i słusze zrozumienie w sercach okolicznych Ziemiaków.

Zebrań i zjazdów teraz mniejwięcej ustana, lecz nadchodzi czas letni, kiedy za „dobrych czasów” przyjmowało się całe zastępy bezpłatnych letników do dworów naszych. Pomnijmy, że w ubiegłym dziesięcioleciu liczba ich dochodziła rocznie do 2000 osób. Jakże za rok bieżący wyglądać będzie ta statystyka?...

Ze sfer młodzieży żeńskiej uwzględnić powinniśmy przedewszystkiem Związek Młodych Polek — przy kolonjach wakacyjnych: Stella, Harcerstwo, Związek Obrony Kresów Zachodnich. Nieszczęśliwą zubożała inteligencję przyjmowała przez Komitet niesienia pomocy dla inteligencji, „Ociemniałych” z Bydgoszczy, a potem ileż z nas odbiera rzewne, wzruszające listy osób, błagających choćby o najkrótszy na wsi wypoczynek.

Zadne słowo, ani żywe, ani pisane nie potrafi tak przemówić do serc osób, będących jeszcze w możności udzielenia gościny, jak własne sumienie, — ono rozsądzić potrafi, jak dalece jeszcze angażować obecnie możemy domy nasze, w tę dobroczynną — tak dotąd wzniośle i umiejętnie podejmowaną akcję, której tylko najgorętsze „Szczęść Boże” z ram naszej organizacji przesłać możemy, w nadziei, że akcja ta, choć w coraz trudniejszych warunkach prowadzona, zasłuży sobie jednak, po minionych wakacjach na wylaniające się z ciemnych, smutnych mieszkań miejskich, z wilgotnych nieraz suteryn, z rozpalonych ulic, z zakładów dobroczynnych i z tyłu, tyłu licznych srodków ludzkich, gdzie słońce nie dociera — wdzięczne „Bóg zapłać”!

Do Kół, które zgłaszają kolonję wakacyjną, zaliczyć możemy Koło gościnne — „Vivat sequens”.

Zebrań śremskiego Koła Ziemiaków odbędzie się w Śreminie w sali p. Salacifskiej we wtorek, 21. b. m., o godz. 15. Na porządku obrad referat p. Fenrychowej z Pudliszek „O drobiu”.

W środę, 22. b. m. mówić będzie w Radjo o godz. 14.30 przewodnicząca Młodych Ziemiaków p. Iza Kurnatowska.

Przewodnicząca sekcji ogrodniczej p. Ludwika Żółtowska nadesłała nam następującą uwagę:

Na walnym zjeździe Włościanek powiadział J. Em. ks. Prymas, że przejeżdżając przez wioski nasze samochodem, przygląda się staraniom i dbałości mieszkańców o ich domy, krzyże, posągi przydrożne i sady. Sądzę, że widzi także dwory i ich otoczenie, i niejedno spostrzeżenie z tego wyciąga. Do nas ziemiaków więc, słowa Jego stosują się także poniekąd.

Choć dwór nie odgrywa obecnie roli jedynego czynnika kultury na wsi, tak jak to bywało dawnymi czasy, miewa jednak niewątpliwie możność dawania pociągającego przykładu czy w życiu społecznym, czy w postępkach technicznych, a zewnętrzna oznaka tego wpływu manifestuje się czasami pewną estetyką, która promieniuje i poza obręb obszaru dworskiego.

Oczywiście miasto ma tę wyższość, że nawet brzydki dom potrafi obdarzyć wyglądem zasobności, ładu i komfortu, bo ulice jego są same przez się schludne, regularne i wykończone architektonicznie — a na wsi estetyka ma do walczenia z nieregularnością gruntów wokoło zabudowań i z brakiem poszanowania ładu, a często i pracy ludzkiej.

Można jednakże jeszcze duże zrobić pod tym względem. Przedewszystkiem więc planowanie jest warunkiem piękności, wygody a nieraz i lepszego dochodu mieszkańców, zwłaszcza jeśli chodzi o otoczenie kościoła lub placu publicznego. Nie mówię o dostępie do szkoły, bo to już zadanie nie należące do dworu, ale do gminy.

Następnie wspólne oczyszczenie dróg, które dają zresztą cenny kompost. Już niejedna okolica zorientowała się na tym

punkcie, a gospodarstwa chętnie kupują ziemię tak zebraną. Dalej obsadzanie dróg jeśli nie drzewami owocowymi, to przynajmniej krzewami, które chronią pola przydrożne od inkursji bydła i drobiu, a zimą od zasp śnieżnych, a czasem dają dochód z nasion jak głóg i t. p.

Następnie odnawianie plotów sposobem krzysowym, czyli plecioną wikliną, która daje efekty artystyczne, jak to wiemy z Kresów, ze zdobnictwa ludowego, — i mogłoby dać zatrudnienie niejednemu bezrobotnemu wzmian za utrzymanie.

O wyglądzie ogrodów przy chatach trzeba by pisać innym razem ale nad wyglądem pomników i kapliczek na skrzyżowaniu dróg można się zastanowić. Te skromne pomniki pobożności ludzkiej na pozór drugorzędne i niewytworne, stanowią o fizjonomii kraju katolickiego, jakim jest Polska.

W bogatszych krajach, liczne wieże kościelne są ozdobą wyższego typu, na który nas nie stać jeszcze, a które zresztą nie wytrzymałyby wszystkich zawieruch wojennych, na które Polska jest narażona. Wskutek tego wygląd wiosek naszych jest niepozorny i byłby bardzo monotony w dodatku, gdyby nie krzyże i kapliczki, które mówią o mentalności narodu. Jedźmy do Brandenburgji i do Czech, zobaczymy różnicę, która się rzuca w oczy. I znowu przypomina się słowo z Ewangelji „Nie samym chlebem żyje człowiek”.

Co robić, żeby upiększyć otoczenie krzyżów i kapliczek? Na to recepty są liczne, bo najlepiej się zastosować do charakteru okolicy i ludności. Widziałam kilka bardzo ładnych pomysłów w powiecie leszczyńskim i gostyńskim, a byłabym wdzięczna Paniom za notowanie każdej w swojej okolicy, co się da zrobić, aby nie tylko pięknie dekorować, ale i w sposób praktyczny. Tyle pań posiada możność robienia ładnych fotografii amatorskich, że nie waham się dołączyć prośbę o zbieranie takich, a one pozostaną jako pamiątka pracy i posłużą dla przyszłych wystaw Ziemiaków.

Baczność — dziś!

I. popis Wielkop. Szkoły Muz.

Dziś wieczorem rozpoczyna się seria popisów Wielkop. Szkoły Muzycznej. Popisy te odbędą się w sali Domu Ewangelickiego. Dzisiejszy I. popis rozpoczyna się o godz. 20 a wypełnią go popisy chórów i orkiestry symfonicznej.

Dochód z tych koncertów przeznaczony na Tow. pomocy dla zubożałej inteligencji.

Niezwykła sensacja — 4-letni dyrygent

Prawdziwą sensacją dla Poznania będzie drugi popis uczniów Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej, jutro w niedzielę o godz. 12 w południe w sali Domu Ewangelickiego. Wystąpi mianowicie po raz pierwszy orkiestra przedszkolna, składająca się z dzieci od 4—10 lat i wykona m. i. symfonie Haydna i Chwatała. Dyryguje zespołem tym najmłodszy na świecie dyrygent czteroletni Jurek Barbarski. Między symfoniąmi popis solistów 6—10 letnich.

Dochód z poranku przeznaczony na zubożałą inteligencję. Bilety po 1,50, 1,—, 50 gr do nabycia w firmie St. Kałamajskiej (pl. Wolności 6) lub w kancelarii Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej (Ratajczaka 36, II ptr.), albo wreszcie przy wejściu na salę.

Tkaniny A.G.B.

POZNAŃ, Gwarna 18

POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA

TELEFON 39-57

rozpoczyna od poniedziałku, 20 czerwca 1932 r.

POSEZONOWĄ WYPRZEDAŻ

po cenach niebywale niskich dostępnych dla każdego

Pw 18 905-24.85

JEDWABIE — WEŁNY — BAWELNY

Państwowa Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Poznaniu

dw 3019

przyjmuje zapisy na wydziały

ślusarski, stolarski i elektromonterski.

Kandydaci w wieku 14 do 16 lat, którzy ukończyli przynajmniej 5 oddziałów szkoły powszechnej lub 3 klasy szkoły średniej, powinni przedstawić świadectwo szkolne. Szczegółowe warunki przyjęcia można otrzymać w biurze szkoły ul. Bergera 5 (Przy Rynku Wildeckim) codziennie od godz. 10-12 i 14-15.

Egzamin wstępny odbędzie się dnia 27 czerwca br.

Przed podróżą

W okresie gorączkowych przygotowań do podróży, nikt nie powinien zapomnieć, zaopatrzyć się w niezbędny środek do pielęgnacji nóg.

Jeżeli ktoś przy chodzeniu ma dolegliwości, do użyciu kąpieli do nóg w Soli Jana, znikną one całkowicie.

Pieczenie nóg odparzenia odciska nocenie — tak częste zjawiska przy dłuższych spacerach — przestaną dokuczać, o ile zastosuje się kurację Soli Jana.

Dzięki bowiem jej właściwościom leczniczym wystarczy kilka kąpieli, aby usunąć najbardziej dokuczliwe schorzenia.

Przy regularnym zaś stosowaniu Soli Jana nogi w najbliższej upalnej dnie stają się odporne na wszelkie schorzenia rzeknie i zdrowe.

nw 11 223

Po znizonych cenach

poleca
Żelazo sztabowe
Blache żelazna
Bednarke
Tragarze budowlane
Gwoździe i łuski
Śruby i nitki
Okucia do drzwi
Okucia do okien
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkoła 3.
Tel. 35-18 i 35-43.

Pw 19 012-24.102

DZIURKI

okretke mereżke, plisowanie dekatury, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek, hafty monogramy wykonywane terminowo najtaniej.

„HAFTOPLIS”

St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok firmy Czepczyński i Kruk)

Pw 18 276 17.43

Na raty
miesięcznie
EXPRESS 20 zł
Kromczyński, Poznań,
Aleje Marcinkowskiego 5.
Agenci do sprzedaży
maszyn do szycia potrzebni.

Młocarnia Lanza 60 × 24"

na kulkowych łożyskach, 10 bijaków, podwójne wytrząsacze, mało używana,

Młocarnia Garret & Smith 48"

na kulkowych łożyskach, gruntownie wyremontowane, korzystnie na sprzedaż

J. SZYMCZAK

Maszyny Rolnicze, Bydgoszcz, Dworcowa 28.

nw 11 233

Doświadczony handlowiec z kapitałem

30-40 000 zł

poszukuje kupna zaprowadzonego składu, wytwórni, innego przedsiębiorstwa, udziału lub stanowiska. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nw 11 236

MEBLE

od skromnych do najwykwintniejszych

po cenach niebywałych

Spółka Stolarska S. A.

Poznań, Stary Rynek 46/7. Tel. 32-07.

dw 30235

Otworzyłem kancelarię adwokacką.
Kazimierz Bieniewski,
adwokat.
Poznań, ul. Rzeczypospolitej 8, parter.
Telefon: 59-59. zw 15 031

Dostarczamy niezależnie od syndykata
PAPE DACHOWĄ, SMOŁĘ i t. d.
BRACIA SCHLIEPER
Fabryka Papy Dachowej i Destylacja Smoły
Hurtownia materiałów budowlanych
Tel. 306 BYDGOSZCZ Tel. 361
zw 11 237

7 ubikacyj handlowych

27 Grudnia, I piętro,

od 1. 7. b. r. do wynajęcia wprost od gospodarza. Zgłoszenia piśmienne do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 15 013

Rzeźnictwo

w pełnym biegu sprzedam przy rynku z mieszkaniem urządzeniem miasto powiatowe. gimnazjum wojsko. Adres Oredowicki Wielkopolski zd 69 743

SKŁAD

róg Zamkowej i Rynekowej najchętniej bliwatnikom

do wynajęcia.

Zgłoszenia

ul. Skarbowa 14, mieszk. 9, od 10-11 i 4-5. zw 15 001

Chce Pani wyjść za mąż?

Lekarz, kawaler lat 50, architekt lat 32, przemysłowiec lat 30, ziemianin 24-55 lat, kupecy 20-60 lat, właściciele hoteli 30-50 lat, sanitariusze z praktyką, gospodarze 20-60 lat oraz lepsi rzemieślnicy i urzędnicy szukają żon przez biuro kujarszenia małżeństw „Elite”, Gdańsk-Wrzeszcz, Friedenssteg 12.

Nadzwyczajna okazja!

W mieście powiatowym na Pomorzu pierwszorzędnym, jedynym, miarodajnym polskim **skład żelaza, narzędzi i sprzętów kuchennych**

mieszczący się w gmachu dzierżawionym z odpowiednim mieszkaniem, z czterema oknami wystawowymi, położony przy rynku, dobrze zaprowadzony, z powodu śmierci współwłaściciela **zaraz do sprzedania**. Zapas towarów 45 tys. zł., wpłaty 25 tys. zł., reszta na spłatę za odpowiednim zabezpieczeniem. — Spieszne zgłoszenia uprasza się skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 15017

WĘDKI

Najtańsze źródło!

Różne przybory do rybołówstwa. Żądać katalogów. **B-cia MAŁKOWSCY, Warszawa, Graniczna 3**

Tw 1175

SIERZEDAŻ OKAZYJNA

maszyny, ławy, narzędzia stolarskie, motory 2-13½ K M. prąd stały, forniry, wozy, platformy, szkło gięte, urządzenia biurowe, jak szafy żelazne, biurka, szafy, regały. Sprzedaj przy Stolarskiej 7, godz. 9-13. Polecamy: sypialnie, jadalnie, gabinety w solidnym wykonaniu, po niebywale niskich cenach. **SPÓŁKA STOLARSKA, Sp. Akc.** Poznań, Stary Rynek 46/7, tel. 320-7. dw 3921/22

Zwracamy uwagę,

że z nadejściem lata oraz wyjazdów na wycozasy wzrasta ilość włamań.

Za opłatą niewysokiej składki zawiera ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem

„VESTA“ Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w Poznaniu.

Wszelkimi informacjami służą Oddziały w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 19, tel. 21-28, w Katowicach, Grudziądzu, Warszawie, Lublinie, Łodzi, Krakowie i Lwowie.

Pw 19011-24.71

BEZ PASZPORTU I WIZ do Paryża, Londynu, Amsterdamu i Havru.

Wycieczka morską S/S „Kościuszko“ od 15 do 29 sierpnia br. Ceny miejsc od 400.— zł.

Spieszne zapisy przyjmuje: **POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS“** zw 1530 Poznań, Plac Wolności 9. Tel. 52-18.

Korzystajcie z wycieczek „Orbisu“! Programy na rok 1932 wysyłamy na życzenie.

Zwiedzajcie miejscowości kąpielowe Francji,

sa one zarazem miejscowościami kuracyjnymi i ośrodkami turystyki. Francja daje wszelką różnorodność wód kąpielowych w miejscowościach komfortowo urządzonej.

Informujcie się o podróżach do Francji w biurach podróży w Polsce lub w Bureau des Chemins de Fer Français, Maison de France, 101, Avenue des Champs-Élysées, w Paryżu.

nr 11 202

Do wynajęcia **2 składy przy ul. Nowej 2** z jednym i dwoma wystawami. Informacje The Gentleman, ul. Nowa 1. drw 3912

KRYNICA SOPLICOWO Pensjonat i zakład dietetyczny **DR. E. ZARZYCKIEGO** Ceny na maj, czerwiec znacznie niższe. dw 3 545

Oprawy kalążek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Torunlu ul. św. Katarzyny 4.

Na wniosek firmy Wiza i Maluszek w Poznaniu, ul. Nowa 6, o udzielenie odroczenia wypłat, wyznacza się termin na 2 lipca 1932 r., godz. 12.30, w tutejszym Sądzie pokój 29, do rozpoznania sprawy. Wierzycieli wzywa się, by przybyli na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 13 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 10875

Na wniosek firmy Zjednoczone Przedsiębiorstwa Elektryczne Inżynier K. Gaertig i Spółka, Sp. z o. o. w Poznaniu, ul. Półwiejska 35, o udzielenie odroczenia wypłat, wyznacza się termin na 2 lipca 1932 r., godz. 11, w tutejszym Sądzie, pokój 29, do rozpoznania sprawy. Wierzycieli wzywa się, by przybyli na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 11 czerwca 1932 roku. nw 10873 Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY We wtorek, dnia 22 b. m., o godz. 9-tej, przy ul. Marsz. Focha 41, sprzedawać będą najwięcej dajacemu za gotówkę: większą ilość przyborów kuchennych aluminiowych, mosiężnych, żelaznych, szkło, porcelanę itp. nw 10864 Daroszewski, kom sąd. Poznań, ul. Szamarzewskiego 36.

Współpracownika (czki) z wkładem gotówkowym zaraz poszukuje „Elite“, biuro kojarzenia małżeństw, Gdańsk-Wrzeszcz Friedenssteg 12. Tw 1170

Parcele budowlane przy Szosie Warszawskiej w stronie Głównej bezpośrednio przy Osiedlach „Dom Własny“ „Praca“ wodociągi, kanalizacja, dogodna komunikacja, sprzedaje właściciel Małecki Droga Dembińska telefon 11-90. P 18 562-21.60

SPÓŁKA PEDAGOGICZNA S. A. w Poznaniu, Podgórna 7 podaje do wiadomości P. P. Akcjonariuszów, że w dniu 5 lipca 1932 r., o godz. 19, w lokalu „Pod Strzechą“ w Poznaniu, Plac Wolności, odbędzie się doroczne Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem obrad: 1) Otwarcie Zgromadzenia 2) Wybór Przewodniczącego. 3) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok gosp. ubiegły. 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, oraz rachunku zysków i strat. 5) Podział zysków, wzgl. pokrycie strat. 6) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej 7) Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących przez wylosowania 8) Uchwała, dotycząca umieszczenia ogłoszeń o Walnym Zgromadzeniu 9) Wolne wnioski akcjonariuszów Pw 19013-24.101 P. P. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe z podaniem numerów akcji najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w lokalu Zarządu Spółki w Poznaniu, Podgórna 7. **Spółka Pedagogiczna S. A.** (—) Ostrowski. (—) Krantz. (—) Dominiczak.

Drugie ogłoszenie. Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą **HERZFELD & VICTORIUS, Spółka Akcyjna w Grudziądzu** podaje do wiadomości, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dniu 4 stycznia 1932 r. uchwaliło obniżyć kapitał akcyjny Spółki o 500.000,— zł, czyli z 3.500.000,— zł do 3.000.000,— zł, wobec czego po myśli art. 122 prawa o spółkach akcyjnych z dnia 22 marca 1923 r., zmienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 grudnia 1930 r., wzywa się wierzycieli Spółki do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu 3-ch miesięcy, licząc od daty ostatniego ogłoszenia. Grudziądz, dnia 6 czerwca 1932 r. dw 3846

UCHWAŁA. W sprawie postępowania układowego, wdrożonego na wniosek firmy **Bławat Polski Sp. Akc. w Poznaniu, Stary Rynek 87/88**, zwoluje się w myśl art 49 i 52 rozporządzenia o zapobieganiu upadłości z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. Ustaw R. P. nr. 27 poz. 244) drugie ogólne zgromadzenie wierzycieli na dzień 1 lipca 1932 r., godz. 12.30 przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, ul. Młyńska 1-a, pokój nr. 29. Poznań, dnia 15 czerwca 1932 r. Sąd Grodzki. nw 10874

Instrumenty medyczne

od chorób pęcherza i nerek prawie nieużywane okazujecie sprzedam. **D-va J. ZARZEWSKA, Poznań, Ogrodowa 12, m. 28.** zw 15 015

I-a KOSY westfalskie, ręcznie kute „Serce“ wysprzedaje niżej cen fabrycznych **JAN DEIERLING, Poznań, Szkolna 3.**

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1311 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE
Restauracja na sprzedaż Adm Kurjer Poznański zdw 69 755
Motocykl Douglas bardzo dobrze utrzymany jak nowy na sprzedaż Centrala Magielotów Składowa 12 zdw 69 295
Sypialnie dębowe kompletne materacami 330 — jadalnie dębowe 390.— kuchnie 100 — Fabryka Mebli. Rynek Śródecki, telef. 19-59. zdw 62 576
40 gr parcele pomiędzy Bukowska Dąbrowskiego wpłata 100.— Antonku Starolece wszystkich dzielnicach Poznania Kredyt. Budowa De-Ka-Ha Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 68 737
Restauracje mieszkanie 6-rooms sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 958
Fortepian 450 Hodorski Wspólna 57. zdw 69 940
Skład kolonialny (delikatosew) polaczony ze sprzedażą warzyw i owoców jeden z najlepszych na sw. Łazarzu z ładnym dużym przyległym mieszkaniem do sprzedania. Do objęcia potrzeba 18 000 zł gotówki. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 942
Motocykl z przyczepką, tanio sprzedam. — Górna Wilda 108 zdw 70 035
Pianino dębowe sprzedam. Nowomiejski 9. mieszkanie 8. zdw 70 115
Rowery „Luznik“ i innych marek od zł 200 gotówka ratami. Rymkiewicza Wielkie Garbary 9. dw 3798

„Antyki“ meble używane sprzedaje kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 18 611-55.318
Nowy Dom Komisowy Woźna 16. sprzedaje i kupuje meble używane. garderobe różne inne przedmioty Pw 18 605-55.277
Pianina Sommerfelda znanej jakości po cenach niższych i na dogodnych warunkach poleca B. Sommerfeld skład fabryczny Poznań, ul. 27 Grudnia nr. 15 nw 11 121
Gramofony — Płyty najtaniej u fachowca „Kastor“ św. Marcina 55. dw 3 801
Meble kuchenne kupuje się najkorzystniej Łakowa 4 a Stolarska zdw 62 241
Puszczkówo parcele, ogród sprzedam tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdw 62 632
Skład z przyległym mieszkaniem wraz z szopami i piwnicami nadający się na hurtownie warzywa w rynku bez konkurencji drugi skład z mieszkaniem nadający się na każdą branżę korzystnie do wynajęcia. Piotr Mój Tarnowskie Góry, Ratuszowa 5. zdw 65 535
Meble kuchenne najtaniej sprzedaje Konięcki — Piaskowa 3. kuchnie od 110 zł począwszy zdw 68 137
Sypialnie jadalnie gabinety, biurka bardzo tanio sprzedam. Szczaniecki fabryka mebli Tama Garbarska 3. telefon 30-77. zdw 69 464
Parcele zamienie centrum dochodowa, sprzedam, zamienie na inny obiekt. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 206

Domek rodzaj willki 2 pokoje i kuchnia 1/4 morgi ogrodu sprzedam. Staroleka Wielka przy Mariewie Bazykowskiej. zdw 60 590
Lokata gotówki okazujecie 2 morgi przy Grudziądzu. Solacz tylko 4 m mtr. kwadr. Oferty Kurjer Pozn. zdw 69 709
Antyki meble swykle, wielki wybór, ceny niższe. Pocztowa 22. zdw 69 832
Okazyjnie kantówka od 25. blochy od 1.30. płyty Celotex od 1.00 zł mtr. kw. gotowe schody okna dla ogrodników tanio Chelmońskiego 11. zdw 69 834
Motocykle Motocacocha modele 1932 sprzedaje. Ceny niższe. Koszaryński, Ogrodowa 15/16 Pw 18 045-16.42
Radjomonterzy Wysokie rabaty na wszelkie lampy radiowe, akumulatory anodowe baterie głośniki i materiał montażowy uzyskacie zawsze u F-my Ogniwo Wytwórnia elem. galw. Poznań Wielkie Garbary 19 Pw 18 600-22.208
Parcele budowlane — leśne wraz drzewostanem 6 km od Poznania tanio, dogodne warunki. — Informacje Biuro Majętności Aleje Marcinkowskiego 19 brama prawo. np 10 808
Gwoździe **Blachę cynkową** **Okucia budowlane** **Części piecownicze** tanio rozsprzedaje „Przewodnik“ św. Marcina 30 Pw 18 604-23.49
Sypialnia jadalnia inne meble, lustro, można częściowo. Batajczaka 29. III. l.owa. zdw 70 323

Parcele budowlane przy Szosie Warszawskiej w stronie Głównej bezpośrednio przy Osiedlach „Dom Własny“ „Praca“ wodociągi, kanalizacja, dogodna komunikacja, sprzedaje właściciel Małecki Droga Dembińska telefon 11-90. Pw 18 563-21.61
Idealnie czysty odbiór 3-4 kr. poj. przy popularnym 3 lamp. aparacie, długotrwałość do 15 miesięcy daje jedynie anodowa mokra „Extra“. Cenniki na żądanie. Ogniwo. Wytw. elem. Poznań, W. Garbary 19, tel. 38 01 Pw 18 716 22.209
Pończochy Bemberga 2.25; 2.75; 3.25; złoty 3.45; strzałka 2.75; 3.50; złoty 3.90; 4.25; rekawiczki kremowe 1.50; 2.25; 2.75; 3.50; kombinacje jedwabne 2.85; 3.85; koszulki dzienne 1.25; 1.60; nocne 2.75; 3.50; torebki damskie skórkowe modne 2.85; 3.50; nowość 7.50; 9.75; parasole od 3.50; najtaniej tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej zdw 70 448
Garnitur młocarniany mało używany, „Lanza“, prawie jak nowy, z elewatorem sprzedam tanio za 12 500 złotych, również śrutownik i siewczarnie na pas. — Mam także na sprzedaż piękna kamienice w Poznaniu za b. przystępną cenę. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 266
Osobowy Ford dobry stan 600 zł. Górczyn, Kopańska 61. zdw 62 598

Okazyjnie sprzedam maszyny do wyrobu dachówek cementowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 579
Monety złote sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 959
Korzystna okazja Hurtownia piw i fabrykacja wód mineralnych z zapędem elektrycznym, dobrze prosperująca w Poznaniu z powodu choroby właściciela zaraz tylko za gotówkę do nabycia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 960
Piekarnię cukiernię w Katowicach z stałą dostawą oddam na korzystnych warunkach z dniem 1. VII. ewentl. później. Do objęcia potrzeba 6 000 zł. Zgłoszenia Leopold Pelka, Mysłowice, ul. Katowicka 13. zdw 70 161
Hamaki leżaki, szcztolki, pendzle, ścierniki, linki najtaniej. Pertek, Pocztowa 16. zdw 69 930
Wolant lekki w dobrym stanie tanio. — Dąbrowskiego 53. jw 3 430
Skład narożnikowy mieszkaniem, śródmieście, tania dzierzawa, sprzedam. Wskaze Kurjer Poznański zdw 70 192
Łóżka z materacami, Koszaryński 1. — mieszkanie 25. zdw 70 243
Dywan 3/4 x 3/4 nowy okazujecie sprzedam. Orzeszkowej 15 godz. 7-8. zdw 70 210
Skóry wszelkiego rodzaju w całości i wykrój oraz wszelkie przybory obuwnicze poleca po cenach niskich. Florian Kachlicki, Pocztowa, Woźna 8. zdw 70 230

Tapety wybór wielki, niskie ceny. I. Szymański Krynica. nw 9366
Cukiernię sprzedam. Adres poda Kurjer Poznański zdw 70 356
Samochód limuzynka 4 siedzenia w bardzo dobrym stanie za gotówkę zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 362
Majątek 800 morg. ziemia średnia, cena 180.000, sprzedam lub zamienie na mniejszą kamienicę, dopłata. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 70 217
Kufer szafa, kufr, barażowe — wielki wybór w Czyst ul. Szkolna 11. naprzeciw szpitala. Pw 18 598-22.181
Willa 8 pokojowa, komfortowa, cena 38 000, wpłaty 30 000. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 218
Wille czynszowa przy tramwaju tanio sprzedam. Adres poda Kurjer Poznański zdw 70 221
Gramofon walizkowy maszynę do szycia tanio sprzedam. Jasielski, Plac Wolności 3. zdw 70 259
Dom rzędnictwo kolonialka, ogród, wioska kościelna spiesznie sprzedam. Zgłoszenia Promnice 7, poczta Murowana Goślina, Poznańskie. zdw 70 239
Dryling Kruppa 16. 9-3x72 sprzedam. — Waly Jana III 10, mieszkanie 7. zdw 70 240

Willa
5 pokojowa w dobrym stanie, z centralnym ogrzewaniem w Swarzędzu blisko dworca do sprzedania. Pośrednicy wykluczeni. Adres wskazuje Kurjer Poznański z dw 70 226

Willa
6 pokojowa, garaż 2 morgi ogrodu owocowego 17.000, powód wyjazd, sprzedam "Pawilon". Marszałka Pocha 15. z dw 70 286

Skład kolonjalny
w Wirach, powiat poznański, sprzedam lub wydzierżawię z powodu budowy domu w Luboniu. Zgłoszenia: Antoni Pekala, skład kolonjalny, Zabikowo, Fabryczna 1. z dw 70 320

Sprzedam
8 morg. gościniec kolonjalny, ogród owocowy, blisko Poznania, przy kościele wszystko obsiane i w dobrym stanie. Wiadomość Knapki, plac Sapieżyński 11, siodlarz, z dw 70 029

Jadalnia
kombinowana gabinetem, kuchnia 1200. Adres Kurjer Pozn. z dw 70 202

Wille
8 pokojowa z wszelkimi wygodami sprzedam. Plac Lipowy 4 (Debiec). z dw 70 329

Samochód
limuzyna 5 osobowa elegancka, jak nowa, marka francuska, sprzedam za bezcen 4 900 zł. Oferty Kurjer Pozn. z dw 70 333

Rogacza
oswojonego tania sprzedam, św. Leonarda 1. z dw 70 338

Skład
wyrób skórzanym, centrum Poznania sprzedam Powód dział rodzinny. Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 70 346

Okazja - Aparat
Zeiss - Tessar 4,5 9x12 z przyborami tania sprzedam. Drogeria "Mazur" św. Marcina 11. z dw 70 388

Ubranie
frakowe nowe korzystnie sprzedam. Marsz. Pocha 41, m. 6. z dw 70 390

Szpica
sprzedam Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 70 448

Dom
sprzedam 4 ubikacje ogród 1000 mtr kw. 6200; wpłaty 4 900. Patr. Jackowskiego 21, m. 13. z dw 70 439

Dom
5 pokojowy, Osiedle sprzedam. Gorzelańczyk, Fr. Ratajczaka 26. z dw 70 438

Skład
z urządzeniem i towarami sprzedam z powodu choroby. Adres wskazuje Kurjer Pozn. z dw 70 396

Aparat
fotograficzny 12x16 1/2 korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Pozn. z dw 60 854

20 drzwi
Stolarnia Zurkiewicza, Wielkie Garbary 11. z dw 70 418

Gospodarstwo
340 morg 22 laki dom sześciopokojowy wszelkie zabudowania w dobrym stanie, prywatne żywym martwym inwentarzem. Cena 65.000 wpłaty 20.000 Rutkowski, Mickiewicza 28. z dw 70 408

Gospodarstwo
75 morg ziemi buraczanej dom pięciopokojowy wszelkie zabudowania, dobrym stanie żywym martwym inwentarzem przy wpłacie 10.000 przejęcie hipotek. Rutkowski, Mickiewicza 28. z dw 70 407

Skład
robót ręcznych towarów krótkich dobrze prosperujący sprzedam. - Oferty Kurjer Poznański z dw 70 550

Restaurację
centrum Poznania mieszkaniem, objęcie dwóch bufetów sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Pozn. z dw 70 405

Pasy biodrowe 20,- zł
własny wyrób. Długi, doskonały fason poleca "Omega" Poznań, Matejki 6. Tel. 72 78. Przyjmuje asygn. "Kredyty" Pw 18 996 24,86

Meble
ładne jadalni, sypialki tania. - Stolarnia, Grobla 6. z dw 70 488

Gramofon
szafkowy, zaraniczny, płytami, jak nowy, wartości 450,- sprzedam 100,- Gielda Handlowa, Stawna 13. z dw 70 486

Samochód
Ford otwarty rocznik 29 sprzedam tania. Zapytania Garaże, Grochowe Łąki 2 u portjera. z dw 70 546

Majątek
4.000 morg zamienie na dom. - Oferty Kurjer Pozn. z dw 70 541

Zamienie
700 morg na 400 morg. Oferty Kurjer Pozn. z dw 70 540

Części
do samochodu Chevrolet, kola sprężynowe obrotowe deferencał, kardana osie przednie i tylne, lampy indeks, sygnał, akumulator, ster i rozmaite części. Garaże Międzynarodowe codziennie od 5-8, garaż 8. z dw 70 586

Klubowy
garnitur elegancki jak nowy - sprzedam 180, Grobla 4, m. 2. z dw 70 474

Zamiana
kamienicy centrum Poznania, rocznym dochodem 26.000 złotych na majątek ziemski 800-1.000 morgowy. Proszę właścicieli o spieszne zgłoszenie. Rutkowski, Mickiewicza 28. z dw 70 406

Skład
kapeluszy damskich sprzedam korzystnie predko. Adres Kurjer Poznański z dw 70 458

Restaurację
centrum tania sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański z dw 70 454

Dom
piętrowy z rzeźnictwem istniejącym przeszło 30 lat w dobrym położeniu. Bydgoszcz, korzystnie sprzedam. Zgłoszenia pod "Dom" do Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. n w 11 232

Gabinet męski
biblioteka 2,80 mtr, biurko, stół, 4 krzesła i fotel deb. bogato rzeźbione oraz garnitur klubowy skórzone bardzo korzystnie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 006 24,89

Jadalnia
bufet 2,60 mtr, kredens, serwantka stół 24 osobowy zegar Beckera 12 krzesel skórzone, bogata rzeźba, bardzo korzystnie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 005 24,90

Saloniki
pluszowe, radioaparat 4 lampkowy odkurzacz Progress, biurko mahoniowe żaluzjiny, orzechowe bogato rzeźbione, stół do pokoju męskiego - 10 stolików do kawiarni marmurowe, siodło, masyżyni krawieckie sztućce, brzoźningówka amyalnie - dywany pluszowe kokosowe. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 004 24,92

Jadalnie, sypialnie, gabinety męskie
odda okazynie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 003 24,93

Kluby
skórzane i gobelinowe tania Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 002 24,94

Parcele
przy bramie Warszawskiej 488 kw mtr sprzedam. Cena według umowy, Spieszne oferty Kurjer Poznański z dw 70 430

Piękne meble antyczne
obrazy olejne, sztychy, porcelana, brzoźny, perski dywanik, fortepian etc. na sprzedaż. Prosimy wieścić wystawę. Antykwariat Woźna, narożnik Mostowej. z dw 70 428

Tania
sprzedaję pończochy Bemberga 2,75 3,- 3,75 4,50 zł. Ołbrzymi asortyment kolorów tylko w specjalnym magazynie pończoch A. Szymański. Poznań św. Marcina 1 przy placu św. Krzyszka. Pw 18270/1.19,60

Domek
puszczyńsko 89 sprzedam lub wydzierżawię. z dw 70 556

Wille
8 pokoi oraz dom boczny z ogrodem sprzedam Poznań Zródlana 11 przy Drodze Urbanowskiej. z dw 70 579/80

Konie
ciężarowe tania na sprzedaż. - Telefon 18 28. z dw 70 530

Drukarnię
sprzedam tania. Potrzeba 8.000. Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 70 425

Drukarnia
mala, korzenna tania. Zgłosz. Kurjer Poznański z dw 70 519

Motor
benzynowy 5 konny sprzedam. Górna Wilda 74 I. Haas. z dw 70 518

Telefon 6765
wykonanie solidnie i tania wszelkie prace malarskie. S. Torzecki, mistrz malarski, Skryta 15, m. 2. z dw 70 514

Gospodarstwo
100 morgowe ze zniwem w tem laka i las żywy i martwy inwentarz. 1 km. od kolei i szosy. Natychmiast do objęcia za wznata. Obto Pflaum, Jastrzebsko Stare, pow. Nowy Tomysl. z dw 70 513

Dom
w Poznaniu procentuje sie mies. 430 zł cena 36, wpłaty 25.000 Adres wskazuje Kurjer Poznański z dw 70 512

Sprzedam
tania mało używany regał restauracyjny. Chwaliszewo 49, I. m. 4. rw 6274

Rower
wysięgowy Rekord do sprzedania. Piekary 16/17, m. 5. z dw 60 625

Parcele
ulica Dabrowskiego, Plantacja Bukowska, śliczne położone sprzedam na dogodnych warunkach. "Osadopol". Rzeczypospolitej 9. z dw 60 053/54

Kajak
dwuosobowy sprzedam. Adres Kurjer Poznański z dw 70 516

Singera
krawiecka 120 Szyperka 3, m. 3 z dw 70 636

Sprzedam
dom z dużym ogrodem owocowym i szarym, wpłaty 20 000 Poznań, Waleka 41 a. z dw 70 623

Parcele
naprzeciw Osiedla Waresawskiego. Główna 24 Woźniak. rw 6286/7

Do jadalni
12 krzesel skórzanych rzeźbione nogi, łoczono, dobrze utrzymane, korzystnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 001 24,95

Gotownia biała
bardzo dobre wykonanie, oras gotownia debowa okazynie Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 19 000 24,96

Bufet - kredens
leżanki, kanapy, lustra obrazy, fotele do biurka, stojaki do kwiatów stoliki szachowe do robotek do gry i różne inne przedmioty tania, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 18 990 24,97

Sekretarzyk
mahoniowy bufet, szafy, łóżka, stoły, rozmaitego najtaniej Składzie Komisowym, Staszica 14. z dw 70 706/7

Łóżka
metalowe własnej wytwórni najtaniej. Półwiejska 22. z dw 70 677

Okucia
budowlane meblowe najtaniej Stanisław Wiewiór - Poznań, św. Marcina 34 Specjalny skład okuć, telefon 34-31. dw 2 936/7

Wózki
dziecięce i wszelkie przybory teraz tania. Guma 27 Grudnia 15, podwórce. z dw 70 295

Parcele
w Debcu każdej wielkości wprost od gospodarza do nabycia. Zgłoszenia Debiecka 24. z dw 70 135/6

Rzeźnictwo
kompletnym urządzeniem, mieszkaniem korzystnie oddam. - Adres wskazuje Kurjer Pozn. z dw 70 379

Kuchnie
przenośne, kafelki sprzedam. - Wojciechowski, Woźna 16. z dw 70 372

Materace
sprężynowe, nakładki, leżanki, najtaniej tylko wprost z pracowni. Wielkie Garbary 9. z dw 70 374/5

Maszyna
do pisania "Ideal" nowego typu, prawie nie używana do sprzedania. Krasieńskiego 3 miesz. 6. z dw 70 228/9

Wóz
kastowy ciężki zamienie na lżejszy. Wierzbicice 87, telefon 7403. z dw 70 339

Dom
parterowy 2 pokoje, 2 kuchnie, placem budowlanym bez hipoteki tania sprzedam, Poznań-Debiec, Brzozowa 3 Nowak. z dw 70 492/3

Wóz
mieszkalny sprzedam tania. Górna Wilda 74 I. Haas. z dw 70 517

Bufet
duży, biurko, szafy Ratajczaka 20, III. lewo. z dw 70 477

Parcele
ogród Górczynie sprzedam, Wiśniowa 83 Debiec. z dw 70 650

Samochód
Fiat limuzyna 4 osobowa okazynie za 1 200 zł i kilka innych samochodów na sprzedaż. "Autopol" Dabrowskiego 12 tel. 73-03. z dw 70 644

Radioaparat
pięciolampkowy na sprzedaż, św. Marcina 14, Ziolkowski. z dw 70 623

Lisy
srebrne oras farbowane brzoźnowe-czarne popielate od 35 zł, wielki wybór. Łajewski, Fredry 1. z dw 70 630

Skład
towarów galanterijnych w mieście powiatowym w rynku, zaraz do sprzedania z towarem, i objęciem mieszkania przy składzie. - Gdzie? wskazuje Kurjer Poznański z dw 70 500

Sprzedam
gramofon szafkowy z płytami Marsz. Focha 55 miesz. 10. z dw 70 739

Restaurację
koncesja dobrze prosperująca Poznania sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański z dw 70 742

Dom
w rynku, miasto 9 tysięcy miesz. wojsko, gimnazjum przyznaczy 4.200 zł. dzierżawę 3 pokoje dla nabywcy wolne ew. skład, zamienie na resztówkę lub gospodarstwo około 100 morg. ewtl. dopłace. Oferty Kurjer Poznański z dw 70 744

Okazja
skład kolonjalny, restauracja pełna koncesja dobrze prosperująca Inowrocławiu sprzedam towarem, urządzeniem 9000 Oferty Kurjer Poznański z dw 70 745

Lisy
okazynie sprzedam: patawofski 100 brzoźnowy 50 srebrny kanadyjski, piękny okaz 445, Latem najtaniej przeferonujemy futra nowe na miarę wykonuje pracownia futer Pawełek, Ratajczaka 14. z dw 70 733

Restaurację
3 pok. mieszkaniem korzystnie sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański, Stary Rynek nr 628

Stoje do zapraw, każda sztuka gwarantowana
pieczątki pół litra 65, 1 litr 1,20, aparaty, termometry, runki od 10 kr. poleca Marjan Lesiński, Wroniecka, narożnik Starego Rynku, Hurtownia stoji rw 6290

Blurka
szafy, stoły kuchenne, stołowe, krzesła, leżanki, lustra, różne inne meble tania Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rw 6293

Kanapki restauracyjne, stoły
marmurowe, sprzedam tania Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rw 6294

Garnitur klubowy
skórzany gobelinowy, sprzedam okazynie Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rw 6295

Kompletne jadalnie sypialnie
sprzedam tania Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rw 6296

Pianino
zakręconne, dobre bardzo tania sprzedam. Strzelecka 11, m. 4. jw 3440

Parcele
w najzdrowszej okolicy miasta do sprzedania, plany parcelacyjne i zezwolenie przez władze zatwierdzone. Zgłoszenia Bittner, Dabrowskiego 79. jw 3441

Gospodarstwo
200 morg, dobre zamienie na dom Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 70 600

Willa
dwa mieszkania, piękny ogród, 2 mg. 17.000,- Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. z dw 70 598

Młyn
przemiał 100 ctr. Kujawy, 30.000, wpłaty 20.000 Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. z dw 70 597

Młyn
przemiał 300 ctr. dom 10 pokoi, ziemia, bogata okolica, 130.000,- wpłata 30.000,- Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. z dw 70 596

Majątek
1000 mg. buraczanej, zabudowania maszynowe, piękne żniwo - 200.000, wpłaty 100.000. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. z dw 70 595

Majątek
430 mg. pszennej, dwór 10 pokoi, zabudowania maszynowe, inwentarz kompletne 125.000, wpłaty - 70.000. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. z dw 70 594

Samochód
(De Dion Bouton) w dobrym stanie 6 osobowy otwarty, sprzedam za 4.000 zł gotówką lub zamienie na inną rzecz równowartościową. Oferty Kurjer Pozn z dw 70 532

Platformy
100 ctr. i lżejsze kastowe i meblowe, szory robocze oraz wyjazdowe okazynie na sprzedaż. Dówóz, Mostowa 17a, tel. 18 23. z dw 70 529

Parcele
na Urbanowie położone przy ul. Sokola do sprzedania. Zgłoszenia Jeżycka 6, Pukarki. z dw 70 522

Ogródek
działkowy sprzedam, Tel. 77-16. z dw 70 560

Do młyna
walec (samme Girke) jak nowy pojed. 500x300 i cylinder przesiewacz (Vorsichter) sprzedam korzystnie. Młyn Tolaz, p. Janiko, pow. pow. Mogilno. z dw 70 582

Dom
w Swarzędzu I. piętro z dużym warsztatem z powodu wyjazdu tania na sprzedaż. Cena 15.000, wpłaty 10.000. Adres wskazuje Kurjer Pozn. z dw 70 566

Butle
(plecanki) do wina 5, 10, 50 ltr. okazynie bardzo tania sprzedam, tel. 77-16. z dw 70 559

Dom
w centrum miasta Bydgoszczy z powodu zmiany stosunków na sprzedaż i ewentl. zamienie na mniejszą nieruchomość. Roczny dochód 9.000 zł. Wiadomość: W. Skonieczny Bydgoszcz, Długa 44 n w 11 224

Majątki
folwarki, resztówki, gospodarstwa 364 250 220 308 216 500 250 356 300 268 408 386 206 400 300 500 230 305 380 890 668 585 524 682 664 630 850 913 563 515 820 800 517 800 872 816 705 752 680 750 624 1592 1407 1250 1720 1900 6000 1520 1100 1100 1512 2040 2300 1150 1000 22000 morg oraz kilkanaście dzierżaw, jakoteż młyny, cegielnie, kamienie, wille poleca na sprzedaż Derfert, Bydgoszcz, św. Trójcy 15, n w 11 223

Księgarnia
i skład papieru z dobra stała klientela w Poznaniu przyjmie współpracę samotna, inteligentna z gotówką 10 tysięcy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. z dw 70 694

Kasa ogniowata
okazynie tania do sprzedania A. Orłowski, Fr. Ratajczaka 15 - (Pasaż Apoło - prawo) godz. 16-18. z dw 70 612

Jadalnię stylową
nieknie rzeźbiona bardzo tania. Stolarnia, Bukowska 9. z dw 70 712

Dla stolarzy!
Lawkę stolarskie, wszelkie narzędzia, koźły do forniery, heble do żłobkowania, wiertarnia ręczna, okucia okien, drzwi sprzedam tania. Mickiewicza 9, m. 6. z dw 70 718

Parcele
2000 m. kw., śliczny ogród Jeżyce natychmiast sprzedam. Oferty Kurjer Poznański z dw 70 721

Pamiętki i Komunji św.
kubki, filiżanki, nakrycia śniadaniowe z obrazkiem komunijnym i napisem poleca "Ozłoba", Dabrowskiego 12, narożnik Mickiewicza. z dw 70 710

Plaszcz damskie
wyprzedaje gotowe, - wykonuje miarowe, - wykwintne fasony, 24-lubne w przeciągu 24 godzin. Ceny obniżone. Józef Szuster, Stary Rynek 76, I. piętro. z dw 70 576

Anodę
Philipsa, prad stały, okazynie. Stolarska 2, parter, lewo. z dw 70 633

Porcelanę Serwisy stołowe Garnitury umywalkowe Najpiękniejsze wzory Najniższe ceny
poleca "Ozłoba". Składnica porcelany i szkła Dabrowskiego 12, narożnik Mickiewicza z dw 70 709

Dlatego że tania po Porcelanę - Szkło Stoje - Aparaty
triko wprost w podwórce Wroniecka 24, Hurtownia Porcelany - Narożny - Prezenty - zupełnie tania. z dw 70 708

Skład
mały galanterijny sprzedam z powodu wyjazdu za 1 300 wraz z towarem i urządzeniem bez odstępnego za miesieczną dzierżawę 50 zł. Oferty Kurjer Poznański z dw 70 735

Samochód
reklamówka kryty Benz, na 25 ctr., elektryk światła, Starter, gotów do jazdy sprzedam za 3 500 zł. Rawicz 3, Maja 12. n w 11 246

Elektrownia
kompletna, mało używana motor 16 konny dynamówka 11 kw., tablica rozdzielcza, 60 akumulatorów bardzo korzystnie sprzedam. - Oferty Wojciechowski, Ostrów Rynek 20. n w 11 245

Białe kruki
"Cegielski" - Wzory Poezji Polskiej" i dwa oryginaly olejne W. Zamara sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański dw 3 924

Kamienicę
najdłuższej ulicy Bydgoszczy (Gdańskiej) 13 mieszkań, ogród, skład, mieszkanie wolne sprzedam okazynie. Wpłaty 30 000 lub zamienie na gospodarstwo młyn lub cegielnie. Bydgoszcz, Długa 5 "Rower". z dw 70 750

Skład
kolonjalny, koncesja, obrót dzienny 200 Gdynia-Chylonja sprzedam. Oferty Kurjer Poznański pod n w 11 249

Cegielnię
parowa sprzedam przy małej wpłacie 15 do 20 000. - Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego nr 11 248

Bezpłatnie
informuje - donki, parcele, składy różne przedmioty. - Drogo, wskaz. Kramarska 24. z dw 70 633

Dom - wille
15 do 45 000 i plac budowlany Poznań kupie. Oferty Kurjer Poznański z dw 60 873

Młynek
do owoców z kamieniami wałkami (Wlkp.). Fimmel, Nowy Tomysl (Wlkp.). z dw 60 741

Mamy zapotrzebowanie
na używany lecz w dobrym stanie, stacjonarny leżący kocioł parowy 7-8 atmosfer ciśnienia około 20 m² powierzchni ogrzewalnej. Zgłoszenie: Majętność Chwałkowo, p. Krobja, pow. Gostyn. z dw 60 740

Samochód
ciężarowy 2 tonnowy używany, kupie. Zgłoszenia Leszno, Leszczyńskich 44 skład białawców. z dw 60 231

Mleka
80 litrów codziennie potrzebuję. Zgłoszenia Kurjer Poznański z dwp 60 971

Piekarnię
cukierkarnię, dobrze prosperującą w mieście powiatowym kupie - Agencja wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański z dw 60 903

Ciężarowy
samochód używany kupie, w dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański z dw 68 892

Dom - wille
w Poznaniu lub poblizu kupie przy wpłacie 18 000. Oferty szczegółowe Kurjer Poznański z dw 60 271

Parcele
kupie, cenę i szczegóły do Kurjera Poznańskiego z dw 60 422

120 tysięcy

Dogcart
kupie. Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 551

Nieruchomość
kupie, wpłacie do 15.000. Sze-
ściopokojowe oferty Kurjer Poznański
zdw 70 678

Motor
4 lub 5 konny, prąd zmienny
500/380 woli kupie Oferty Kur-
jer Poznański zdw 70 734

6 KAMIENICE

Kamienica
w Lesznie z dużym ogrodem,
czynsz roczny 2700 zł, oprócz
mieszkania warsztatu stolarskie-
go naliczani za 30 000 na prze-
daz. Zgłoszenia: Balon Leszno,
Dworcowa, nw 11 034

Wille
5 minut od tramwaju, piękny
ogród i położenie, 6 pokoi, koin-
fort, wynajme. Oferty Kurjer
Poznański zdw 70 152

**Zarząd interesów,
administrację domów**
przyjmuje bankowe poważy, do-
wiedzony Referencje. Gwarancja.
Łaskawe zgłoszenia proszę
adresować: Warszawa skrzynka
pocztowa 81, nw 11 203

Kupię
kamienice w Poznaniu lub dużym
mieście na prowincji, wpłata do
40 tysięcy. Pośrednicy wyklucze-
ni. Oferty do Kurjera Poznań-
skiego zdw 70 237

Hallol
Willa nowa murowana 5 ubika-
cyj, 1 morgowy ogród owocowo-
warzywny wodociąg kanalizacją,
balcon basen z wodotryskiem,
2000 mieszkańców, tor kolejowy
przechodzi przez wioskę, projek-
sowany dworzec 20 minut od Pu-
szczykowa kościół szkola w miej-
scu 7 500 gotówką sprzedaje -
Ignacy Warynski Wiary poczta
Komorniki powiat poznański,
zdw 70 306

Kamienica
przy ul. Wodnej blisko Starego
Rynku z składami za 140 tysięcy.
Oferty Kurjer Pozn zdw 70 350

Kamienica
Gniezno Rynek skład, 15 000.
Kwiatkowski Gniezno Lecha 4,
zdw 70 599

Kamienice
centrum Poznania dochód usta-
wowy 80.000, cena 150.000 wpłaty
250-400 reszta amortyzacja -
druga dochód 17.500 cena 130.000,
wpłaty 70.000 pozatem wiele in-
nych poleca Gruszczyński, Pocz-
towa 90 zdw 70 578

Dom
woli od podatku dochód 3800,
sprzedam 20 000 przejęcie 15 000
amortyzacji, Czarnecki Marcina
62 II zdw 70 737

Kamienica
III piętrowa nowoczesna budo-
wana naurchliwym punkcie
Bydgoszczy, nadająca się dla le-
karsza adwokata kupca donoszą-
ca 24 000 rocznie, sprzedam oka-
zanie za 95 000 i przejęcie hipo-
teki amortyzacyjnej 50 000 po 4%
rocznie - Bydgoszcz Długa 5,
„Rower“ zdw 70 749

7 PIENIĄDZ

15 000 zł
poszukuje na I. hipoteke domu
czynszowego w Poznaniu. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdw 70 153

Złote
monety sprzedam Oferty Kurjer
Poznański zdw 69 255

Pożyczki
od 120 do 150 tysięcy złotych po-
szukuje właściciel na I. hipoteke
domu w Poznaniu wartości 400
tysięcy złotych. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdw 70 251

3 000 zł
pożyczki na przeciąg 3 lat poszu-
kuje na I. hipoteke do nieruchomości
i restauracji położone blisko
Poznania i stacji kolejowej. Procent
podług umowy i co rok wole
letniczo na I. miesiąc. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 264

Większą
pierwszomiejscową hipoteke dam-
nem 30% sprzedam. Oferty Kur-
jer Poznański zdw 70 321

Czytają
Bank Spółdzielczy Właścicieli
Nieruchomości Spółdzielca z nie-
ograniczoną odpowiedzialnością
w Poznaniu Piekary I telefon
50-50 rok założenia 1922 przyj-
muje wkłady oszczędnościowe
dyskontuje weksle - załatwia
wszelkie czynności bankowe Po-
zatem załatwia wszelkie trans-
sacje związane z nieruchomości-
mi a więc reguluje hipoteki
pośredniczy przy sprzedaży i kup-
nie nieruchomości administruje
nieruchomościami. - Przyjmie
zlecenia dotyczące woliach miesz-
kańców Przyjmuje kapitały do ulo-
kowania na zupełnie pewnych
hipotekach po dozwolonych przy-
wanych procentach nie leżąc
kosztów kapitalistom nw 10 612/3

Poszukuję pożyczki
400 zł krótkoterminowej na za-
staw. Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 572/3

**Pożyczki
krótkoterminowej**
700 zł poszukuje solidne przed-
siębiorstwo pod zastaw. Procent 35
zł miesięcznie. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 70 564/5

2 000
złoty I. hipoteka 20 morgowe-
go gospodarstwa poszukuje. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdw 70 631

5 000
słotych poszukuje I. hipoteke ka-
mienicy dam 15%. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 70 633

Z kaucją
kilka tysięcy złotych lub zabez-
pieczeniem poważnym poszukuje
inteligentny młody kupiec posady,
wstąpi jako współnik lub przy-
jmuje poważne zastępowstwo. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 591

15 tysięcy
poszukuje na I. hipoteke. Apteka
z domem bez długu. Wartość
przeszło 100 tys. Oferty Kurjer
Poznański zdw 70 592

Wspólnika
poszukuje zaraz lub później ci-
chego lub czynnego z kapitałem
20.000 do 25.000 złotych do do-
brze zaprowadzonego przed-
siębiorstwa handlowego i fabryki
cukierków, które ma własne sa-
mochody Przedsiębiorstwo mieści
się w własnych nieruchomościach
i własności jest koncesjo-
narzem Wolnego Składu Soli
nosi czystego zysku około 800.-
900.- złotych miesięcznie, któ-
ry się dzieli także do połowy.
Jako zabezpieczenie wkładu może
być dana pewna hipoteka. Zgło-
szenia pod zdw 70 584 Kurjer Po-
znański.

Pożyczki
poszukuje na pierwszą hipoteke
na majątek w zrowny 10 ha z bu-
dynkami. Dominikowski Jabło-
nowo (Pom.) zdw 70 581

6.000
pożyczki poszukuje na rok, gwa-
rancja zapewniona Oferty Kur-
jer Poznański zdw 70 696

15 000
dam na I. hipoteke nieruchomo-
ści w Poznaniu Oferty Kurjer
Poznański zdw 70 605

20 000
pożyczki poszukuje po 15% na
dom I. hipoteke. Oferty Kurjer
Poznański zdw 70 736

Monety
złote kupie. Oferty z ceną do Ku-
rjera Poznańskiego zdw 70 738

Wspólnika
czynnego z gotówką 3 000 zł celem
powiększenia wytwórni, ryzyko
wykluczone. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdw 70 662

3 DO WYNAJĘCIA

2 000
złoty 3 lata dzierżawy, ładne
mieszkanie Oferty Kurjer Po-
znański zdw 69 980

1 pokój z kuchnią
zaraz wolne wskaże Wroneńska
24 m 8 zdw 70 176

5 pokojowe
mieszkanie mansardowe zaraz lub
od 1 lipca do wynajęcia. Obejr-
zać od 4-6 Matejki 57 Infor-
macje m. 3 zdw 67 781

Mieszkanie
kompletne umeblowane 3 pokoje
kuchnia łazienka służbowa, balkon
i piętro słoneczne Wioda
sprzedam korzystnie za gotówkę.
Oferty Kurjer Pozn zdw 68 923

3 pokojowe
mieszkanie z pokojem dla służ-
cej kuchnia łazienka i przyna-
leżnościami w nowej wili w naj-
piękniejszej dzielnicy miasta -
(przy ul. Grunwaldzkiej) minucie
od przystanku tramwajowego do
wynajęcia od 1 lipca. Cena 150
zł Zgłoszenia do Kurjera Pozn.
dw 3008

Jeden
dwa i trzy pokoje kuchnia na
stałe lub letnisko. Puszczyków-
ko 69 kolonijka, zdw 69 616

5 pokoi
przynależności, słoneczne cztery
frontowe wynajmie właściciel
poważnemu lokatorowi. Zgło-
szenia Kurjer Poznański zdw 69 918

4 pokojowe
komfortowe, słoneczne. Górna
Wioda blisko centrum przyzwoi-
temu lokatorowi wynajmie go-
spodarz. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdw 69 917

Sześciopokojowe
komfortowe słoneczne wysoki
partier w pobliżu parku Wilsona
wynajmie gospodarz. Oferty Kur-
jer Poznański zdw 70 245

Dla
samotnego, starszego pana lubia-
cego wieś ogród odstąpi na stałe
pokój skromnie umeblowany,
utrzymaniem przy inteligentnej,
bezdzielnym rodzinie zdrowej ład-
nej wsi blisko Poznania 25 minut
koleją przy dworcu kolejowym,
najchętniej emerytowi, byłemu
nauczycielowi szkół powszechnych.
Cena bardzo przystępna.
Adres Kurjer Pozn, zdw 70 225

Sześciopokojowe
frontowe zaraz, Dąbrowskiego 23
II. Obejrzać 15-16, mieszkanie 4,
zdw 70 236

Mieszkanie
5 pokojowe, II. piętro, centrum,
elektryczność telefon łazienka,
zdrowe, ciepłe 220 zł Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 70 355

Dwupokojowe
kuchnia, centrum, dzierżawa 50
wskaże Zielona 3, m. 21,
zdw 70 392

Osobie samotnej
bezdzielnemu małżeństwu pokój
z kuchnią czyste, słoneczne zaraz
korzystnie we wili Aleja Rey-
monta 19, zdw 70 500

Ziemiannik
pragnie oddać od 1. 7. połowę
sweego 5 pokoi komf mieszkania,
okolica mostu Teatralnego po-
cennie własnego kosztu, najchętniej
dojeżdżającym. Zgłoszenia
do Kurjera Pozn. dw 3 901

2 pokoje
z kuchnią, meblami 1.000 zł w
tem rok dzierżawa Adres wska-
że Kurjer Pozn, zdw 69 633

Puszczykowo
jest do wynajęcia 2 pokoje ku-
chnia blisko dworca Zgłoszenia
Jasna 12 restauracja, gospodarz,
zdw 70 414

2
3 pokojowe mieszkanie od gospo-
darza. 27 Grudnia 5 m. 11,
zdw 70 398

Mieszkanie
komfortowe w wili 4 obszerne
pokoje duży balkon, taras w
najdłuższej dzielnicy Pozna-
nia od 1 września br. do wynaj-
cia. Cena 300 zł. Oferty do Ku-
rjera Pozn, zdw 70 543

Centrum
2 pokoje kuchnia łazienka, część
mebli. Seweryna Mielżyńskiego 28
partier lewo zdw 70 453

3 pokoje
kuchnia, łazienka zaraz wolne.
Dobiec. św Szczepana 18,
zdw 70 432

Mieszkanie
3 i 2 pokojowe, Górczyn, Dzien-
nik Wierzbiciec 3, zdw 70 501

Pokój
i kuchnia do wynajęcia, Ul. Żwi-
rowa 16, zdw 70 625

Wynajmę
dwa pokoje kuchnia najchętniej
urzednikowi wprost od gospodar-
za Poznań-Główna Smolna 12 b
zdw 70 249/50

Kantaka 5
2 pokoje fortepian, używanie ku-
chni na 2 miesiące, korzystnie
wydzierżawie Mieszkanie 18,
zdw 70 627

Pięciopokojowe
willa Jezycze. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 70 741

3
pokoje słoneczne kuchnia, łazien-
ka, pokój służby balkon gaz e-
lektryka z meblami odda Poznań-
ska 28/30 II, p mieszkanie 7
jw 3436

Mieszkanie
3 pokojowe wraz z meblami, 5
minut od Starego Rynku za zgo-
da gospodarza do oddania. Zgło-
szenia Kurjer Pozn zdw 70 528

Piękne
4 pokoje kuchnia, łazienka, tele-
fon centrum częściowo umeblo-
wane I. piętro, balkon korzystnie
do oddania. Oferty Kurjer Pozn,
zdw 70 523

Czteropokojowe
mieszkanie z wszelkimi wygodami
w Luboniu blisko dworca do
wynajęcia Światki elektrycznie,
chlew 1/4 morgi ogrodu. Oferty
Kurjer Pozn, zdw 70 563

Umebl. mieszkanie
dwupokojowe z własną kuchnią,
słoneczne Wioda 8 minut od So-
łaczka Czynsz 100 zł miesięcznie.
Oferty Kurjer Pozn, zdw 70 544

Od gospodarza
zaraz do wynajęcia razem lub
oddzielnie lokal narożnikowy z
urządzeniem na skąd delikatne,
sów mieszkanie trzypokojowe,
parterowe, frontowe, kuchnia,
łazienka, wygodny Matejki 48-49,
portjer pokazuje, zdw 69 319

Dwa
pokoje kuchnia gospodarz Długa
3 m. 9, czynsz rok zgóry,
zdw 70 617

Pięć
pokoi kuchnia odnowione. Gospo-
darz, Długa 3 m. 9, zdw 70 616

Dwa
pokoje partier centralne ogrzewa-
nie na biuro lub kawalerskie mie-
szkanie może wstawić meble. -
podwórce, Stary Rynek Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 611

Trzypokojowe
wolne, Dobiec Wisłowa 102,
zdw 70 601

Czteropokojowe
duże, pokój służący etc., nowa
willa, uroczyste położone, Jezycze,
blisko Kaponiery, czynsz 220 zł
zgóry. Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 630

8 pokoi
kuchnia, Wrocławka 3, I. pię-
tro, po Związku Lekarzy, na cele
biurowe lub handlowe od 1 lipca
do wynajęcia odpowiednie dla
lekarsza lub adwokata. Zgło-
szenia: właściciel Schubert, Wroc-
ławska 3, m. 8, od godz 10-11
i 3-4, zdw 70 675

4
pokoje, komfort, ul. Ostroga,
od 1 lipca, zdw 70 667

9 SZUKA MIEZK.

Od zaraz
lub później szuka mieszkania
2-3 pokojowego starsze, spokoj-
ne małżeństwo najchętniej przy
centrum nie wyżej drugiego
piętra wprost od gospodarza -
w w. m. Zgłoszenia Kur-
jer Poznanski zdw 52 118

2-3
pokojowe mieszkanie z wygodami
wprost od gospodarza słoneczne
poszukiwane, Warunki Kurjer
Poznański zdw 69 553

Mieszkania
3-4 pokoi wygodami poszukuje
wprost od gospodarza, ewentl.
dzierżawa zgóry Oferty do Ku-
rjera Pozn, zdw 69 710

2-3
pokoi z kuchnią komfort, słonecz-
ne poszukuje poważny reflektant,
ewentl. czynsz zgóry lub zwrot
kosztów remontu. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdw 69 903

Poszukuję
4-6 pokojowego słonecznego mie-
szkania na Łazarzu. Zgłoszenia
Solacz, Ślaska 5, prof. J. Syp-
niewski, zdw 69 933

4-5
pokoi poszukuje od 1 lipca. Oferty
Kurjer Poznański zdw 69 260

Poszukuję
mieszkania 4-5 pokojowego, oko-
lica Jezycze od 1 sierpnia. Pośred-
nicy wykluczeni Oferty Kurjer
Poznański zdw 69 846

5
pokoi potrzebne od 1 lipca. Dr.
Smoliński, Grudnia 19, zdw 69 262

Poszukuję
mieszkania 3-6 pokojowego, I.
piętro wprost od gospodarza od
1. 8. okolica Matejki, Mickiewi-
cza. - Oferty Kurjer Poznański
zdw 69 232

Mieszkania
4 pokojowego z komfortem w
centrum nie wyżej II. piętra, po-
szukuje pewny płatnik Zgłosze-
nia Kurjer Pozn, zdw 69 899

3-4 pokojowego
wygodami poszukuje wdowa z
stałą pensją wprost od gospo-
dara zaraz lub 1 lipca Oferty Ku-
rjer Poznański zdw 70 188

Mieszkania
4 pokojowego, do 11 przy śró-
dmieściu. Ewentualnie czynsz zgó-
ry. Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 190

Poszukuję
pokoi i kuchni od gospodarza
małżeństwo bezdzietne. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 195

Małżeństwo bezdzietne
szuka pokoi z kuchnią za dzier-
żawę miesięczną do 35 zł lub za
1/2 roku zgóry wprost od gospo-
darza Urząd stały Oferty Ku-
rjer Poznański zdw 70 197

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje centrum
mieszkania 3 do 4 pokojowego
wprost od gospodarza. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 199

Dwupokojowe
mieszkanie potrzebne od wrze-
śnia ewentl. wcześniej. Warunki
Kurjer Poznański zdw 70 357

Poszukuję
od 1 października ewentualnie
wcześniej 5 pokojowego mieszka-
nia z wszelkimi przynależnościami,
nie wyżej II. piętra, wprost
od gospodarza. Zgłoszenia proszę
skierować do ekspedycji Kurje-
ra Poznańskiego zdw 70 207

Urzednik
szuka małego mieszkania wprost
właściciela, czynsz zgóry. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 212

Poszukuję
5 pokoi wprost od gospodarza. -
Oferty Kurjer Pozn zdw 70 235

Poszukuję
mieszkania pokoiu kuchnią, par-
ter lub suteren, cokolwiek zgó-
ry. Pośrednicy wykluczeni. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 305

Urzednik
etatowy poszukuje 2-4 pokoi,
czynsz do 100 zł Szczegółowe
oferty Kurjer Pozn, zdw 70 289

Pięciopokojowego
mieszkania z przynależnościami
poszukuje się za miesięczną
dzierżawą około 150 zł wprost od
gospodarza. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 70 252

Mieszkania
2 pokojowego kuchnia możliwie
centrum, poszukuje urzednik na
stałym stanowisku państwowym
za dzierżawę zgóry do 50 złotych
miesięcznie. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 70 334

Emeryt
wyższy urzednik szuka mieszka-
nia 2-3 pokojowego, wygodami,
centrum I. piętro partier, od go-
spodarza 1/2 roku zgóry. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 349

Małżeństwo
oboje na stałe posiadze poszu-
ka 1 do 2 pokoi z kuchnią od go-
spodarza. Oferty cena Kurjer
Poznański zdw 70 376

Próżnego
pokoiu szuka małżeństwo na sta-
łym posiadze. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 70 377

Mieszkania
2-3 pokojowego od gospodarza.
Oferty Kurjer Pozn, zdw 70 420

5-6
pokoi poszukuje, najchętniej w
okolicy ul. Ślowskiej. Oferty
do Kurjera Pozn zdw 70 491

Mieszkania
dwupokojowego kuchni od gospo-
darza, czynsz zgóry według ugo-
dy Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 479

Mieszkania
1-2 pokoi kuchnia poszukuje
ewentl. dzierżawa zgóry. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 473

Poszukuję
2-3 pokojowego mieszkania w
śródmieściu partier lub I. piętro,
komorne zaplate 1-2 lat zgóry.
Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 465

Mieszkania
2 pokojowego poszukuje banko-
wicz. Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 460

Mieszkania
dwupokojowego poszukuje. Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 459

Mieszkania
1-3 pokojowego pewni punktu-
alni, troje osób Czynsz przystęp-
ny - rok zgóry Oferty Kurjer
Poznański dw 3018

2-3 pokoi
frontowych z przynależnościami
szukam wprost od gospodarza.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 70 626

Mieszkania
4 i 5 pokojowego szukam zaraz.
Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 731

Poszukuje
2 pokoi kuchnia; urzednik etato-
wy możliwie centrum za dzier-
żawę zgóry czynsz do 50 zł Oferty
Kurjer Poznański zdw 70 727

Urzednik kolejowy
poszukuje 2 wgl 3 pokoi kuchni
od 1. 7. w Poznaniu. Płaci rok
zgóry. Oferty z podaniem wa-
runków Kurjer Pozn, zdw 70 520

Próżnego
pokoiu wprost od gospodarza po-
szukuje. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdw 70 557

3-4
pokojowego mieszkania w cen-
trum poszukuje zaraz. Mogę dać
komorne 1-2 lata zgóry lub od-
stępne. Zgłoszenia Kurjer Pozn,
zdw 70 607

Wprost od gospodarza
3-4 pokojowego mieszkania
ewentualnie dzierżawa zgóry,
poszukuje sędzia okręgowy. Zgło-
szenia Kurjer Pozn, zdw 70 684

2-3
pokoi z kuchnią poszukuje od 1.
7. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 70 672

**10 ZAMIANA
MIESZKANIA**

Trzypokojowe
czyste, słoneczne zamienie na
2 pokojowe, wygodny pokoiok. -
Kurjer Poznański zdw 70 283

Zamienie
5 pokoi komfort hol przy Zoo-
logu na mniejsze Oferty Kurjer
Poznański zdw 70 848

Zamiana
5 pokoi komfort, na 2-3 pokoje
nie wyżej II. piętra komfort cen-
trum. Oferty Kurjer Poznański
zdw 70 421

Kto
odstąpi stróżostwo otrzyma mie-
szkanie. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdw 70 464

11 POKOJE UMEBL.

Pokoje
jasne, słoneczne, Matejki 60 mie-
szkanie 3 umowa godz. 2-3,
zdw 69 594

Centrum
2 pokoje umeblowane łączne, sy-
nialny mieszkalny, Cieszkowski-
ego 1 mieszkanie 5 zdw 67 156

Słoneczny
frontowy parterowy od 15. VII
Grunwaldzka 5, zdw 67 598

Ładny
frontowy balkonem, elektryczno-

Niekrepujący
na 1 lub 2 osoby. Śniadek 30.
m. 9. zdw 70 406

Eleganckie
jedno — dwuosobowe (gabinet, sypialnia) wynajme. Pocztowa 21. 1. mieszkanie 4. zdw 70 455

Dwuosobowy
z utrzymaniem. Mickiewicza 18. mieszkanie 7. zdw 70 364

2 pokoje
lub pojedyncze, salon, sypialnia, umeblowane łazienka, balkon centralne ogrzewanie, słoneczne komfort — srodmieście, wejście klatka schodowa Wroniecka 6/8. m. 12. zdw 70 515

1 — 2
pokoje umeblowane. Pl. Nowomiejska 9. mieszkanie 6. zdw 70 509

Małżeństwu
Poznańska 27. m. 4. jw 3442

Pokoje
2 umeblowane z 4 wspaniałym pianina i kuchnią. Zaułek Katarzyński 4. parter. jw 125

2
pokoje frontowe słoneczne niekrepujące z elektrycznością od 1. 7. Szewska 11. m. 4. zdw 70 646

Czysty
Zamku blisko, parter, jednoosobowy, dwuosobowy solidnym. — Składowa 1 m. 16. zdw 70 648

Centrum
pokój także przyjezdnym. Kreta 4 II. prawo. zdw 70 649

Dwa
ładne pokoje słoneczne z balkonem i elektrycznością. Ogładać po południu. Jasna 10. m. 4. zdw 70 624

Inteligencji
korzystnie niekrepujący. Fielitz. Dąbrowskiego 24. zdw 70 732

Pokój
dwuosobowy Wielkie Garbary 6 mieszkanie 6 zdw 70 729

Pokój
elegancki panom. Plac Bernardyński 2. m. 4. przed południem. zdw 70 726

Gimnazjastom
dobre utrzymanie pomoc. pianino. Goderska Półwiejska 2. zdw 70 720

Pokój
umeblowany dla 2 lepszych panów. Małe Garbary 7. m. 5. rw 6 298

Pokój
wynajme Dąbrowskiego 36. m. 7. jw 3432

Słoneczny
pokój tania. Słowackiego 32. m. 6. jw 3433

Pokój
zaraz. Kraszewskiego 14. I. m. 5. jw 3439

Kręta
4. mieszkanie 12. zdw 70 531

Słoneczny
wprost z schodów. Marynarska 8. mieszkanie 3. zdw 70 525

Pokój
na biuro z telefonem od 1. 7. — Św. Marcina 14. m. 2. zdw 70 577

Pokój
osobne wejście pań — panów. — Szumigala Półwiejska 37. zdw 70 558

Pokój
słoneczny 1 lub 2 osób. Skryta 2. m. 7. zdw 70 697

Jasna
wejście Zaczę 2 II p. mieszkanie 4. elegancko umeblowany pokój od 1 lipca z utrzymaniem lub bez. zdw 70 610

Panom
dwuosobowy. Wrocławska 13. m. 11. zdw 70 608

Małżeństwu
wynajme. Wilda. Wybickiego 2. m. 10. zdw 70 606

2
dobrze umeblowane z całkowitym utrzymaniem lub bez u nie mieckiej pani. Przemysłowa 40. II. lewo. zdw 70 687

Dwuosobowy
Wierzbicice 40 mieszkanie 9. zdw 70 674

Dwa
duże, frontowe, słoneczne, meblami lub próżne ewentualnie utrzymaniem kuchni wynajme od 1 lipca — bezdzietnemu małżeństwu nie wykluczone. Matejki 44. I. mieszkanie 3. zdw 70 608

Małżeństwu
inteligentnemu, bezdzietnemu lub panom. Królowej Jadwigi 1. m. 9 zdw 70 651

12 SZUKA POKOJU

Urzędnik
szuka pokoju niekrepującym wejściem u samotnej osoby względnie małej rodziny elektryczność, utrzymaniem łazienki. Oferty Kurjer Poznański zdw 60 192

Próżnego
pokoju z osobnym wejściem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 534

Pokoju
klatki schodowej zupełnie niekrepującego, łazienka. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 193

Pokoju
taniego niekrepującego szuka kandydatki medyk. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 652

Próżnego
pokoju poszukuje nauczycielka od września, przy Niegolewskich lub najbliższej okolicy. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 200

Kawaler
zakładający kancelarię poszukuje pomieszczenia. Glatzel, Toruń, Rabiańska 22. Pw 18 998-64.158

Próżnego
dużego pokoju z łazienką ewentualnie poszukuje od 1 lipca. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 69 998

Centrum
słonecznego eleganckiego pokoju ewentualnie utrzymaniem poszukuje lekarka. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 526

Pokoju
próżnego słonecznego, z wyłączeniem ogrzewania centralnego, poszukuje starszy kawaler. — Oferty Kurjer Poznański zdw 70 686

13 LOKALE

Skład
z pokojem kuchnia wynajme. — Oferty Kurjer Poznański zdw 69 593

Biurowe
pokoje odnajme Pocztowa 23. m. 5. Pw 18 935-24.15

Ubikacje
w domu fabrycznym, centrum, częściowo odstąpię. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 296

Stajnia
na 2 lub 1 konia do wynajęcia. Ul. Działyńskich 3. zdw 70 318

Poszukuje
lokalu na mały przemysł okolicą Focha. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 277

Ubikacje
jednej lub więcej na przemysł. — Skład poszukuje ewentualnie przeróbki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 437

Ubikacje
suterenu na warsztat wynajme. Zgłoszenia Lutnia. Gwarna 16. zdw 70 538

Pokój
biuro srodmieście parter, oddam Oferty Kurjer Poznański zdw 70 511

Ubikacje
parterowe 80 m. do wynajęcia. Wybickiego 5. zdw 70 502

Poszukuje
składni towarów krótkie blawy. z mieszkaniami na prowincji. Oferty Kurjer Poznański rw 6280

Ubikacje
w srodmieściu na przemysł lub składnicę i to: hala parterowa z rampą i kantorem ca. 150 m² jest zaraz od wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznański zdw 70 638 albo telefon 31-23.

Biurowy
pokój, telefon centrum, parter. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 524

Ubikacje
z maszynami — bez plac ogrodu. — Jaskowska. Strzelecka 14 a. telefon 11 65. zdw 70 673

Sutereny
przy ulicy Tylne Chwaliszewo. jasne, 120 m². nadające się na każdy przemysł, ewentualnie można przy tem urządzić mieszkanie. Zgłoszenia — Gatacki, Grochowe Łąki 7 zdw 70 665

Ubikacja
duża z telefonem wolna Zgłosz. Stary Rynek 55 m. 4. zdw 70 718

14 DZIERŻAWY

Ubikacje
przemysłowe 60-1100 kw jasne także kocioł parowy przy stacji wodociągowej, ewentualnie nieruchomości sprzedam „Renoma” Wielkie Garbary 1. Pw 16 016-14.57

Skład
kolonialny, do objęcia 2.000. Olshewski, Puszczykowo 69. zdw 69 617

Wydzierżawie
pierwszorzędny interes rzeźnicki, 36 lat w pełnym biegu położenie bardzo dobre, zapęd gazowy, wolne mieszkanie, na prowincji. — Urządzenie składowe warsztatu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 961

Zabudowania
fabryczne na każdy przemysł, 800 kw m., z biurami, podwórzem, do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 316

Stajnie
również ubikacje na warsztat składnicę wydzierżawie, Wierzbicice 37 telefon 7408. zdw 70 340

Mały browar
na górnofementujące piwa od roku 1909 bez przerwy w biegu, jest z powodu starości i wadliwego zdrowia wydzierżawie do odstąpienia w Poznaniu. Do objęcia potrzeba parę tysięcy złotych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 70 186

Skład
suterenu przy Zielonej 7. powierzchni 40 mtr. kw., do wydzierżawienia. Zgłoszenia u dozorczy zdw 70 311

Gospodarstwo
84 morgi w okolicy Neki obsiane z kompletnym żywym i martwym inwentarzem do wydzierżawienia. Do objęcia 4 500 w tem rok dzierżawa. Objęcie od 1. 7. 32. Kłuczyński, Poznań, Grochowe Łąki 7. m. 4. zdw 70 503

Warsztaty
garaże do wydzierżawienia. Głobisz. Kwiatowa 4. zdw 70 353

Poszukuje
bufetu na rachunek ewentualnie posady kierownika. Dam wysoka warańcie. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 445

Hotel
bez konkurencji z pełną koncesją, salą składem kolonialnym z podwodą zmiany stosunków rodzimych korzystnie do wydzierżawienia Zgłoszenia Kurjer Poznański rw 6260

Kolodziejstwo
w Poznaniu dla taśmowa z za pedem na mne wroby drzewne zaraz wydzierżawie Górczyńska 14. parter zdw 65 323

Dzierżawa
59 morgi blisko Poznania od właściciela, objęcie 3.500. Rutkowski, Grobla 29. zdw 70 386

Dzierżawy
majątku od 300 do 1.500 morgi szukam. — Łaskawe zgłoszenia wprost od właścicieli Kurjer Poznański zdw 70 220

Piekarnie
poszukuje dzierżawy dla poważnych reflektantów Górczyński. I. Nowocław. Mikołaja 30 zdw 70 593

Willa
z ogrodem ośmiopokojowa, z komfortem, w centrum Bydgoszczy do wynajęcia od 1. 7. Zgłoszenia pod „Willą” do Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. nw 11 235

300 morg
przy Poznaniu, dobrej ziemi, wydzierżawie na 8 lat pod dobrymi warunkami. Adres Kurjer Poznański zdw 70 693

Cegielnię
wydzierżawie lub przyjąć wspólnika celem uruchomienia. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego, Wronki. nw 11 247

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Hel
willa nad morzem pokoje z całodziennym utrzymaniem lub bez na lipiec sierpień do wynajęcia. Ceny przystępne. Dr. Łukowicz, Chojnice — Pomorze zdw 69 017

Wisła
śląsk Cieszyński pensjonat „Zofjówka” poleca pokoje z utrzymaniem. zdw 70 053

Letnisko
Majątek ziemski wśród gór, lasów jezior najpiękniejszej okolicy Szwajcarii Kaszubskiej przyjmuje gości. Sport wodny. Wyborna kuchnia. Całkowicie utrzymanie dziennie zł 8. Pierwszorzędne referencje. — Zgłoszenia przyjmuje: Majątek Dolna Brodnica, poczta i tel. G. Brodnica (3) pow. Kartuzy (Pom.) stacja kol. Kartuzy dp 3726

Ziemiański pensjonat „Krzysia”
położony centrum, Zarząd zeszłoroczny. Pw 18 599-21.84

Zakopane — „Januszek”
Chalubińskiego, pensjonat, adwokackiej Rybickiej. Kuchnia obfita na masło. Piękny ogród, nowy park świerkowy. Ceny niskie. dw 3316

Zakopane - Bristol
Najtańszy luksusowy hotel-pensjonat. Pokoje od zł 5. — z utrzymaniem od zł 12. Idealne warunki wypoczynkowe. W sezonie codziennie dancie w ogrodzie lub na sali Chorych bez względu nie przyjmujemy. dw 3 854

Szczawnica — willa Szalay
centrum słoneczne pokoje balkon. pierwszorzędne utrzymanie. Ceny znacznie niższe zdw 69 733

Rabka
Zdrój Willa „Japanka” poleca pokoje z utrzymaniem po cenach niskich we wszystkich sezonach. nw 10 830

Rabka Zdrój
pensjonat Witoldówka, blisko lasów w pokojach bieżąca woda ciepła i zimna telefon 79. — Kuchnia wykwinna, ceny niskie. nw 10 833

Krynica
Wielkopolska” Drów Moleńców rendez-vous Ziemi Zachodnich Odrebnie: internet wzorowy panienek. Zadać prospektów zdw 44 943

Zakopane - Bukowina
Willa Wierchy poleca pokoje z utrzymaniem dziennie 7 zł. Piękne położenie przy Domu Ludowym Odżywianie 5 razy dziennie. Informacje Poznańska 26 m. 8 zdw 65 098

Francuz profesor gimn.
(żonaty) za letnisko z utrzymaniem w przywójtwej rodzinie proponuje lekcje. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 823

Dwór ziemiański
pod Kaliszem przyjmuje letników ze sfer inteligentnych. Poczta i kościół w miejscu. Dziennie 5-7 zł. Koźminek, ziemia Kaliska. zdw 67 948

Puszczykowo
Willa Ostoja poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem w 4.75 Zgłoszenia Stow. Św. Zyty, Piekary 2. zdw 69 336

Nowoczesny pałac
w uroczym położeniu oddzielnego dwuosobowe pokoje z wykwintnym utrzymaniem 5 do 7 zł dziennie. Plaża, łódki jezioro. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 66 509

Rabka
Pensjonat „Helos” komfortowy. Ceny przystępne. Oktawia Piechocka. Telefon 70. nw 11 098

Ślicznie
położone dwa pokoje przy wodzie, lesie, stacji blisko Poznania dla małej rodziny. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 655

Dia
3 osób poszukuje letniska, lipiec, w lesistej okolicy z dobrym utrzymaniem. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 69 634

Weranda
na kąpielie słonecznej, kościom. — Puszczykowo 69. kolonijalka. zdw 69 418

Letnisko
wieś, lasy, rzeka jeziora, radio. Utrzymanie 4 zł. Zgłoszenia na lipiec i sierpień. Raith, Chojno, poczta Mokrz. zdw 69 597

Poronin
pensjonat „Renoma”. Radio, biblioteka, gry towarzyskie. Utrzymanie pięciorazowe. Lipiec od 6 zł. zdw 69 188

Dom
na wsi kompletne umeblowany wydzierżawie śliczne letnisko jezioro, las zdrowa okolica. Informacje św. Marcina 68. godz. 12-2. Zakrzewska. zdw 70 000

Zduście w zaradku
czyhające choroby! Uzdrowiające siły radioaktywnych jodobromowych solanek, borowin, klimat podgórski — Jastrzębia, Zdroju (śląsk) ulecz Was! Prospekty wysłał Zakład Kąpielowy. nw 11 195

Park
las, woda, tenis, radio, fortepian. Informacje — Focha 41. m. 16. Schneider. zdw 69 932

Puszczykowo
47. willa Zofia, uroczę położenie, pokoje słoneczne, kuchnia wyborna. zdw 70 016

Poszukuje
letniska z utrzymaniem opieką do 100 złotych miesięcznie dla 14 letniej gimnazjastki. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 354

Ostrowo
nad pełnym morzem, wielka plaża pensjonat „Bałtyk”, dobre utrzymanie pod kierownictwem właściciela Dettlafa. Cena 6. — dziennie. Zgłoszenia poczta Kąkolewo wieś Ostrowo, zdw 70 241

Pensjonat
„Helena” w Chałupach przedmieście do Jastarni. Polecam pokoje z całodziennym utrzymaniem Ceny od 7 zł do 9, na lipiec. Adres Jastarna pensjonat „Helena”. zdw 70 328

Wypoczynek
majątek w Obornikach, okolica piękna, zdrowa i sucha, las i rzeka. Kuchnia wykwinna 5 zł Zgłoszenia „Par” Poznań. 55.351 Pw 18 992-55.351

Letnisko
wieś, las, woda, tania Strzelecka 26. m. 6 zdw 70 434

Kto
przyjmuje na letnisko małżeństwo z trójmiem dziećmi dla poratowania zdrowia, wzajemnie pierwszorzędnej pracy krawieckiej, Kushnerkiej. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 400

Puszczykowo
pensjonat Sielanka pokoje całodziennym utrzymaniem od 4.50 — werandy, las woda słoneczna radio zdw 70 457

Hel
„Santa Lucia” poleca pokoje. — Zadać prospektów. Rafowska. nw 11 026

Hel
„Kujawińska” znany z dobrej kuchni pensjonat Marii Dąbrowskiej. Opieka dla młodzieży. Pw 18 636-62 230

Pokoju
Puszczykowsku blisko wody na lipiec i sierpień. Podbielska, Wielkie Garbary 40. zdw 70 431

Letnisko
dwupokojowe, kuchnia, łóżko, las woda Mosina, Schildknecht. zdw 70 507

Żegiestów - Zorza
poleca pokoje schłodzone z balkonami już od 2 zł. Z utrzymaniem 6 zł dziennie. zdw 70 568

Poronin
Willa „Poroniana” poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem, kuchnia smaczna i zdrowa, ceny umiarkowane; dawniejsza dzierżawczyni Ollasówki. zdw 70 588

2 pokoje
do wynajęcia na letnisko w Kórniku. Oferty do Kurjera Poznański zdw 70 569

Letnisko
dwa pokoje umeblowane, pianino, kuchnia jezioro, las, wynajme. Wiśniewska, Rogierówko, p. Kiekrz. zdw 70 664

21 ZGUBY

Zgubiłem
dnia 13 bm. portfel, którym znajdowały się świadectwa ogrodnicze i powołanie wojskowe. Uczelwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Wiktor Maćkowiak, Zabikowo, ul. Rejtana 3 zdw 70 233

Panna
zgubiła czwartek rano od Focha 35. mieszkanie 3, do śniadek zegarek pamiątkowy brzoziolate. Oddawca wynagrodzenie! zdw 70 327

Plaszcz
zamieniony dnia 13 b. m. pociąg Rokitnica proszę odebrać za zwrotem. Poznań. Stary Rynek 60, mieszkanie 8. zdw 70 314

Broszke
(koszyczek) z grubym wygnatowaniem. Plac Sapieżyński 5. parter prawo. zdw 70 450

Zgubiony
wykaz osobisty na nazwisko Władysława Deresiewiczówna uniwersytetowi. jw 3438

W srode
zginął w okolicy placu Bernardyńskiego piesek „Foxterrier”, biały z dwoma czarnymi plamami na grzbiecie, kuleje lekko na tylną łapkę wabi się „Bobus”. Oddać za wynagrodzeniem — za telefonować pod 16 64 lub 66 84. zdw 70 685

16 OSOBISTE

Thadée
La repouse est au Kurjer Poznański zdw 70 552. Alice.

Za
długi mej żony Agnieszki nie odpowiadają J. Madry, Kościan. nw 11 250

20 LICYTACJE

Parcele
budowlane różnej wielkości sprzedawane w najbliższej licytacji w dniach 25 i 28. czerwca oraz 2 lipca o godz. 17. Zarząd Gminny w Junikowie, poczta Poznań 7. Informacyjnie udziela się w Soleczynie. zdw 70 571/4

22 ROZMAITE

Autobus
do wycieczek wolny Oferty Kurjer Poznański zdw 67 877

Przepisuje
szybko tania na maszynie Piekary 22. m. 52. zdw 70 475

Pluskwy
z zarodkami wyteplam radykalnie wydmieniem gazami trującymi. Teple szczury, robactwo z powodzeniem tania Wawrzyniak (Amicusz Nastepca). Rynek Łazarzski 4. mieszkanie 4. zdw 37 030

Trykoty
kapielowe, damskie, dziecięce w wielkim wyborze po cenach niskich poleca Fabryka Bielizny J. Schuber, Wrocławska 3 Pw 18231-20.53

Na wyjazd
niezbędne garsonki, swetry, jumpy, pullovery, kostiumy kąpielowe itp. również przeróbki wykonuje „Triton” Pocztowa 23. Pw 18 612-23.144

Sanacje przedsiębiorstw
dobrowolne umowy z wierzycielami w przemyśle i rolnictwie realizuje ksiąg ekspertyzy finansowe, przeprowadza Biuro rewizyjne-buchalteryjne Józef Maczyński Chelmońskiego 9. telef. 7637 zdp 68 483

„Sztuczna tkalnia”
Kunst - stoperei
Przyjmujemy do naprawy: dywany, kilimy oraz różnej formy dywany w ubiorach męskich damskich jedwabnych firanach swetrach i obrusach. Ceny przystępne. ul. Piekary 18 I p. zdw 68 790

Koldry
przerabiam, poszywam. Smoczyńska Kwiatowa 8. zdw 69 410

Obiady — Obiady
smaczne tania 3 Maja 7 I. pięt. Kawalerowa srobnijcie!! zdw 69 551

85 groszy
kapielowe spodnie
kapielowe całkowite od 1.75 Palety pławowe od 3.90 skarpetki dziecięce od 0.35, damskie 0.50 Bezrękaniki. Jedwabne 2.75 bluzki jedwabne od 5.70 siatkiowe jedwabne od 3.50 pantalonki jedwabne 1.45. Milonci 3.25. największy wybór najtaniej tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40 naprzeciw Wodnej. zdw 70 442

Pracownia Gorsetów „Wanda”
Gorsety na miarę Gorsety gotowe — Pasy do cięży — Paseczki; sportowe Biustonosze wszelkiego rodzaju Reparacje gorsetów Ratajczka 27 parter. zdw 70 485

Dzwon
25-20. Posłańcy „Express” załatwiają wszystko. 27 Grudnia 16. zdw 69 549

Żaluzje
tania naprawa. Prusa 19. mieszkanie 15. Welman. zdw 69 904

Wyraźne i czytelne pismo

jest koniecznym warunkiem przy wszystkich zleceniach ogłoszeniowych, — jeśli się chce uniknąć błędów w gazetce i niepotrzebnych wskutek tego nieporozumień. Otrzymujemy często ogłoszenia tak nieczytelnie napisane, że wskutek koniecznego odniesienia się do inserenta, ulega zamieszczenie niepożądanego zwole.

Za błędy, powstałe wskutek niewyraźnego pisma na zleceniach ogłoszeniowych, odpowiedzialności nie bierzemy.

Administracja.

Szyje

solidnie po domach Wały Królowej Jadwigi 2 m 9. zdw 70 691

OŻENKI

Kawaler

przystojny brunet lat 31, kupiec, fachowiec z własną egzystencją, muzykalny, woli wstąpić w cel matrymonialny korespondencją z religijną, sympatyczną panią od lat 19-26. Cośkolwiek majątku mile widziane, lecz niekonieczne. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego nr 11 218

Panna

przystojna, gospodarna, lat 35, zamek rodzinny, dzielna w kupiectwie posiadająca 2 000 zł. 2 pokójowe urządzenie, kompletna wyprawa pozna odpowiedniego pana celem zamążpójścia. Panna wie zdrowi, dobrego charakteru, szuka życzliwych ofert. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 232. Rzecz traktuje poważnie.

Dla

moj znajomej blondynki, lat 28, wysokiej przystojnej, pełnej figury, poszukuje znajomości pana średnim wieku celu matrymonialnym. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 911

Kawaler

lat 49 szuka starszej panny, cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 200

Kawaler

młody przystojny inteligentny, pozna pania materialnie niezależną. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 261

Samotny

inteligentny rzemieślnik, średnio go wieku, posiadający niewielki interes, poszukuje współdziałki, cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 268

Wdowiec

właściciel zakładu elektrotechnicznego, własnej nieruchomości, ewangelik, samodzielnie egzystencji, ożeni się z posadzoną panną do lat 40. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 292

Szatynka

lat 28 inteligentna i niebledna, z braku znajomości panów pragnie nawiązać korespondencję z panem na stałe posiadzie w celu matrymonialnym. Tylko poważne oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 70 332

Kawaler

pozna panna lub wdówkę bezdzietną, miłą, dobrą zamążną. Pośrednictwem krewnych mile widziane. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 335

Rekord!

Biurowa matrymonialna doprowadza do skutku małżeństwa wszystkich sfer. Skarbowa 15 tel. 40-18, zdw 70 433

Szlachetny

mężczyzna lat 29, z lepszym wykształceniem zawodowym, po przednio na kierowniczym stanowisku w fabryce, poszukuje religijnej sympatycznej towarzyszkicy z majątkiem celem powiększenia przedsiębiorstwa własnego. Książkowe nauczycielki mile widziane. Zgłoszenia z fotografią dyskretnie, dziesiątkami do Kurjera Poznańskiego zdw 68 531

Panna

lat 24, posiadająca 10 000 wyjdzie zażam. Biuro „Przyszłość” Pamiątkowa 9, zdw 70 401

Kawaler

lat 42, posiada mieszkanie, 7 tys. gotówki poszukuje skromnej, młodej żony. Kurjer Poznański zdw 70 373

Kawaler

lat 26 z własnym przedsiębiorstwem pozna panie zgrabną, chętnie krawcowa celem ożenku. Cośkolwiek gotówki lub mieszkania pożądane. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 535

Szatynka

przystojna lat 21 inteligentna, muzykalna pragnie poznać przystojnego pana na poważnym stanowisku, cel matrymonialny. — Oferty Kurjer Poznański zdw 70 548

Kawaler

lat 28, przystojny z brzozy rzeźniczej ożeni się z panną blondynką miłego charakteru. Majątek ca 6 000 8 000 zł pożądany dla wspólnego dobra. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 452

Kawaler

przystojny lat 30 posłubił pania, która dopomoże 1400 gotówkę zabezpieczyć. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 280/1

Wdowa

lat 42 posiadająca interes dobrze prosperujący pozna pania gotówką od 5 000 celem zamążpójścia. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 748

Udzielam

książkowości rolkowej. — Oferty Kurjer Poznański zdw 70 232

Maturzystka

udzieli korepetycji na czas wakacji, najchętniej w majatku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 903

25 MUZYKA

Repertuar

na orkiestrę salonową sprzedam zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 006

Kwartet

lub trio dobre na wieczór taneczny potrzebny. Oferty cena Kurjer Poznański zdw 70 247

Pianino

do grania, ćwiczenia. Oferty Kurjer Poznański 8rw 126

Pianino

tanio do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 183

26 ROZRYWKA

Czytajcie!

W Wypożyczalni książek Z. H. — anekiej wszystkie nowości polskie francuskie, książki dla młodzieży. Na wakacje abonament zniżony Dąbrowskiego 1 nar. Jasnej otw 9-6-tej. Pw 18 561-21.02

Miły pobyt

„Paryżanka” Półwiejska 30, — Koncert artystyczny, zdw 70 699

Wypożyczalnia książek

wszystkie nowości tylko 1.50 miesięcznie. Księgarnia Antykwarjat, Półwiejska 38, zdw 70 602

27 SZUKA PRACY

Opuszczenia do 30 sów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenę drobnych

Nauczycielka

szuka umiessenia lipiec, sierpień wieś kościelna, miasteczko. Za utrzymanie da lekcje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 738

Praktyki aptecznej

w Poznaniu poszukuje starszy student farmacji zrazu szpitalne od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 312

Dziewczyna

samodzielnie gotująca szuka posady zaraz wzd. 1.7. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 007

Dziewczyna

uczciwa do wszystkiego skromnym gotowaniem dobrmi świadectwami szuka posady zaraz. — Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego Kostrzyn nr 11 215

Dziewczyna

z wioski uczciwa czysta do wszelkich prac domowych poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Kostrzyn nr 11 215

Elewa

początkującego na wieś wykształcenie handlowe nawskroś uczciwego piniego fizycznie dobrze rozwiniętego, wysokiego wzrostu, jedynie za utrzymanie kto przyjmie? Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 69 987

Panienska

wychowawczyni dzieci znająca szycie, robotki ręczne poszukuje posady zaraz z dobremi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 615

Ogrodnik

biegły handlowiec obeznany w swym zawodzie, hodowli najwcześniejszej, poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 892

Młodsza nauczycielka

z ukończoną nauką poszukuje posady biurowej za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 919

Rolnik

kawaler trzydziestoletni z akad. wykształceniem i długoletnią praktyką w kraju i zagranicą; dobrze polecony szuka posady administratora lub urzędnika gospodarczego od września br. — Oferty Kurjer Poznański zdw 69 926

Student farmacji

szuka praktyki bezpłatnej na czas wakacji w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 037

Rządca

lat 30 z praktyką w maj. buraczno - hodowlanych poszukuje stosownej posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 091

Werkmistrz

dypl. mistrz szluserski, obeznany dokładnie z maszynami rolniczymi, dobry specjalista na maszyny parowe różnych systemów posiada szersze wiadomości techniczne oraz nowoczesne organizacje fabryczne — poszukuje posady werkmistrza lub montera w odpowiednich przedsiębiorstwach. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 035

Biuralista

młodszy, sierota, sumienny, pracowity szuka jakiegokolwiek posady. Kaucja 400 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 056

Młoda

osoba zmieni stanowisko bony — względnie wyrzeczycielki papi domu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 890

Hotelista

język francuski, angielski, niem. płynnie, dobre referencje, kaucja poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 708

Nauczycielka

wychowawczyni lat 28 czteroletnia praktyka pozwolenie kuratorium, szuka od 1. IX, posady w majatku. Uczy najchętniej zakresie I-IV gimnazjalnej muzyki. — Może objąć posadę kasjerki - sekretarki ukończona szkoła handlowa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 537

Dziewczyna

dobrej rodziny, samodzielnie gotowaniem, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 299

Kierownictwo

filii piekarskiej składu towarów krótkich lub innej branży przyjmie. Gwarancja 4 pokojowe mieszkanie odstąpię 3 pokoje umeblowane z urywaniem kuchni. — Oferty Kurjer Poznański zdw 69 327

Handlowiec

z kaucją poszukuje jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 237

Stoły - bufetowy

specjalista do kanapek sałatek, z kaucją poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 293

Ogrodnik

kawaler lat 28 poszukuje posady od zaraz A Długiewicz Rawicz ul. Grunwaldzka 29, zdw 68 857

Rzeźbiarz

w drzewie, dobry fachowiec szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 763

Inżynier

poszukuje posady kasjera, przedstawiciela i t. p. Gwarancja hipoteczna do 50 000 zł. Wynagrodzenia skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 160

Polonista

magister zaraz szuka zastępstwa, pracy dziennikarskiej, kondycji, posady. Uniwersytet — indeks 15 824, zdw 69 647

Od lipca

na wyjazd polecam służącą 10-letnią chłopką za małym ewentualnie bez wynagrodzenia, najchętniej do dzieci. Dobrze gotuje, bezwzględnie uczciwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 256

Dziewczyna

z dobrmi świadectwami do wszystkiego z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 954

Dekorator

kupiec zawodowy, bardzo dobre świadectwa, poszukuje posady, branża obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 906

Leśniczy

kawaler z 13 letnią praktyką, obeznany z książkownością leśną, obecnie zajęty przy urządzeniu lasów, przyjmie posadę sekretarza leśnego, przyczem mógłby prowadzić rewir od 1.7. lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 208

Kalkulator

technik 14 lat praktyki warsztatowo-biurowej, dobre świadectwa poszukuje posady lub zajęcia doręczyciela. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 253

Rysunki

techniczne, miernicze, wykonuje tanio i fachowo. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 254

Uczciwa

dziewczyna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 255

Rendant - kasjer

gospodarczy pierwszorzędne kwalifikacje i referencje żony poszukuje stanowiska. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 231

Ekspedjentka

lat 30, szuka samodzielnej posady do składu spożywczego, piekarsza lub cukierkowiec, ewent. gwarancja. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 219

Panna

inteligentna uczciwa i pracowita zajmie się gospodarstwem u jednej lub dwóch osób, może być na wyjazd do towarzysza starszej lub chorej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 284

Służąca

starsza, bardzo uczciwa, chętna, kochająca dzieci, posiada dobre świadectwa, poszukuje pracy od 1 lipca, przyjmie skromne warunki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 225

PP. Ziemianiel

Student U. P., energiczny korepetytor przygotowuje skutecznie do IV kl. gimn. włącznie. (Lacina niemieckie, francuskie). Może równocześnie pracować w administracji majątku (ma 2-letnią praktykę). Wymagania umiarkowane. Poleceni bardzo dobre (Ziemian). Miejsce obojętna. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 70 300

Panna

lat 19, wiejska, poszukuje posady do dzieci lub lekkich prac, umie szyc Stefania Bławutówna, Niedźwiedzińska, p. Rejowice Wągrowiec, zdw 70 209

Kucharka służąca

znająca wykwintną kuchnię i wszelkie zaprawy szuka posady od 1.7. lub zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 273

Poszukuje

posługi na cały lub pół dnia zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 287

Bona

poszukuje posady do mniejszych dziec. Oferty do Kurjera Poznański zdw 70 287

Wychowawczyni

inteligentna, skromna, z dobrmi świadectwami poszukuje posady do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 325

Młodsza

dziewczyna uczciwa szuka posady do wszystkiego lub do dzieci od 1 lipca lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 336

Dziewczyna

uczciwa, czysta poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 343

Posługi

poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 70 370

1 000 do 2 000

złote kaucji za posadę nadmłynarza lub młynarza samodzielnego od zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 384

Bona

inteligentna, w średnim wieku, duża praktyka, dobrmi świadectwami, szuka posady do dzieci i wyrzeczenia pani lub do starszej, słabowitej osoby. Zna szycie, doskonale gotuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 447

Bielizniarka

pierwszorzędna pracuje poza domem, domu. Piekary 6, parter, prawo. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 397

Nie umiem

prosić, nie umiem zebrać — lecz umiem i chce pracować, były samodzielnie kupiec, młody, energiczny, pozbawiony środków do życia. Kto szlachetny pomoże w zamian uczynie wszystko — wspaniały do amary. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 444

Młoda

kucharka 3 letnia nauka poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 456

200 zł

dam za posadę inkasenta lub inna. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 494

Poszukuje

miejsca za ucznia elektrotechnicznego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 640/41

Młody sekretarz adwokacki

obeznany wszelki pracami w adwokaturze i notariacie poszukuje posady Łaskawe oferty do Kurjera Poznański zdw 67 443

Pomocnik handlowy

młodszy uczciwy i obowiązkowy poszukuje posady do składu kolonialnego lub sradalni zaraz ewentualnie później. Bardzo dobre świadectwa oraz referencje p. p. pracodawców. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 67 888

Służąca

z gotowaniem poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 072/3

Dziewczyna

uczciwa czysta pracowita, długoletnie świadectwo poszukuje posady do wszystkiego od 1.7. lub od zaraz może się zająć dziećmi. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 133

Osoba

poszukuje posady z gotowaniem, praniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 165

Shukam

posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 149

Poszukuje

posady jako hodowca ryb (karp) dobry myśliwy również może zastąpić urzędnika gospodarczego. Może stawić kaucję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 3910

Uczciwa

dziewczyna dobrze polecona, gotowaniem poszukuje posady 1.7. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 170

Sierota

inteligentna przychodnia poszukuje posady do dzieci lub w składzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 163

Dziewczyna

z dobrmi świadectwami poszukuje miejsca z gotowaniem, zgodzi się na wyjazd z państwem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 127

Krawcowa

z kilkoletnią praktyką szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 151

Kucharka

do wszelkich prac domowych szuka posady z praniem dla 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 604

Chłopiec

do posyłek poszukuje posady lub innych zajęć. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 931

Posługaczka

bardzo dobrem poleceniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 129

Ekspedjentka

brandy cukierniczej poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 69 348

Poszukuje

posady urzędniczej lub pisarza gospodarczego od lipca z szkołą rolniczą i 5 letnią praktyką, świadectwa bardzo dobre. Na żądanie kaucja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 69 185

Nauczycielka

poszukuje pracy gdziekolwiek bądź w charakterze książkowej, kasjerki do dzieci wyrzeczycielki papi domu względnie jako pani do towarzysza. Oferty Kurjer Poz

Wielkopolska Szkoła Przygotowawcza
przy
Wielkopolskim Gimnazjum Dr. Brunona Czajkowskiego
ma jeszcze miejsca dla dzieci 6-12 letnich.
Troskliwa opieka. — Wybitne siły nauczycielskie.
Zgłoszenia codziennie ulica Mylna 5 od 12-1 i od 5-6, ulica Podgórna 23 (rozszerzone słoneczne lokale) od 12-1.
zw 15018

Profesor
gimn. poszukuje na wakacje na wsi. we dworzeczkach, greck. iac. polski, niem. Warunki skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 535

Wiejska
dziewczynka, lat 17 z lepszej rodziny poszukuje posady do dzieci od zaraz miejscowość obcojęzyczna. Oferty proszę skierować do Kurjera Pozn zdw 70 700

Studentka farmacji
III roku szuka praktyki na prowincji od 15. 7. do 1. 10. za utrzymanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 615

Gospośnia-kucharka
samodzielną poszukuje posady od 1. lepszego domu 1-2 osób. Zna wszelką pracę wchodzącą w zakres gosp. darsztwa domowego, także chów drobiu. Dobre poleceńia. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 70 679

Dziewczyna
uczniwa pracująca szuka posady zaraz lub od 1. 7. z całonocnym gotowaniem. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 70 659

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca z gotowaniem zgodzi się na wyjazd z państwem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 715

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego z gotowaniem zaraz lub od 1. 7. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 716

Krawcowa
szuje gorsety biustonosze, suknie, szuka posady w domu lub poza domem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 521

Biuralistka
wszelkie prace biurowe zaraz później wolna. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 704

Kasjerka-książkowa
sumienna — obowiązkowa. poszukuje posady w mieście lub prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 708

TEATRY

Teatr Polski: Dziś: codziennie Rewja „Sposób na kryzys” w wykonaniu zespołów „Morskiego Oka” i „Wesołego Wieczoru” z Warszawy.

Teatr Nowy: Dziś — „Bank Nemo” z Jerzym Leszczyńskim.

Niedziela, 19. 6. — „Bank Nemo” z Jerzym Leszczyńskim.

Poniedziałek, 20. 6. — „Bank Nemo” z Jerzym Leszczyńskim.

Teatr Letni (Plac Nowomiejski 5, tel. 29-08): Otwarcie sezonu w drugiej połowie bież. miesiąca. d 31/32

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Noce marokańskie”.
Aurora: „Królowa Puszczy”.
Colosseum: Wiktor Mc. Loglen w „Czarnej Gwardji”.
Corso: „Benefis czterech diabłów”.

Metropolis: „Rio-Rita”.
Muza: „Dzikuska”.

Odeon: „Zaginiona żona”.
Orzeł: „W niewolę u szekia” i „Na tropie przestępcy”.

Renaissance: „Kłamiesz kobieto” i „Djabielek”.
Roxy: „Bandyta”.

Sfinks: „Kaprysy życia”.
Słońce: „Gdy kobieta jest piękna”.

Tecza: „Na fali życia”.
Wilsona: „Lekarz kobiet”.

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 313

Sierota
szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdw 70 467

Jazzbandzista
vibrafon, kotły glockenspiel, trąbka skrzypcy, wolny. Zaleski. Bydgoszcz, Bramka 1. nw 11 231

Ręczniarka
poszukuje pracy u krawcowej lub krawca zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 634

Szofer
kawaler poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 456

Pomocnik handlowy
z praktyką w branży drzewnej w tartaku poszukuje posady. w razie wymagania kaucji gotów jest złożyć Łask zgłosz. Kurjer Poznański zdw 70 589

Nauczycielka
kwalifikowana młoda poszukuje na czas wakacji posady. Wymagania skromne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 586

Osoba
zaufana, poszukuje posady dobrej świadectwami do samotnej osoby lub małej rodziny. Oferty Kurjer Poznański rw 6290

Wdowa
poszukuje posady cały dzień do dobrej poleceńia. Oferty Kurjer Poznański rw 6300

Bona
z dobrymi świadectwami poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 527

Prywatne humanistyczne i neohumanistyczne Gimnazjum Żeńskie
z pełnymi prawami gimnazjów państwowych
im. Królowej Jadwigi Lucyny Sokolnickiej w Poznaniu
oraz
Szkoła Przygotowawcza przy Gimnazjum
przyjmując wpisy do wszystkich klas w kancelarii
przy placu Świętokrzyskim 4, II. piętro (telefon 59-85)
codziennie od godz. 11-1.
Do kl. IV. gimn. hum. i neohum. mogą wstąpić uczennice z ukończoną VII. klasą szkoły powszechnej na mocy egzaminu.
Do kl. V. Szkoły Przygotowawczej (I. gimn.) przyjmować się będzie uczennice bez egzaminu z ukończeniem klasy IV. szkoły powszechnej.
Opłaty niższe. — Dla zamiejscowych uczennic Internat.
Egzaminy wstępne do wszystkich klas gimnazjalnych i do klas Szkoły Przygotowawczej odbędą się 23 i 24 czerwca. Początek egzaminów w czwartek, 23, o godzinie 3.
Właścicielka i przełożona Lucyna Sokolnicka,
mieszkanie prywatne i internat przy ul. Ogrodowej 13, I. piętro, (telefon 32-90). zw 15 022

Książkowa - bilansistka
pisać biegle na maszynie zna język polski i niemiecki szuka posady Oferty Orodownik Wielkop zdw 65 322

Ekspedjentka
z branży kolonialnej młodsza nawskroś uczniwa w przykrem położeniu poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 639

Magistra farmacji
z 9 miesięczną praktyką poszukuje posady, najchętniej na Pomorzu. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 965

Aptekarska
siła pomocnicza, obecnie studentka farmacji, z kilkoletnią praktyką i egzaminem wojewódzkim, poszukuje na czas ferij krótsze lub dłuższe zastępstwo. Oferty Kurjer Poznański zdw 70 661

1.000
kaucji za otrzymanie jakiegokolwiek bądź pracy, jak: inkasenta, woźnicy u piekarsza woźnego itp. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 660

Kuśnierz
inwalida wojenny poszukuje pracy. Przyjmuję w domu i poza dom wszelkie reparacje przeróbki futer jak i nowe etc. po cenach przystępnych. Zgłoszenia uprasza Sobkowski Poznań ul. Chwalińskiego 64 miesz. 36. zdw 70 341/2

Magister
farmacji Poznańczyk, dwuletnia praktyka poszukuje zastępstwa wzgl. stałej posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 545

Książkowa - bilansistka
energiczna, znająca wszelkie strony księgowości — pisanie maszyna gospod. podwózkowe — zarząd domu poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 486

Prasowaczka
na sztywna białe pierwsze rzedania siła zaraz potrzebna. „Iskra” Gdynia. nw 11250

Pryw. hum. gimnazjum żeńskie i Szkoła Przygotowawcza
p. w. Najśw. Serca Jezusa
z pełnymi prawami szkół państwowych
przyjmuje zgłoszenia do wszystkich klas. — Dla zamiejscowych internat. W klasie 5-tej (I. gimn.) nadprog. jęz. francuski do klasy I. przygotow. przyjmuje się dzieci 6-cio i 7-mioletnie.
Egzaminy wstępne odbędą się 23 i 24 czerwca. — Zgłoszenia przyjmuje się przy placu Świętokrzyskim 4, III. piętro, od godziny 11-1-ej przy ulicy św. Marcina 68, dom ogrodowy od godziny 12-1-ej telefon 19-77.
Przełożona przyjmuje także w mieszk. przyw. Ogrodowa 12 m. 2 od 5-6 po poł.
Pw 18 9701 24.47/8
Aleksandra Słomińska.

Ekspedjentka
do przedsiębiorstwa rzeźniczego, dzielna w swym zawodzie natychmiast potrzebna. Zgłoszenia do agentury Kurjera Poznańskiego w Lesznie ul. Komeniusza 42. nw 11 240

200 — 250 złotych
miesięcznie zarobi osoba przy przejeździe samodzielnego sklepu tytoniowego wraz z przywilejem mieszkaniem przy przynajmniej ulicy w mieście powiatowym Górkówki potrzeba 1.000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdw 70587

Objazd propagandowy
Pania (a) poszukuje — wyjazdy szczególnie uzdrowiska, potrzeba 2.000 zł. pełne zabezpieczenie, przyjemna zyskowa praca. Oferty Kurjer Pozn. zdw 70 681

Niecodzienna propozycja
Zaangażujemy ludzi przedsiębiorczych — energicznych na stanowiska prowincjonalnych współpracowników ca. poszczególnych miast, województwa, powiaty Rzeczypospolitej. — Pierwszeństwo zredukowanym pracownikom — umysłowym emerytom, przedstawicielom handlowym. — Dajemy pensje, prowizje, specjalnie premie. Generalnym reprezentantom — bezpłatną reklamę prasową. Zgłoszenia poważnie myślących przyjmujemy. Stan. Al. Wiertelarz, Warszawa Rad. na 11. Pw 18 633 62.227

Pani
z gotówką 2-3.000 zł otrzyma stałą posadę, pełne ubezpieczenie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 69 409

Cukiernikowi
samotnemu wydzierżawie pracowni nowym piecem bez konkurencji. Aleja Czechosłowacka 2, Dębiec, kawiarnia zdw 70 211

Nawłóczarki
do wyrobu szcetek mogą się zgłosić zaraz. — K. Gaczyński, Poznań, Szewska 20. zdw 70 214

Domokrążni
z gotówką do 20 zł. Artykuł dzienniej potrzeby. Przemysłowa 37, mieszkanie 5. zdw 70 304

10 złotych
dziennie zarobią domokrążni łatwo sprzedającym artykuł. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 322

Potrzebna natychmiast
dziewczyna zdrowa pracownia na sezon do Gdyni. Zgłoszenia Łukomska, Mickiewicza 36. 5-7. zdw 70 270

Poszukujemy
zastępcy do artykułu codzienne go użytku branży perfumeryjno-sialowej. Kaucja 75 zł na kolekcję obowiązkowo. B. cia Górkiwicz, Warszawa Pawia 44. nw 11 228

Służąca
dobremi świadectwami, gotowaniem praniem młoda potrzebna zaraz, dwuletnie dziecko. Kochanowskiego 5, mieszkanie 4. zdw 70 461

Kucharka
samodzielną znająca pieczenie ciast i sprawy potrzebna 1. Ul. Mickiewicza 36. m. 7. zdw 70 908

Zaufana służąca
z dobrem gotowaniem do wszelkich prac i prowadzenia gospodarstwa potrzebna do apteki bliska Poznania od 1. 7. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dw 3913

Dla
chętnych pracy niema bezrobocia. Każdy może kilkadziesiąt złotych miesięcznie zarobić sprzedając nasze sezonowe artykuły gumowe jak fartuszki, obrusy, czepki kapielowe, paski damskie i meskie itp. Artykuły bardzo kupowane. Zadzwoń prospektów. — Firma Krain i Fesser Katowice, Kochanowskiego 4. Tw 1 157

Dziennie
co najmniej 5 zł. zarobiasz wymowni panowie (panie). Zgłoszenia 16-18 „Wzajemność” Wały Zyg. Staro 9 zdw 69 040

Książkowego
rutynowanego i obeznanego z amerykańską księgowością celem uregulowania ksiąg i prowadzenia tchże w godzinach popołudniowych poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 70 368

Energiczny nauczyciel (ka)
z praktyką, możliwie z wykształceniem akademickim potrzebny do V kl. przyw. szkoły przygotowawczej na prowincji. Słoneczne oferty uprasza się „Par” Poznań, pod 55.348. Pw 18 994-55.348

Woźny
gwarancja 600 zł Oferty Kurjer Poznański zdw 70 480

Kucharka
gospodyni potrzebna od 1 lipca na wieś, dobre gotowanie, konserwy, drób. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 70 537

Domokrążnych
targowych na skład piwny poszukuje Skład Chwałiszewo 20. zdw 70 549

Podróżujących
zbierania fotografii stała pensja prowizja. Poznań, Sapieżyński 8. m. 5 zdw 70 380

Zawijaczki
do cukierków potrzebne. F-ma Gaede, św. Wojciech 29. zdw 70 436

Inkasent
z kaucją gotówką może się zgłosić. Tuchowski Wrocławski 7 zdw 70 481

Uczennica
Cukiernia Słowiańska” Marz. Focha 70 zdw 70 613

Służący
kawaler potrzebny od 1 lipca. Zgłoszenia z odpisami świadectw Droste Uchorowo, pow. Oborniki. Pw 18 991-55.350

„Madeleine”
Poznań — Warszawa — Kraków. Urodę kobiecą pielęgnuje doskonałi odwieża usua jej skazy i braki Instytut Racjonalnej Kosmetyki „Madeleine” Dowej Magdaleny Poznańskiej. Wszelkie zabiegi kosmetyczne na wysokim fachowym poziomie. Uskanie zmarszczek i wszelkich wad cery. Dorazne upiększanie. Udoskonalone barwienie włosów. Trwałe przyściemnianie brwi — manicure pedicure. Tamże sprzedaż doskonałych kremów, płynów, pudrów „Madeleine” Poznań Ratajczaka 29 telefon 54-57 zdw 70 723

10 MODNYCH ODCIENI PUDEŁKO OZDOBNE

PUDER „SNIEG TATRZAŃSKI” 1.50 zł

FALKIEWICZ - POZNAŃ

Pw 18 977-22 64

Humor zagraniczny

— Nie kąpieli zapisał pani lekarz?
— Jedną dziennie, tak długo, dopóki nie znajdę meża. (Bystander, Londyn). S. F.

Przedpłata na kwiecień 1932 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku „Instr. Ilustracja Poznańska” w Poznaniu w eksped. zł 4.00 w szczeniach w mieście zł 4.50 z odnośnym em kwartalnie zł 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00 w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych sila wyższa przeskóć w wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznymi. 200 gr. od 1-lamowego ni. i. m. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwzrostki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nocy wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego drobne do godz. 11 w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10: większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr 200 149.